

Hallituksen toiminta- kertomus ja tilinpäätös

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	2
Konsernin tunnusluvut	12
Vaihtoehtoiset tunnusluvut	13
Osakekohtaiset tunnusluvut	16
TILINPÄÄTÖS	18
Konsernin tuloslaskelma	19
Konsernin laaja tuloslaskelma	19
Konsernitase	20
Konsernin rahavirtalaskelma	21
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	22
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	23
Emoyhtiön tuloslaskelma	66
Emoyhtiön tase	67
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	68
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	69
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset ..	78
Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä	78
LISÄTIETOJA	79

Outokummun ESEF-säännösten mukainen Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös julkaistaan osoitteessa www.outokumpu.com/reports.

Hallituksen toimintakertomus

Outokumpu on jatkanut koko vuoden 2020 ajan määrätietoisia toimenpiteitä lievittääkseen COVID-19-pandemian negatiivisia vaikutuksia työntekijöihinsä, toimintoihinsa ja liiketoimintaansa, eikä pandemia aiheuttanut vuoden aikana lainkaan tuotannon keskeytyksiä. Yleisessä turvallisuuskehityksessä vuosi oli yhtiölle kaikkien aikojen paras: kaikkien työtapaturmien taajuus oli 2,4, jopa vielä parempi kuin konsernin tavoite, joka oli alle 3,0. Outokumpu onnistui nostamaan myös jo entisestään suuren kierrätysisällön osuuden tuotannossaan yli 90%:iin ja pienentämään yhä hiilijalanjälkeään, joka oli jo toimialan pienin. Outokumpu pystyi myös vähentämään nettovelkaansa lähivuosien alimmalle tasolle.

Europe-liiketoiminta-alueella toimitukset pysyivät samalla tasolla kuin edellisvuonna, mutta hintojen merkittävä lasku ja heikentynyt tuotejakauma vaikuttivat negatiivisesti tulokseen. Americas-liiketoiminta-alue on jatkanut onnistuneesti liiketoimintansa tulosparannusta, ja sen oikaistu käyttökate nousi 55 milj. euroon vuonna 2020. Tulosparannus edellisvuodesta oli kaikkiaan 80 milj. euroa. Ferrokromin tuotanto pysyi ennätystasolla. Long Products -liiketoiminta-alueella on käynnissä kokonaisvaltainen tulosparannusohjelma. Outokumpu toteuttaa uutta strategiaa määrätietoisesti saavuttaakseen taloudelliset tavoitteensa parantaa käyttökate 200 milj. eurolla ja laskea nettovelan ja käyttökateen suhde alle kolmen vuoden 2022 loppuun mennessä.

Toimet COVID-19-pandemian osalta

Turvallisuus on Outokummussa ensisijaisen tärkeää, ja yhtiö on sitoutunut suojelemaan

työntekijöidensä terveyttä ja turvallisuutta. Outokumpu on toteuttanut useita turvallisuus-toimenpiteitä suojatakseen henkilöstön turvallisuutta ja lievittääkseen pandemian negatiivisia vaikutuksia toimintaansa. Outokumpu seuraa tarkkaan pandemian kehittymistä omissa toimintamaissaan ja sopeuttaa tarvittaessa toimenpiteitään tilanteen mukaan. Pandemian aiheuttamista poikkeusoloista huolimatta yhtiön turvallisuustulokset olivat vuonna 2020 sen historian parhaat, ja turvallisuus on jatkossakin ensisijaisen tärkeää.

Outokummulla on valmiussuunnitelmat toiminnallisten ja taloudellisten riskien hallitsemiseksi. COVID-19-pandemian kielteiset vaikutukset Outokummun toimintoihin ovat olleet vähäisiä yhtiön ryhdyttyä määrätietoisin ja oikea-aikaisiin toimiin. Outokumpu on onnistunut toimimaan tehokkaasti pandemia-aikana ja sopeuttamaan toimintansa kysynnän nykytasoon. Outokumpu käynnisti myös välittömästi kustannussäästötoimenpiteitä COVID-19-pandemian alettua vaikuttaa ruostumattoman teräksen maailmanlaajuiseen kysyntään. Toimenpiteet ovat jatkuneet koko vuoden, ja tiukka kustannusten hallinta on tukenut yhtiön kannattavuutta ja kassavirtaa vuonna 2020.

Pandemian vuoksi Outokumpu vähensi käyttöomaisuusinvestointinsa 180 milj. euroon vuonna 2020. Lisäksi kassavirtaa vapautettiin nettokäyttöpääomaa vähentämällä merkittävästi yli 100 milj. euron tavoitteen. Nettokäyttöpääoman vähennys sisältää myös Suomessa siirrettyjä arvonlisäveromaksuja 75 milj. euroa, josta 61 milj. euroa oli vuoden lopussa edelleen maksamatta ja jotka maksetaan puolentoista vuoden kuluessa.

Marraskuussa Outokumpu sai päätökseen Saksan Hockenheimin palvelukeskuksen tilojen myynnin ja takaisinvuokrauksen ja sai kaupasta 14 milj. euron nettokäteistuoton. Tämä kauppa mukaan lukien Outokumpu vähensi keskeisiin toimintoihin kuulumattomia omaisuuseriä kaikkiaan 23 milj. euron arvosta. Yleisesti ottaen COVID-19-pandemiatilanne hidasti keskeisiin toimintoihin kuulumattomien omaisuuserien myyntiä, ja alkuperäinen tavoite noin 40 milj. euron tuotoista vuonna 2020 ei toteutunut täysin suunnitelmien mukaan.

Outokumpu on onnistunut turvaamaan maksuvalmiutensa ja rahoituksensa pandemian aikana, ja yhtiön taloudellinen asema on pysynyt vakaana. Rahavarat olivat vuoden lopussa 376 milj. euroa, ja kokonaisuudessaan rahavarat ja maksuvalmiusreservit olivat 1,0 mrd. euroa. Outokumpu laski heinäkuussa liikkeeseen 125 milj. euron vakuudettoman vaihtovelkakirjalainan ja allekirjoitti lokakuussa useamman pankin kanssa 1 000 milj. Ruotsin kruunun syndikoidun valmiusluoton, jonka takaajana on Ruotsin vientitakuulaitos EKN. Joulukuussa Outokumpu sopi syndikoidun valmiusluoton muutoksesta ja eräpäivän pidentämisestä vuodelta kahtena peräkkäisenä vuotena aina toukokuun 2024 loppuun. Pidennyksen jälkeen toukokuussa 2022 erääntyvästä 574 milj. euron valmiusluotosta 532 milj. euron osalta eräpäivää on jatkettu toukokuun 2023 loppuun. Outokummun rahoitusjärjestelyiden rahoituskovenantit perustuvat velkaantumisasasteeseen, ja Outokumpu täyttää rahoitussopimustensa kovenanttivaatimukset.

Markkinakehitys

Ruostumattomien terästuotteiden maailmanlaajuinen reaalkiisyntä oli 42,8 milj. tonnia vuonna 2020 kysynnän laskettua 3,3% 44,3 milj. tonnista vuonna 2019. Kysyntä laski EMEA-alueella 12,1% ja Amerikoissa 12,3%, kun taas Aasian ja Tyynenmeren alueella laskua oli vain 0,2%. Vuonna 2020 kysyntä laski eniten eli 15,6% autoteollisuudessa ja raskaassa liikenteessä. Teollisuustuotannossa ja raskaassa teollisuudessa kysyntä laski 4,8%, arkkitehtuurissa, rakennusteollisuudessa ja infrastruktuurissa 3,3%, kemian-, petrokemian- ja energiateollisuudessa 2,3% ja kulutustavara- ja lääketeollisuudessa 0,5%. (Lähde: SMR, tammikuu 2021)

Taloudellinen kehitys

Vuonna 2020 Outokummun liikevaihto laski 5 639 milj. euroon (6 403 milj. euroa) ja oikaistu käyttökate 250 milj. euroon (263 milj. euroa). Liiketulos laski vuonna 2020 -55 milj. euroon (33 milj. euroa) ja tilikauden tulos oli -116 milj. euroa (-75 milj. euroa).

Liikevaihto

Milj. €	2020	2019	2018
Europe	3 568	4 089	4 267
Americas	1 195	1 346	1 715
Long Products	493	642	740
Ferrochrome	411	461	542
Muu toiminta	665	653	587
Sisäiset erät	-693	-788	-980
Liikevaihto yhteensä	5 639	6 403	6 872

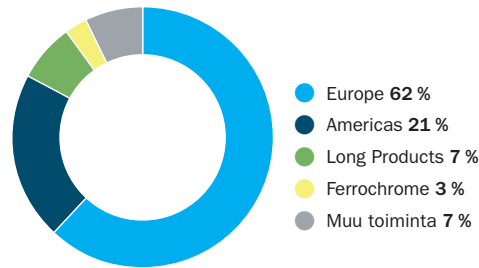
Ruostumattoman teräksen toimitukset vähenivät 3% edellisvuodesta kysynnän heikentynyttä ja olivat 2 121 000 tonnia (2 196 000

tonnia). Lisäksi hinnat laskivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna Euroopassa, ja ne laskivat myös Amerikassa. Erilaiset kustannussäästötoimet tukivat kannattavuutta, ja sekä tuotannon tarveaineiden kustannukset että kiinteät kustannukset laskivat edellisvuodesta. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaistappiot olivat 16 milj. euroa vuonna 2020, kun edellisvuonna niihin liittyvät tappiot olivat 64 milj. euroa.

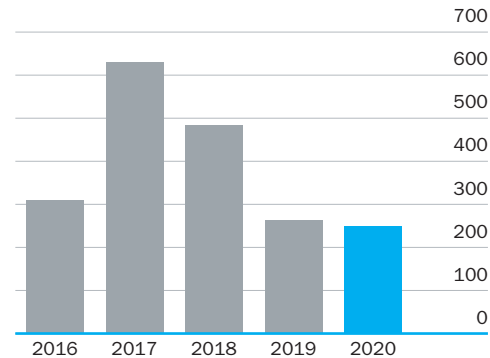
Osana toimenpiteitä uuden strategiansa ensimmäisen vaiheen tavoitteiden saavuttamiseksi ja kulujen vähentämiseksi Outokumpu kävi yhteistoimintaneuvotteluja useassa maassa vuonna 2020 tavoitteenaan vähentää noin 1 000 henkilöä eli noin 10% konsernin henkilöstömäärästä vuoden 2021 loppuun mennessä. Neuvottelujen seurauksena Outokumpu kirjasi vuonna 2020 59 milj. euroa henkilöstövähennyksiin liittyviä uudelleenjärjestelykuluja, jotka esitetään käyttökatteen oikaisuina. Suurin osa näistä kuluista on varauksia, joiden rahavirtavaikutus toteutuu pääasiassa vuonna 2021. Vuonna 2019 käyttökatteen oikaisut sisälsivät 53 milj. euroa uudelleenjärjestelyvarauksia ja 70 milj. euron voiton kiinteistön myynnistä.

Liiketoiminnan rahavirta oli 322 milj. euroa vuonna 2020 (371 milj. euroa). Nettokäyttöpääoma pieneni 247 milj. eurolla (218 milj. euroa), joka sisältää 61 milj. euroa siirrettyjä Suomen arvonalisäveromaksuja. Korollinen nettovelka väheni 1 028 milj. euroon vuoden 2020 lopussa edellisen vuodenvaihteen 1 155 milj. eurosta. Velkaantumisasaste laski 43,6%:iin vuoden 2020 lopussa (45,1%).

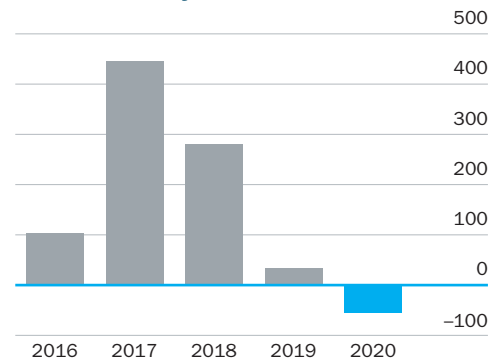
Liikevaihto, 5 639 milj. €

Oikaistu käyttökate, milj. €

Liiketulos, milj. €

Nettorahoituskulut olivat 98 milj. euroa vuonna 2020 (80 milj. euroa) ja korkokulut 78 milj. euroa (76 milj. euroa). Rahavarat olivat vuoden 2020 lopussa 376 milj. euroa (325 milj. euroa), ja kokonaisuudessaan rahavarat ja maksuvalmiusreservit olivat 1,0 mrd. euroa

(1,0 mrd. euroa). Näiden reservien lisäksi Outokummulla on käytössään valmiusluoton 76 milj. euron käyttämätön lyhytaikainen osuus sekä 34 milj. euroa rahoituksesta, joka voidaan käyttää rahoittamaan tietty määrä Kemmin kaivosinvestoinnista.

Kannattavuus

Milj. €	2020	2019	2018
Oikaistu käyttökate			
Europe	142	216	248
Americas	55	-27	-5
Long Products	-8	-7	25
Ferrochrome	91	96	210
Muu toiminta ja sisäiset erät	-29	-15	7
Oikaistu käyttökate yhteensä	250	263	485
Oikaisut	-59	3	10
Käyttökate	191	266	496
Liiketulos	-55	33	280
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	2	6	3
Rahoitustuotot ja -kulut	-98	-80	-107
Tulos ennen veroja	-151	-41	175
Tuloverot	34	-33	-45
Tilikauden tulos	-116	-75	130
Oikaistu käyttökateprosentti	4,4	4,1	7,1
Liiketulosprosentti	-1,0	0,5	4,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-1,4	0,8	7,0
Osakekohtainen tulos, €	-0,28	-0,18	0,32
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, €	-0,28	-0,18	0,32
Liiketoiminnan nettorahavirta	322	371	214

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1. 1. 2019 yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä. Vertailutietoja ei ole oikaistu, mutta 131 milj. euron siirtymävaikutus on kirjattu 1. 1. 2019 taseen käyttöomaisuushyödykkeisiin ja pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Taloudellista asemaa kuvaavat tunnusluvut

Milj. €	2020	2019	2018
Korollinen nettovelka			
Pitkäaikaiset velat	1 153	1 053	798
Lyhytaikaiset velat	251	427	511
Rahavarat	376	325	68
Korollinen nettovelka yhteensä	1 028	1 155	1 241
Oma pääoma	2 360	2 562	2 750
Oman pääoman tuotto, %	-4,7	-2,8	4,8
Velkaantumisaste, %	43,6	45,1	45,1
Omavaraisuusaste, %	40,8	42,5	45,9
Korkokulut	78	76	70

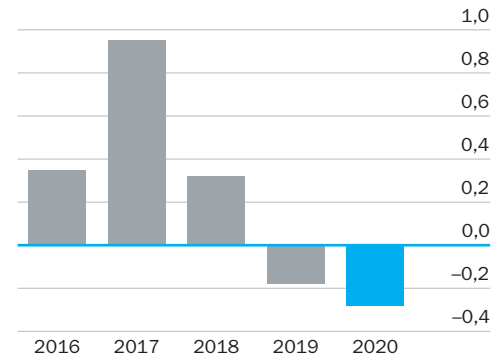
Maksuperusteisina lasketut käyttöomaisuus-investoinnit olivat 180 milj. euroa vuonna 2020 (193 milj. euroa). Käynnissä olevat investoinnit sisältävät Kemin kaivoksen laajennuksen sekä digitaalisen transformaation Chorus-ohjelman, johon sisältyy toiminnan-ohjausjärjestelmän uusiminen.

Investoinnit käyttöomaisuuteen

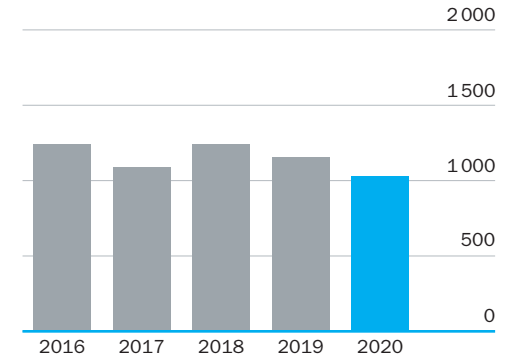
Milj. €	2020	2019	2018
Europe	34	51	75
Americas	16	21	19
Long Products	3	16	22
Ferrochrome	92	77	47
Muu toiminta	35	28	55
Investoinnit käyttöomaisuuteen yhteensä	180	193	218
Poistot	243	230	204

Investoinnit käyttöomaisuuteen -tunnusluvun laskentaperuste on muutettu suoriteperusteisesta maksuperusteiseksi vuonna 2020. Vuosien 2019 ja 2018 tiedot on oikaistu vastaavasti.

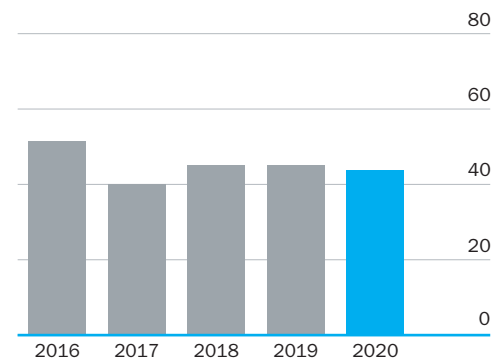
Osakekohtainen tulos, €

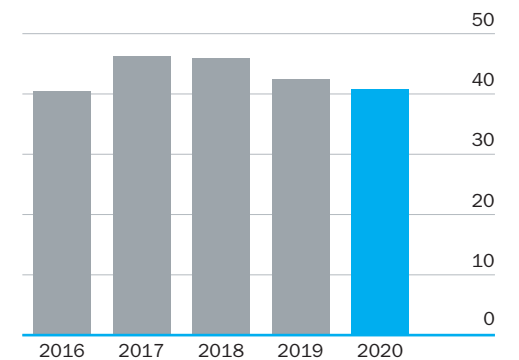
Korollinen nettovelka, milj. €

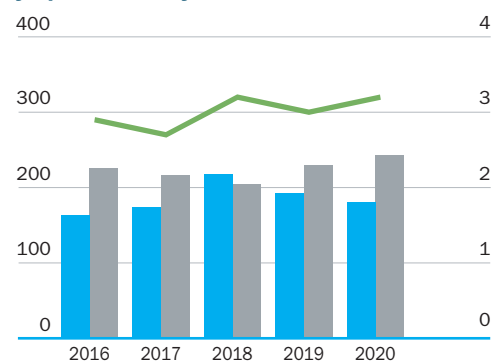
Velkaantumisaste, %

Omavaraisuusaste, %

Käyttöomaisuusinvestoinnit ja poistot, milj. €

Investoinnit käyttöomaisuuteen -tunnusluvun laskentaperuste on muutettu suoriteperusteisesta maksuperusteiseksi vuonna 2020. Vuosien 2019 ja 2018 tiedot on oikaistu vastaavasti. Vuosien 2017 ja 2016 vertailutietoja ei ole oikaistu.

● Käyttöomaisuusinvestoinnit ● Poistot
— Käyttöomaisuusinvestoinnit, % liikevaihdosta

Liiketoiminta-alueet

Europen liikevaihto laski 3 568 milj. euroon vuonna 2020 edellisen vuoden 4 089 milj. eurosta, ja oikaistu käyttökate pieneni 142 milj. euroon (216 milj. euroa). Ruostumattoman teräksen toimitukset pysyivät suunnilleen edellisvuotisella tasolla laskien vain 1% ja olivat 1 440 000 tonnia (1 459 000 tonnia). Vuoden 2020 tulosta pienensi hintojen merkittävä lasku ja tuotejakauman heikkeneminen, mutta kustannusten lasku ja raaka-aineiden positiivinen vaikutus tukivat kannattavuutta. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 11 milj. euroa vuonna 2020 (-19 milj. euroa). Vuoden 2020 käyttökate oikaisut sisälsivät 47 milj. euroa henkilöstövähennyksiin liittyviä uudelleenjärjestelykuluja (53 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja ja 70 milj. euroa voittoa kiinteistön myynnistä). Vuonna 2020 EMEA-alueen reaalikysyntä laski 12,1% ja kokonaiskulutus 10,8% vuoteen 2019 verrattuna (lähteet: SMR, tammikuu 2021 ja CRU, tammikuu 2021).

Americasin liikevaihto laski 1 195 milj. euroon vuonna 2020 vuoden 2019 1 346 milj. eurosta. Oikaistu käyttökate parani 55 milj. euroon (-27 milj. euroa). Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 2% vuonna 2020 588 000 tonniin (601 000 tonnia). Hintojen lasku vuonna 2020 kumosi paremman tuotejakauman positiivisen vaikutuksen vuoteen 2019 verrattuna. Kannattavuutta paransivat kuitenkin raaka-aineiden positiivinen vaikutus ja kustannusten lasku. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 1 milj. euroa vuonna 2020 verrattuna edellisen vuoden 40 milj. euron tappioon. Yhdysvaltain reaalikysyntä laski vuonna 2020 11% edelliseen vuoteen

verrattuna, ja Amerikoissa laskua oli 12,3% (Lähde: SMR, tammikuu 2021 ja American Iron & Steel Institute, tammikuu 2021).

Long Productsin liikevaihto oli 493 milj. euroa vuonna 2020 verrattuna 642 milj. euroon vuonna 2019 ja oikaistu käyttökate oli -8 milj. euroa (-7 milj. euroa). Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 23% 175 000 tonniin vuonna 2020 vuoteen 2019 verrattuna (226 000 tonnia), mutta tuotejakauman vahvistuminen kumosi osittain toimitusmäärien laskun negatiivisen vaikutuksen. Tuotannon tarveaineiden kustannusten lasku vuonna 2020 ja kustannussäästöhankeet tukivat kannattavuutta edelliseen vuoteen verrattuna. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 3 milj. euroa vuonna 2020 edellisen vuoden 9 milj. euron tappioon verrattuna. Vuoden 2020 käyttökate oikaisut sisälsivät 3 milj. euroa henkilöstövähennyksiin liittyviä uudelleenjärjestelykuluja.

Ferrochromen liikevaihto oli 411 milj. euroa vuonna 2020 verrattuna 461 milj. euroon vuonna 2019. Oikaistu käyttökate oli 91 milj. euroa (96 milj. euroa). Ferrochromin tuotantomäärät olivat edelleen vuonna 2020 ennätyskellisen suuria tuotannon ollessa 498 000 tonnia (505 000 tonnia). Hintataso heikkeni vuonna 2020, mutta tuotannon tarveaineiden kustannusten lasku vuoteen 2019 verrattuna vaikutti myönteisesti kannattavuuteen.

Ei-taloudellinen kehitys Outokummussa

Outokumpu on johtava ruostumattoman teräksen tuottaja, jolla on ensiluokkaiset tehtaat sen päämarkkina-alueilla Euroopassa ja Amerikassa sekä maailmanlaajuinen myynti- ja

palvelukeskusverkosto lähellä kansainvälisiä asiakkaitaan. Ruostumaton teräs on merkittävä tekijä kestävästä maailman rakentamisesta. Ruostumatonta terästä käytetään arkkitehtuurissa ja rakentamisessa, infrastruktuurissa, kodinkoneissa, liikenteessä ja raskaassa teollisuudessa. Ruostumaton teräs on luja, korroosionkestävä, hygieeninen ja esteettinen materiaali, jolla on hyvä lujuus-paino-suhde ja jota ei tarvitse huoltaa.

Ilmastonmuutos on yksi kolmesta Outokummun liiketoimintaan vaikuttavasta megatrendistä talous- ja väestönkasvun sekä kaupungistumisen lisäksi. Outokummun ruostumattoman teräksen ominaisuudet ja matala hiiliprofiili voivat auttaa asiakkaita pienentämään hiilijalanjälkeään. Vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymisen mahdollistavat ratkaisut muodostavat kasvavan markkinan 2 ja 1,5 asteen skenaarioiden mukaisesti vuoteen 2050 asti.

Outokumpu tiedostaa TCFD-suositukset (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) ja niiden perustana olevan viitekehyksen. Outokumpu tiedostaa myös skenaariot korkeintaan kahden asteen lämpenemisen aiheuttamista taloudellisista siirtymävaikutuksista. Outokumpu on toteuttanut tämänhetkisen tilanteen jatkuvuuteen perustuvan skenaarioanalyysin Kansainvälisen energijärjestön rauta- ja terästeknologioiden vuoden 2020 tiekartan mukaisesti. Skenaarioiden taloudellisten vaikutusten arviointi siirtymäriskeistä ja fyysisistä riskeistä on käynnissä.

Outokummun liiketoiminta perustuu kierto-talouteen. Outokummun ruostumattoman teräksen raaka-aineista yli 85% on kierrätettyä materiaalia. Valmistamalla uusia tuotteita

kierrätysteräksestä ja metalliromusta säästetään myös luonnonvaroja. Outokummun tavoitteena on minimoida tuotantonsa ympäristövaikutukset koko tuotantoprosessissa. Pitkän käyttöikänsä päätteeksi ruostumaton teräs on täysin kierrätettävissä ilman laadun heikkenemistä.

Outokummun integroidut tuotantoprosessit sisältävät yhtiön oman kromikaivoksen, josta saadaan yhtä ruostumattoman teräksen pääraaka-aineista, ferrokromituotannon, teräsulatot, kuumavalssauksen, kylmävalssauksen sekä viimeistelyn ja palvelut.

Outokummun tuotantoyksiköt sijaitsevat usein suhteellisen pienissä kaupungeissa, mikä tarkoittaa, että Outokummun merkitys lähialueen taloudessa on iso ja että yhtiö on usein yksi alueen harvoista yksityisen sektorin työnantajista.

Vastuullisuuden politiikat ja periaatteet

Yhtiön vastuullisuus- ja ympäristöyksikkö vastaa vastuullisuuden hallinnasta konsernitasonalla. Liiketoiminta-alueet ja toiminnot vastaavat omien organisaatioidensa toiminnan vastuullisuuden varmistamisesta sekä valvonnan, tiedonkeruun ja raportoinnin asianmukaisuudesta. Kaikki Outokummun tuotantopaikat on sertifioitu ISO 9001 -laatu- ja ympäristöjärjestelmän ja ISO 14001 -ympäristönhallintajärjestelmän mukaisesti. Järjestelmien toimintaa valvotaan sekä sisäisillä että ulkoisilla tarkastuksilla.

Tärkeimmät Outokummun vastuullisuuden hallinnointia ohjaavat politiikat ovat yhtiön toimintaohje, vastuullisuuspolitiikka sekä ympäristö-, työterveys-, turvallisuus- ja laatu- ja ympäristöpolitiikka. Nämä politiikat ovat saatavilla englanniksi

Outokummun verkkosivuilta. Outokummun toimintaohje määrittelee yhtenäiset liiketoiminnan menettelytavat yhtiössä sekä asettaa periaatteet liiketoiminnan harjoittamiselle laillisella, vaatimustenmukaisella ja eettisellä tavalla, sisältäen nollatoleranssin korruptiota kohtaan ja edellyttäen soveltuvien lakien ja säännösten, kuten kilpailulainsäädännön ja kauppapakotteiden, noudattamista.

Vastuullisuuspolitiikka kuvaa taloudellisen, ympäristön ja sosiaalisen vastuullisuuden pääperiaatteet yhtiössä. Outokummun ympäristö-, työterveys-, turvallisuus- ja laatu-politiikka kuvaa yhtiön sitoutumista näiden asioiden jatkuvaan kehittämiseen, lakien ja asetusten noudattamiseen kaikissa yhtiön toimintamaissa sekä sidosryhmien vaatimusten täyttämiseen. Outokummulla on myös ohjeet korruption torjumiseksi, jotka antavat tarkemmat ohjeet vastuullisen liiketoiminnan käytännöistä.

Ympäristö-, työterveys-, turvallisuus- ja laatu-politiikan lisäksi Outokummussa on käytössä tiukat turvallisuusperiaatteet ja työterveys- ja turvallisuusstandardit. Lisäksi yhtiöllä on kymmenen turvallisuuden perussääntöä, jotka ovat osa yhtiön toimintaperiaatteita. Henkilöstön terveys ja hyvinvointi ovat päivittäisen toiminnan elinehto ja pitkän aikavälin kilpailukyyn edellytys. Outokumpu työskentelee saavuttaakseen nollan tapaturman tavoitteen.

Konsernin periaatteet, politiikat ja ohjeet ovat Outokummun hallinnon, riskienhallinnan ja compliance-asioiden perusta. Poliittikoja ja ohjeita toteutetaan sisäisen viestinnän, pakollisten koulutusten ja sisäisen valvonnan keinoin. Outokummulla on tällä hetkellä viisi

avainpolitiikkaa, jotka jokaisen Outokummulla työskentelevän täytyy tuntea:

- Toimintaohje
- Turvallisuuden perussäännöt
- Hyväksyntäpolitiikka
- Kilpailulainsäädännön noudattamispolitiikka
- IT:n hyväksyttävän käytön politiikka

Sisäinen tarkastus valvoo jatkuvasti yhdessä ulkopuolisten tarkastajien kanssa yhtiön ohjeistusten ja standardien noudattamista, kun taas vastuullisuusorganisaatio seuraa ympäristötavoitteiden toteutumista neljännesvuosittain. Outokumpu toteutti vuonna 2020 niiden raaka-ainetoimittajien itsearviointin, joilla on tuotantoa korkean ESG-riskin maissa. Säännölliset ympäristöauditoinnit toteutetaan sisäisen riskiarvioinnin perusteella. Lisäksi suurin osa toimittajista käy läpi säännöllisen seulonnan sanktioiden varalta.

Outokumpu noudattaa kahden asteen skenaariota sitoutuen tieteelliseen standardiin pohjautuvaan ilmastotavoitteeseen (Science Based Targets Initiative) terässektorin hiilestä irtautumistavoitteen mukaisesti. Outokumpu osallistuu YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamiseen kehittämällä tuotantoprosessejaan ja tuotteiden ominaisuuksia.

Outokumpu noudattaa kansainvälisiä, kansallisia ja paikallisia lakeja ja asetuksia ja kunnioittaa kansainvälisiä sopimuksia ihmisoikeuksista ja työntekijöiden oikeuksista, kuten YK:n ihmisoikeusjulistusta, ja tuomitsee pakkotyön ja lapsityövoiman käytön. Kaikilla Outokummun työntekijöillä on vapaus liittyä paikallisiin työntekijäliittoihin paikallisten

sääntöjen mukaisesti. Outokummulla on nollatoleranssi kaikenlaista syrjintää kohtaan, mukaan lukien etnisyyden, kansallisuuden, uskonnon, poliittisten mielipiteiden, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän tai minkään muun ominaisuuden perusteella.

Outokumpu odottaa toimittajiensa ja urakoitsijoidensa noudattavan soveltuvia lakeja ja asetuksia sekä Outokummun toimintaohjetta tai muita vastaavia standardeja ja periaatteita, ja täyttävän yhtiön toimittajille asettamat vaatimukset. Outokumpu pyrkii varmistamaan, että orjuuttamisella tai ihmiskaupalla ei ole mitään osaa yhtiön toimitusketjussa tai toiminnassa.

Kestävän kehityksen tavoitteet

Yhtiön ympäristövastuun tavoitteet koskevat kulunutta raportointivuotta, poikkeuksena hiilidioksidipäästöjen vähennystavoite:

- Teräksen kierrätysvälön (kierrätysteräs, talteen otetut ja kierrätetyt metallit jätteistä, sivuvirroista ja polynpuhdistuksesta, tuotettua tonnia kohden) kasvattaminen yli 90%:n vuoteen 2020 mennessä
- Energiatehokkuuden parantaminen 1%:lla vuodessa vuoteen 2020 mennessä verrattuna vuosien 2007–2009 lähtötasoon
- Hiilidioksidipäästöjen (suorat, epäsuorat ja muut epäsuorat) vähentäminen 20%:lla ruostumattoman teräksen tonnia kohden vuoteen 2023 mennessä vuosien 2014–2016 lähtötasosta
- Työturvallisuuden nostaminen teollisuuden alan parhaan 10%:n joukkoon vuoteen 2020 mennessä (pitkän aikavälin tavoite: ei yhtään tapaturmaa)

Outokummun päästötavoite muiden epäsuorien päästöjen osalta sisältää raaka-ainetoimittajien päästöt. Outokummun tavoitteena on parantaa yhtiön resurssitehokkuutta minimoimalla neitseellisten materiaalien ja energian käyttöä sekä edistää ilmastonsuojelua.

Uudet tavoitteet on asetettu seuraavalle ajanjaksolle:

- Materiaalin kierrätysasteen kasvattaminen (kierrätysteräs, talteen otetut ja kierrätetyt metallit jätteistä, sivuvirroista ja polynpuhdistuksesta, tuotettua tonnia kohden) 92,5 %:iin vuoteen 2023 mennessä
- Energiatehokkuuden parantaminen 0,5%:lla vuosittain vuoteen 2030 asti vuosien 2018–2020 lähtötasoon verrattuna
- Kaatopaikalle päätyvän jätteen, pl. kuona, vähentäminen 0,5%:lla vuosittain vuoteen 2023 asti

Turvallisuuden osalta yhtiön tavoite vuodelle 2020 oli saavuttaa alle kolmen tapaturman taso miljoonaa työtuntia kohden. Yhtiön pitkän aikavälin tavoite on saavuttaa nollan tapaturman taso.

Ympäristövastuu

Ruostumattoman teräksen suurimmat ympäristövaikutukset ovat raaka-aineiden käyttö, suora ja epäsuora energian käyttö, pölypäästöt ilmaan, tuotantolaitosten päästöt veteen ja tuotantoprosessissa syntyvä jäte.

Outokummun käyttämät pölyntalteenottojärjestelmät ottavat talteen 99% pölyistä, ja vettä kierrätetään tuotantoprosessissa niin paljon kuin mahdollista sekä puhdistetaan tehtailla. Sen lisäksi että materiaali-tehokkuutta

edistetään käyttämällä kierrätettyjä materiaaleja niin paljon kuin mahdollista, Outokummun tavoitteena on vähentää kaatopaikalle menevän jätteen määrää ja käyttää tuotantoprosesseissaan syntyvää jätettä omassa tuotannossaan. Outokummun tavoitteena on myös lisätä tuotantoprosessista syntyvän sivutuotekuonan käyttöä yhtiön ulkopuolella esimerkiksi tienrakennuksessa, betonivalmistuksessa ja vedenpuhdistuksessa.

Vuonna 2020 kuonan käyttöaste (kuonan määrä verrattuna käytettyyn ja kaatopaikalle menevään kuonaan) väheni 77 %:iin (91%). Kuonan kokonaismäärä väheni 20% viime vuoteen verrattuna, mutta vähemmän kuonaa pystyttiin käyttämään. Tuotannossa syntyvän jätteen lisäksi kaivostoiminnossa syntyy rikastushiekkaa, joka on merkittävin kaivosalueelle läjitettävä jäte.

Vuonna 2020 materiaalin kierrätysaste (kierrätysteräs, talteen otetut ja kierrätetyt metallit jätteistä, sivuvirroista ja pölynpuhdistuksesta, tuotettua tonnia kohden) nousi 92,5 %:iin (89,6%) saavuttaen poikkeuksellisen korkean tason ja ylittäen 90% tavoitteen vuodelle 2020.

Energiatehokkuuden parannus verrattuna lähtötason on laskettu eri prosessivaiheiden

summana ja oli 3,6% (6,1%) verrattuna vuosien 2007–2009 lähtötasoon. Alhainen tuotantotas ja vaikean markkinatilanteen aiheuttamat keskeytykset, muutokset tuotteissa teräslaaduissa ja prosessoinnin kasvu aiheuttivat ennakoitua suuremman energiantarpeen. Merkittäviä ympäristövahinkoja ei ollut.

Vuonna 2020 hiilidioksidipäästöt vähenivät noin 17% verrattuna vuosien 2014–2016 lähtötasoon saavuttaen ensi vuoden tavoitetaso ja 86% vuoden 2023 tavoitetasosta. Kaatopaikalle menevän jätteen määrä kasvoi tuotantomäärien laskusta huolimatta, sillä suurempi määrä kuonaa piti sijoittaa kaatopaikalle.

Kaikilla Outokummun tuotantolaitoksilla on ympäristöluvut, jotka määrittelevät tuotantotoiminnan rajat. Vuonna 2020 päästöt ilmaan ja vesistöihin pysyivät sallituissa rajoissa. Vähäisiä ylityksiä oli 13 kappaletta ja ne olivat tilapäisiä, tunnistettuja ja niillä oli vain vähäisiä ympäristövaikutuksia.

EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) kolmas kauppakausi (2013–2020) on päättymässä. Päästökauppajärjestelmän alaiset Outokummun toiminnot saavat edelleen ilmaisia päästöoikeuksia tehokkuuteen perustuvan vertailun ja aiemman toiminnan perusteella.

Ympäristövaikutukset

	2020	2019	2018
Suorat ja epäsuorat (Scope 1, 2 ja 3) CO ₂ -päästöt, kg tuotettua tonnia kohti	1 549	1 606	1 719
Energian käyttö, GJ tuotettua tonnia kohti	11,0	10,9	10,1
Kaikkien sivutuotteiden käyttöaste, ml. ferrokromituotannon kuona, %	77,1	90,8	89,9
Jäte, tonnia tuotettua terästonnia kohti	0,590	0,500	0,472

Yhtiön ilmaisten päästöoikeuksien määrä vuonna 2020 oli samalla tasolla päästöjen kanssa. Neljännen kauppakauden odotetaan jatkuvan samankaltaisilla ehdoilla, mutta pienemmillä päästöoikeuksilla.

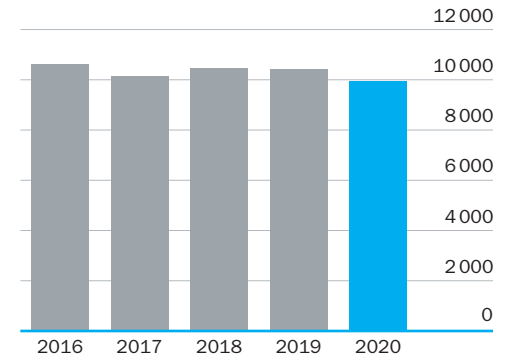
Outokumpu ei ole osallisena ympäristöasioita koskevissa merkittävissä oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä, eikä yhtiön tiedossa ole toteutuneita ympäristöriskejä, joilla olisi merkittävää vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Sosiaalinen vastuu

Outokummun tärkein turvallisuuden mittari on kaikkien työtaturmien taajuus (TRIFR), joka sisältää kuolemaan johtaneet tapaturmat, poissaoloon johtaneet tapaturmat, korvaavaan työhön johtaneet tapaturmat ja ensihoitoa vaatineet tapaturmat miljoonaa työtuntia kohden. Yhtiön TRIFR parani viime vuoteen verrattuna ja oli 2,4 tavoitteen ollessa <3,0 (3,2).

Outokummun henkilöstömäärä väheni 475 henkilöllä vuoden aikana, ja yhtiön palveluksessa oli joulukuun 2020 lopussa 9 915 henkilöä (2019: 10 390, 2018: 10 449). Palkat ja palkkiot olivat 547 milj. euroa vuonna 2020 (2019: 568 milj. euroa, 2018: 541 milj. euroa). Väiälliset henkilöstökustannukset olivat 188 milj. euroa vuonna 2020 (2019: 206 milj. euroa, 2018: 135 milj. euroa).

Henkilöstö 31.12.

Sosiaalisen vastuun mittarit

	2020	2019	2018
Tasa-arvo			
Työntekijät			
Miehiä, %	81	85	85
Naisia, %	19	15	15
Hallitus			
Miehiä, %	50	57	67
Naisia, %	50	43	33
Turvallisuus			
Kaikkien työtaturmien taajuus (miljoonaa työtuntia kohti)	2,4	3,2	4,1

Outokumpu kannustaa kaikkia ilmaisemaan mahdolliset huolensa. Kaikki käytettävissä olevat raportointikanavat on kuvattu yhtiön toimintaohjeessa. SpeakUp-raportointikanava on ulkoisesti operoitu kanava väärinkäytösten raportointiin luottamuksellisesti ja anonymisti lakien ja säännösten salliessa. SpeakUp-kanava on käytettävissä viestintäkanavana Outokummun raportointiprosessissa, jos muut raportointikanavat eivät tunnu sopivilta. Vuonna 2020 tutkittiin yli 20 mahdollista väärinkäytöstä, jotka oli ilmoitettu eri kanavien kautta. Kaikki tapaukset tutkittiin yksityiskohdaisesti ja asianmukaiset korjaavat ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet on tehty.

Vuonna 2020 Outokummun eettisten ja compliance-asioiden ohjelma jatkui yhteistyössä yhtiön johdon sekä liiketoiminta-alueiden ja funktioiden kanssa. Ohjelman ytimessä oleva yhtiön toimintaohje uudistettiin osana toimenpiteitä. Uusi toimintaohje jalkautetaan vuoden 2021 aikana kaikille Outokummun työntekijöille pakollisen verkkokurssin avulla. Tämän lisäksi vuoden 2020 aikana korruption-vastaista toimintaa ja tietosuojaa käsittelevät verkkokurssit julkaistiin uudelleen, ja kilpailuoikeudesta sekä kaupankäynnin säännösten noudattamisesta järjestettiin räätälöityjä koulutuksia. Pakollisten verkkokoulutusten vahvistamiseksi Outokummussa otettiin käyttöön muistutus- ja seurantajärjestelmä vuonna 2020. Lisäksi compliance-asioiden liittyvää viestintää tehtiin monissa kanavissa.

Tutkimus ja tuotekehitys

Outokummun tutkimus- ja kehitystoiminta (T&K) tapahtuu läheisessä yhteistyössä myynnin, tuotannon ja asiakkaiden kanssa.

Näin T&K-toiminta tukee liiketoimintaa ja vastaa asiakkaiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin parhaalla mahdollisella tavalla. Outokumulla on kolme T&K-keskusta, jotka sijaitsevat Avestassa Ruotsissa, Krefeldissä Saksassa ja Torniossa Suomessa. T&K-toiminta keskittyy tuotantoprosessin kehittämiseen, tuotekehitykseen ja asiakassovellusten kehittämiseen. Vuonna 2020 Outokumpu käytti tutkimus- ja kehitystoimintaan 21 milj. euroa, joka vastaa 0,4% liikevaihdosta (2019: 17 milj. euroa ja 0,3%, 2018: 15 milj. euroa ja 0,2%).

Vuonna 2020 osana teknologiatoiminnon organisaatiomuutosta T&K-organisaatiota yksinkertaistettiin entisestään. Vuonna 2020 prosessinkehitysprojektit keskittyivät tuote-laadun, saannin ja tuotannon kustannustehokkuuden parantamiseen. Lisäksi käynnistettiin tuotannon CO₂-jalanjäljen pienentämiseen tähtäävä pitkäjänteinen T&K-ohjelma. Tuotekehitysprojektit keskittyivät uusien erikoisteklajien kehittämiseen, nykyisten teräslajien ominaisuuksien kehittämiseen ja karakterisointiin, sekä uusien sovelluskohteiden ja markkinoiden kehittämiseen konsernin tuotteille.

Riskit ja epävarmuustekijät

Outokumpu noudattaa toiminnassaan yhtiön hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastuualueet. Outokummun strategian tukemisen ohella riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja pienentää riskejä osakkeenomistajien, asiakkaiden, toimittajien, henkilöstön, velkojien ja muiden sidosryhmien näkökulmasta.

Outokumpu on määritellyt riskiksi minkä tahansa asian, joka voi estää tai haitata

konsernin tavoitteiden saavuttamista. Riskit voivat siis olla konsernin nykyiseen tai tulevaan toimintaan liittyviä uhkia, epävarmuustekijöitä tai menetettyjä mahdollisuuksia.

Riskienhallintaprosessi on osa johtamisjärjestelmää, ja se jakautuu neljään vaiheeseen: 1) riskien tunnistamiseen; 2) arviointiin ja priorisointiin; 3) riskien pienentämiseen ja 4) raportointiin. Keskeisiä riskejä arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti. Riskien korjaavat toimenpiteet määritellään riskien tunnistamisen ja vakavuuden sekä todennäköisyyden arvioinnin perusteella.

Outokummun riskienhallinnan hallintomalli sisältää vuosineljänneksittaisen raportoinnin hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja puolivuositteiset päivitykset avainriskeistä sekä riskienhallinnasta, sisältäen strategiset ja liiketoimintarisikit, toiminnalliset riskit ja taloudelliset riskit.

Riskienhallinnan painopisteenä oli vuonna 2020 tunnistettujen riskien korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen ja velan pienentämiseen tähtäävän tavoitteen tukeminen, esimerkiksi painottamalla käyttöpääoman hallintaa sekä riskienhallintaprosessin tehokkuuden kehittäminen. Lisäksi ankara markkinatilanne, erityisesti Euroopassa, vaati useita korjaavia toimenpiteitä konsernin tuottojen ja kassavirran suojaamiseksi.

Outokumpu jatkoi järjestelmällisiä paloturvallisuuden ja vahingontorjunnan arviointiohjelmia, joissa keskityttiin korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Matkustusrajoitusten takia useat arvioinnit toteutettiin etäyhteyksien avulla käyttäen omia asiantuntijoita yhteistyössä ulkoisten neuvonantajien kanssa.

Merkittävimmät toteutuneet riskit vuonna 2020 liittyivät ruostumattoman teräksen markkinahäiriöihin, jotka johtuivat pandemiasta ja tuonnista, joiden negatiivinen vaikutus ruostumattoman teräksen perushintoihin ja toimituksiin Euroopassa jatkui koko vuoden ajan.

Strategiset ja liiketoimintarisikit

Outokummun merkittävimpiä strategisia ja liiketoimintariskejä ovat ruostumattoman terästuotannon globaalin ylikapasiteetin kehittymiseen sekä raaka-aineiden ja lopputuotteiden hintojen volatiliiteettiin liittyvät riskit ja epävarmuudet; uusien tietojärjestelmien ja prosessien käyttöönottoon, tuotantovarmuuden parantamiseen, kilpailukyvyyn ja taloudellisen suorituskyvyn parantamiseen liittyvät riskit; Euroopan Unionin suojaustoimien tehostumiseen liittyvä riski; ruostumattoman teräksen ja ferrokromin markkinoiden kehitykseen ja kilpailijoiden toimiin liittyvät riskit; sähkön, polttoaineiden, nikkelin, raudan ja molybdeenin hintojen muutosten vaikutus liiketoiminnan kassavirtaan; ruostumattoman teräksen globaaliin kilpailuympäristöön vaikuttavat valuuttakurssien muutokset; sekä oikeudellisten kiistojen, maailmanpoliittisen tilanteen tai lainsäädännön muutosten epäsuotuisat vaikutukset liiketoimintaan.

Toiminnalliset riskit

Outokummun kannalta keskeisiä toiminnallisia riskejä ovat: suuret tulipalot tai konerikot, ja niistä aiheutuvat liiketoiminnan keskeytykset; riippuvuus informaatioteknologiasta ja tietoturvariskit; hajanaiseen järjestelmäympäristöön liittyvät riskit; toimitusketjuun liittyvät riskit ja riippuvuus tietyistä kriittisistä toimittajista

sekä investointien ja projektien toteuttamiseen liittyvät riskit. Toiminnallisiin riskeihin sisältyvät myös riittämättömät tai epäonnistuneet sisäiset prosessit, työntekijöiden toiminta, järjestelmävirheet, luonnonkatastrofien kaltaiset tapahtumat sekä väärinkäytökset tai rikokset. Tällaiset riskit liittyvät usein tuotannon toimintoihin, logistiikkaan, taloudellisiin prosesseihin, merkittäviin investointiprojekteihin, muihin projekteihin tai informaatioteknologiaan. Toteutuessaan ne voivat johtaa henkilö- tai omaisuusvahinkoihin, muihin vastuisiin, omaisuuden menetyksiin, liiketoiminnan keskeytymiseen tai ympäristöhaittoihin. Vakuutukset kattavat osan Outokummun toiminnallisista riskeistä. Jotta tulipaloista mahdollisesti aiheutuvat omaisuusvahingot ja liiketoiminnan keskeytykset keskeisillä tuotantolaitoksilla pysyisivät mahdollisimman vähäisinä, Outokummulla on järjestelmällinen paloturvallisuuden ja vahingontorjunnan arviointiohjelma.

Ympäristöriskit

Merkittävimmät ympäristöriskit tuotantolaitoksilla liittyvät happojen käyttöön, ongelmajätteisiin ja myrkyllisiin kaasuihin, kaatopaikkoihin, maaperän tai pohjaveden pilaantumiseen sekä vaarallisten saastuttavien aineiden pitkäaikaisiin vaikutuksiin. Outokummulla on myös joitain mahdollisia ympäristövastuita suljetuilla kaivoksilla ja tehdasalueilla.

Merkittävimmät ympäristöön liittyvät liiketoimintarismit liittyvät päästökauppaan, uusiin ympäristö- ja kuluttajansuojavaatimuksiin sekä ympäristölainsäädännön muutoksiin ja niiden vaikutuksiin Outokummun kilpailukykyyn sekä sähköhinnan nousuun ja Euroopan

unionin päästökauppajärjestelmään liittyviin päästökustannuksiin.

Outokumpu arvioi vuosittain myös ilmastomuutoksen liittyviä riskejään, sisältäen keskeisten tuotantolaitosten altistumisen useille uhkille ja riskeille ilmastomuutoksen ajamina. Nämä ilmastomuutosuhahat ja riskit sisältävät esim. tulvat, merenpinnan korkeusmuutokset, altistuksen hirmumyrskyille, pyörremyrskyille ja muille vakaville myrskyille, sään ääri-ilmiöille kuten salamointi, sateet ja raekuurot. Merkittävimpiä ilmastomuutokseen liittyviä riskejä Outokummulle ajavat ilmastopolitiikan muutokset, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia Outokummun toimintaympäristölle ja taloudelliselle tulokselle.

Turvallisuuden ja henkilöstöön liittyvät riskit

Turvallisuuden ja henkilöstöön liittyvät tärkeimmät riskit ovat oman henkilöstön ja urakoitsijoiden kuolemantapauksiin ja vakaviin tapaturmiin liittyvät riskit, joilla voisi olla myös merkittävä vaikutus Outokummun turvallisuuskulttuuriin tai työnantajamaaineeseen; avainhenkilöiden tai erityisosaamista tai erityisiä asiakassuhteita omaavien henkilöiden menetys, jolla voi olla merkittävä vaikutus Outokummun liiketoimintaan; sekä riski, että Outokumpu ei kykene houkuttelemaan, pitämään kiinni, motivoimaan, kouluttamaan tai kehittämään ammatillisesti henkilökuntaansa eri organisaatioasioilla, millä voi olla haitallinen vaikutus Outokummun liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan tai operatiivisiin tuloksiin.

Compliance-asioihin, rikoksiin ja maineeseen liittyvät riskit

Outokumpu toimii ympäri maailmaa, ja sen toiminnot ulottuvat monen eri lainsäädännön

ja monitahaisen säätelyn toimivalta-alueille aikana, jolloin erilaiset kilpailulainsäädäntöön, korruption- ja lahjonnan vastaisiin toimiin, rahanpesun ehkäisemiseen, tietoturvan parantamiseen ja kaupan rajoitteisiin liittyvät toimenpiteet sekä sanktiot ovat olleet maailmanlaajuisesti kasvussa. Outokumpuun kohdistuu myös henkilöstön tekemien petosten, ulkoisten varkauksien ja rikoksien, kriittisten tutkimus- ja kehitystietojen menetyksen, väärinkäytösten sekä myyntiagenttien tai yhteisyritysten ja muiden yritysten tekemien rikkomusten riski.

Yritysvastuuseen liittyvät riskit ja epävarmuudet

Outokummun tavoitteena on tunnistaa aktiivisesti, mille yritys vastuuseen liittyville riskeille ja epävarmuuksille, mukaan lukien ihmisoikeuksiin liittyville riskeille ja epävarmuuksille, yhtiö voi olla alttiina. Tämä tavoite koskee Outokummun omaa toimintaa sekä toimitusketjua ja muita liikekumppaneita maailmanlaajuisesti. Outokumpu ottaa kaikki työntekijöiden oikeuksien rikkomukset ja niihin liittyvät uhat, toimintansa täyden läpinäkyvyyden sekä ihmisoikeusasioiden noudattamisen vakavasti. Outokumpu toimii kuitenkin pääasiassa sellaisilla alueilla, joissa yritys vastuuseen ja ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä ei pidetä suurina.

Rahoitusriskit

Outokummun kannalta keskeisiä rahoitusriskejä ovat nikkelin, raudan, molybdeenin, energian ja polttoaineiden ja hiilipäästöikeuden hinnanvaihtelut; valuuttamuutokset, jotka vaikuttavat euroon, Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan;

euroon, Ruotsin kruunuun ja Yhdysvaltain dollariin liittyvät korkomuutokset; muutokset Outokummun velan luottomarginaaleissa; rajoitetut mahdollisuudet uuteen rahoitukseen; asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin (mukaan lukien toimittajat ja rahoituslaitokset) liittyvät vastapuolirismit; maksuvalmiuteen ja jälleenrahoitukseen liittyvät riskit; osakeomistusten arvoon, esim. Fennovoima-investointi, liittyvät riskit; rahoitussopimusten tai muiden lainaehdojen kovenanttiriski, joka voi johtaa maksukyvyttömyystilanteeseen; ja etuusperusteisten eläkejärjestelyjen osake- ja korkosijoitusten hintoihin liittyvät riskit sekä etuusperusteisten eläkejärjestelyjen vastuiden arvostusparametreihin, erityisesti pitkiin korkoihin liittyvät riskit.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Outokummun lyhyen aikavälin riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat: yhtiön strategian toteuttamiseen, kuten uusien tietojärjestelmien ja prosessien käyttöönottoon, erityisesti uuden ERP-järjestelmän toteuttamisessa; tuotantovarmuuden, kilpailukykyyn ja taloudellisen suorituskyvyn parantamiseen liittyvät riskit; Euroopan Unionin suojaustoimien tehottomuuteen liittyvä riski; ruostumattoman teräksen ylikapasiteetti ja ruostumattoman teräksen sekä ferrokromin markkinakehitykseen ja kilpailijoiden toimiin liittyvät riskit; riippuvuus tietyistä kriittisistä toimittajista; sähkö, polttoaineiden, ferrokromin, nikkelin, hiilipäästöikeuden hinnanvaihtelut; euroon, Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan vaikuttavat valuuttakurssimuutokset; muutokset Outokummun velan luottomarginaaleissa; osakeomistusten arvoon, esim.

Fennovoima-investointi, liittyvät riskit; investointien ja projektien toteutumiseen liittyvät riskit, mukaan lukien meneillään oleva projekti Kemin kaivoksessa; tietoturvariskit ja riippuvuus informaatioteknologiasta; jälleenrahoitusriskit; asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin (mukaan lukien toimittajat ja rahoituslaitokset) liittyvät vastapuoliriskit.

Mahdolliset epäsuotuisat muutokset maailmanpolitiikassa tai -taloudessa, mukaan lukien merkittävät maailmanlaajuisen taloustaantumaa voivat haitata Outokummun liiketoimintaa ja pääsyä rahoitusmarkkinoille. Outokumpu huomioi myös ajankohtaisia tapahtumia riskiarvioissaan, kuten esimerkiksi: pandemian maailmanlaajuiset vaikutukset; Ison-Britannian poistuminen Euroopan unionista ja siihen liittyvät riskit kauppasuhteille.

Merkittävät oikeudenkäynnit

Myytyihin kupariliiketoimintoihin liittyvä kanne Espanjassa

Outokumpu myi koko kupariliiketoimintansa vuosina 2003–2008. Eräs myydyistä yhtiöistä ajautui sittemmin konkurssiin. Kyseisen espanjalaisen yhtiön konkurssin pesänhoitaja on nostanut Outokumpu Oyj:tä sekä kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan takaisinsaantikanteen, joka koskee konkurssiin ajautuneen espanjalaisen yhtiön yrityskaupan yhteydessä tekemiä maksuja. Espanjalainen ensimmäisen asteen tuomioistuin hyväksyi Outokumpua ja kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan nostetun 20 milj. euron korvausvaatimuksen. Outokumpu ja kaksi muuta yhtiötä valittivat oikeuden päätöksestä, ja maaliskuussa 2018 valitustuomioistuin antoi asiassa päätöksen Outokummun eduksi. Toukokuussa 2018 konkurssipesä

valitti päätöksestä Espanjan korkeimpaan oikeuteen, jossa asian käsittely on kesken eikä se edennyt vuoden 2019 tai 2020 aikana.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

31.12.2020 Outokummun osakepääoma oli 311 milj. euroa, ja osakkeiden kokonaismäärä oli 416 374 448. Vuoden lopussa yhtiön hallussa oli 4 372 236 omaa osaketta. Keskimääräinen ulkona olevien osakkeiden määrä vuonna 2020 oli 411 824 420.

Johdon omistamat osakkeet ja osakepalkkio-ohjelmat

31.12.2020 Outokummun hallituksen ja johtoryhmän jäsenien hallussa oli yhteensä 1 059 306 Outokummun osaketta, mikä vastaa 0,25 % kaikista osakkeista.

Outokummussa on osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä johtoryhmän jäsenille, muulle johdolle ja avainhenkilöille. Yhtiön osakeperusteiset kannustinjärjestelmät ovat suoritepohjainen osakeohjelma, rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma sekä avainhenkilöiden osakeosto-ohjelmat. Soveltuvien verojen vähentämisen jälkeen vuonna 2020 luovutettiin kaikkiaan 227 497 osaketta osakeohjelmien osallistujille asetettujen tavoitteiden ja ohjelmien ehtojen mukaisesti. Outokumpu maksoi osakepalkkiot yhtiön hallussa olevilla omilla osakkeilla.

Suoritepohjaisessa osakeohjelmassa ja rajoitettuja osakkeita koskevassa ohjelmassa ovat parhaillaan käynnissä kaudet 2019–2021 ja 2020–2022 ja hallitus hyväksyi joulukuussa 2020 ohjelmien seuraavan ansaintakauden 2021–2023. Suoritepohjaisen osakeohjelman kausien 2019–2021, 2020–2022

ja 2021–2023 ansaintakriteerit mittaavat Outokummun tulosta ja pääoman käytön tehokkuutta.

Lisätietoja osakepalkkio-ohjelmista on tilinpäätöksen liitetiedossa 18.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Selvitys Outokummun hallinto- ja ohjausjärjestelmästä löytyy yhtiön verkkosivulta <https://www.outokumpu.com/investors/governance>

Varsinainen yhtiökokous

Outokumpu Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2020 pidettiin 28.5.2020 Helsingissä poikkeusjärjestelyin COVID-19-pandemian vuoksi. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden yhtiön johdolle. Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään myöhemmin harkintansa mukaan enintään 0,10 euron osakekohtaisen osingon jakamisesta yhdessä tai useammassa erässä.

Tammi-syyskuun 2020 tulosta arvioituaan hallitus piti tärkeänä vahvistaa yhtiön tasetta ja päätti 5.11.2020, että vuodelta 2019 ei makseta osinkoa.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotukset hallituksen valtuuttamisesta päättämään omien osakkeiden hankinnasta sekä osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Yhtiökokous hyväksyi myös osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotukset hallituksen jäsenistä ja palkkioista sekä yhtiön toimielinten palkitsemispolitiikan.

Yhtiökokous päätti nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenmääräksi

yhteensä kuusi. Toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, yhtiökokous valitsi hallituksen jäseniksi uudelleen hallituksen nykyiset jäsenet Kati ter Horstin, Kari Jordanin, Eeva Sipilän, Vesa-Pekka Takalan, Pierre Vareillen ja Julia Woodhousen. Kari Jordan valittiin uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi ja Eeva Sipilä uudeksi varapuheenjohtajaksi.

Muutokset Outokummun johtoryhmässä

14.4.2020 Outokummun hallitus nimitti Heikki Malisen, KTM, MBA (Harvard), Outokumpu Oyj:n toimitusjohtajaksi ja yhtiön johtoryhmän puheenjohtajaksi. Malinen aloitti yhtiön palveluksessa 1.5.2020 ja toimitusjohtajana 16.5.2020. Malinen oli ollut Outokummun hallituksen jäsen vuodesta 2012 lähtien, ja nimityksensä myötä hän erosi yhtiön hallituksesta huhtikuun lopussa.

Outokumpu kertoi 16.7. nimittävänsä Liam Batesin Long Products -liiketoiminta-alueesta vastaavaksi johtajaksi välittömästi, kun liiketoiminta-alueesta vastannut Kari Tuutti päätti jatkaa uraansa Outokummun ulkopuolella. Uudessa tehtävässään Liam Bates ei jatkanut Outokummun johtoryhmän jäsenenä.

Outokumpu ilmoitti 27.7., että Europe-liiketoiminta-alueesta vastannut johtaja Maciej Gwozdz oli irtisanoutunut ottaakseen vastaan tehtävän toisessa yhtiössä. Hän jatkoi tehtävässään Outokummussa syyskuun loppuun saakka.

Outokumpu kertoi 31.8., että viestintä-, markkinointi- ja sijoittajasuhdejohtaja Reeta Kaukiainen oli päättänyt jatkaa uraansa

Outokummun ulkopuolella. Hän jatkoi tehtäväsään Outokummussa syyskuun loppuun asti.

29.9. Outokumpu kertoi muutoksista johtoryhmässä. Uusina jäseninä johtoryhmään nimitettiin Europe-liiketoiminta-alueen kaupallinen johtaja Thomas Anstots, teknologiajohtaja Stefan Erdmann, Ferrochrome-liiketoiminta-alueen johtaja Martti Sassi, Europe-liiketoiminta-alueen tuotantojohtaja Niklas Wass ja Americas-liiketoiminta-alueen väliaikainen johtaja Tamara Weinert. Uusi johtoryhmä aloitti toimintansa 1.10.2020.

7.12. Outokumpu kertoi, että strategijahtaja Jan Hofmann oli päättänyt irtisanoutua Outokummun palveluksesta ottaakseen vastaan uuden tehtävän toisessa yhtiössä. Hän jäi pois yhtiön palveluksesta välittömästi.

Nimitystoimikunta

Outokummun osakkeenomistajien nimitystoimikunnan muodostavat neljä suurinta yhtiön osakasluetteloon rekisteröityä osakkeenomistajaa Nasdaq Helsingin elokuun viimeisen kaupankäyntipäivän jälkeisen omistustilanteen mukaisesti. Lisäksi Outokummun hallituksen puheenjohtaja Kari Jordan toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä. Nimitystoimikunnan tehtävänä on vuosittain valmistella varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäsenistä ja hallituspalkkioista.

Outokummun neljä suurinta osakkeenomistajaa 31.8.2020 olivat Solidium Oy, Kansaneläkelaitos, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ja Valtion Eläkerahasto. Koska Valtion Eläkerahasto ilmoitti yhtiölle, että se ei käytä oikeuttaan nimittää nimitystoimikuntaan edustajaa, nimitysoikeus siirtyi seuraavaksi

suurimmalle osakasluetteloon rekisteröidylle osakkeenomistajalle, joka oli Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo. Osakkeenomistajat nimesivät nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

- Solidium Oy:n toimitusjohtaja Antti Mäkinen
- Kansaneläkelaitoksen pääjohtaja Outi Antila
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen toimitusjohtaja Jouko Pölonen
- Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elon toimitusjohtaja Satu Huber

Nimitystoimikunta antoi ehdotuksensa Outokummun hallitukselle 4.12.2020.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Outokummun osingonjakopolitiikan mukaisesti maksettavien osinkojen määrä suhdannekierron aikana on 30–50 % tilikauden voitosta. 31.12.2020 emoyhtiön tilinpäätöksen mukaan emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat yhteensä 2 312 milj. euroa, mikä sisältää kertyneet voittovarot 188 milj. euroa.

Hallitus esittää 31.3.2021 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2020 ei jaeta osinkoa, sillä taloudellisen tilanteen parantaminen haastavassa markkinatilanteessa on jatkossakin ensisijaisen tärkeää.

Konsernin tunnusluvut

		2020	2019 ¹⁾	2018	2017 ²⁾	2016
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto	Milj. €	5 639	6 403	6 872	6 356	5 690
– liikevaihdon muutokset	%	-11,9	-6,8	8,1	11,7	-10,9
– viennin ja ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta *	%	96,3	95,9	96,7	96,5	96,4
Sijoitettu pääoma 31.12. *	Milj. €	3 543	3 904	4 086	3 929	3 816
Investoinnit käyttöomaisuuteen ³⁾ *	Milj. €	180	193	218	174	164
– suhteessa liikevaihtoon	%	3,2	3,0	3,2	2,7	2,9
Poistot	Milj. €	243	230	204	216	226
Arvon alentumiset	Milj. €	3	3	12	1	26
Tutkimus- ja kehystoiminnan menot	Milj. €	21	17	15	13	20
– suhteessa liikevaihtoon	%	0,4	0,3	0,2	0,2	0,4
Henkilöstö 31.12. ⁴⁾		9 915	10 390	10 449	10 141	10 600
– keskimäärin vuoden aikana		10 310	10 645	10 468	10 485	10 977
Kannattavuus						
Oikaistu käyttökate *	Milj. €	250	263	485	631	309
– suhteessa liikevaihtoon	%	4,4	4,1	7,1	9,9	5,4
Käyttökate *	Milj. €	191	266	496	663	355
Liiketulos *	Milj. €	-55	33	280	445	103
– suhteessa liikevaihtoon	%	-1,0	0,5	4,1	7,0	1,8
Tulos ennen veroja	Milj. €	-151	-41	175	327	-13
– suhteessa liikevaihtoon	%	-2,7	-0,6	2,5	5,1	-0,2
Tilikauden tulos	Milj. €	-116	-75	130	392	144
– suhteessa liikevaihtoon	%	-2,1	-1,2	1,9	6,2	2,5
Oman pääoman tuotto *	%	-4,7	-2,8	4,8	15,4	6,4
Sijoitetun pääoman tuotto *	%	-1,4	0,8	7,0	11,3	2,6

		2020	2019 ¹⁾	2018	2017 ²⁾	2016
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Korollinen nettovelka *	Milj. €	1 028	1 155	1 241	1 091	1 242
– suhteessa liikevaihtoon	%	18,2	18,0	18,1	17,2	21,8
Nettorahoituskulut *	Milj. €	98	80	107	127	121
– suhteessa liikevaihtoon	%	1,7	1,3	1,6	2,0	2,1
Korkokulut *	Milj. €	78	76	70	92	105
– suhteessa liikevaihtoon	%	1,4	1,2	1,0	1,5	1,9
Korollinen nettovelka / oikaistu käyttökate *		4,1	4,4	2,6	1,7	4,0
Osakepääoma	Milj. €	311	311	311	311	311
Oma pääoma yhteensä	Milj. €	2 360	2 562	2 750	2 721	2 416
Omavaraisuusaste *	%	40,8	42,5	45,9	46,3	40,4
Velkaantumisaste *	%	43,6	45,1	45,1	40,1	51,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	Milj. €	322	371	214	328	389

Vaihtoehtoiset tunnusluvut on merkitty tähdellä *.

Lisätietoja on esitetty Vaihtoehtoiset tunnusluvut -kappaleessa.

¹⁾ IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi on otettu käyttöön 1.1.2019 yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

²⁾ Vuoden 2017 tiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönotosta johtuen vuonna 2018. Vuoden 2016 tietoja ei ole oikaistu.

³⁾ Investoinnit käyttöomaisuuteen -tunnusluvun laskentaperuste on muutettu suoriteperusteisesta maksuperusteiseksi vuonna 2020. Vuosien 2019 ja 2018 tiedot on oikaistu. Vuosien 2017 ja 2016 tietoja ei ole oikaistu.

⁴⁾ Henkilöstö raportoitu työsuhteessa olevan henkilömäärän mukaan, ei kokoaikaiseksi muunnettuna.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tietyt Outokumpun vuosikertomuksessa esitetyt taloudelliset tunnus- ja suhdeluvut eivät ole IFRS:n mukaisia taloudellisen tuloksen, taloudellisen aseman tai kassavirtojen mittareita, ja siksi niitä tarkastellaan vaihtoehtoisina tunnuslukuina. Näitä tunnuslukuja ei ole määritelty IFRS-standardeissa, ja siksi ne eivät välttämättä ole suoraan verrattavissa muiden, myös saman toimialan yritysten, käyttämiin taloudellisiin tunnus- ja suhdelukuihin. Syy näiden tunnuslukujen esittämiselle on, että ne ovat joko konsernin

vuosikertomukseen sovellettavia lakisääteisiä vaatimuksia tai konsernin johto uskoo näiden tunnuslukujen tarjoavan merkityksellistä lisätietoa konsernin liiketoiminnan tuloksesta tai taloudellisesta tilanteesta. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät korvaa IFRS-standardien mukaisia taloudellisia tietoja, eikä niitä pidä tarkastella IFRS-standardien mukaisista tiedoista erillään. Vaihtoehtoiset tunnusluvut on merkitty tähdellä (*) Konsernin tunnusluvut -taulukossa.

Tunnusluku	Tunnusluvun laskentaperuste tai lähde konsernitilinpäätöksessä		2020	2019
Viennin ja ulkomaantoimintojen osuus liikevaihdosta				
Viennin ja ulkomaantoimintojen osuus liikevaihdosta kuvastaa konsernin liiketoiminnan kansainvälistä luonnetta.				
Liikevaihto	Konsernin tuloslaskelma	Milj. €	5 639	6 403
Liikevaihto kohdemaan mukaan Suomeen	Liitetieto 4. Maantieteelliset tiedot Suomeen	Milj. €	208	264
Vienti ja ulkomaan toiminnot	Liikevaihto – Liikevaihto kohdemaan mukaan Suomeen	Milj. €	5 431	6 139
– viennin ja ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta	Verrattuna liikevaihtoon	%	96,3	95,9

Sijoitettu pääoma

Sijoitettu pääoma on mittari konsernin toimintaan sijoitetun pääoman määrälle.

Sijoitettu pääoma on seuraavien erien summa:

Oma pääoma yhteensä	Konsernitase	Milj. €	2 360	2 562
Korollinen nettovelka	Määritelty myöhempänä	Milj. €	1 028	1 155
Velvoitteet etuusperusteisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	Konsernitase	Milj. €	329	335
Korkojohdannaisvelat (netto)	Liitetieto 20. Johdannaisoppimusten käyvät arvot ja nimellismäärät	Milj. €	–6	–5
Korkovelat (netto)	Liitetieto 28. Ostovelat ja muut velat	Milj. €	11	9
Vähennettynä:				
Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat varat	Konsernitase	Milj. €	64	68
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat osakesijoitukset	Konsernitase	Milj. €	48	31
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	Konsernitase	Milj. €	26	13
Osuudet osakkuusyhtiöissä	Konsernitase	Milj. €	38	38
Sijoitettu pääoma 31. 12.		Milj. €	3 543	3 904

Tunnusluku	Tunnusluvun laskentaperuste tai lähde konsernitilinpäätöksessä	2020	2019

Sidottu pääoma

Sidottu pääoma on mittari konsernin toimintaan sijoitetun pääoman määrälle. Sitä käytetään liiketoiminta-alueiden nettovarojen mittarina.

Sijoitettu pääoma 31.12.	Määritelty aiemmin	Milj. €	3 543	3 904
Laskennallinen verosaaminen, netto 31.12.	Liitetieto 3. Toimintasegmentit	Milj. €	257	217
Sidottu pääoma 31.12.	Sijoitettu pääoma – laskennallinen verosaaminen, netto	Milj. €	3 286	3 687

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Investoinnit käyttöomaisuuteen kertovat tulevia kassavirtoja tuottaviin käyttöomaisuuseriin tehtyjen sijoitusten määrän.

Investoinnit käyttöomaisuuteen	Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, poislukien päästöoikeudet; sijoitukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin osakkeisiin ja osakkuusyhtiöihin sekä liiketoimintojen hankinnat	Milj. €	180	193
– suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	3,2	3,0

Oikaistu käyttökate, käyttökate ja liiketulos

Oikaistu käyttökate on Outokumpun tärkein taloudellisen raportoinnin tulostittari. Käyttökateen oikaisu liittyy epätavallisiin, merkittäviin tuotto- ja kulueriin, ja oikaisujen tarkoitus on parantaa taloudellisen tuloksen vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Käyttökate ja liiketulos ovat myös konsernin taloudellisen tuloksen mittareita.

Liiketulos	Konsernin tuloslaskelma	Milj. €	-55	33
– suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	-1,0	0,5
Poistot	Liitetieto 6. Tuotot ja kulut	Milj. €	243	230
Arvonalentumiset	Liitetieto 6. Tuotot ja kulut	Milj. €	3	3
Käyttökate	Liiketulos + poistot + arvonalentumiset	Milj. €	191	266
Käyttökateen oikaisu	Liitetieto 6. Tuotot ja kulut	Milj. €	-59	3
Oikaistu käyttökate	Käyttökate – Käyttökateen oikaisu	Milj. €	250	263
– suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	4,4	4,1

Tunnusluku	Tunnusluvun laskentaperuste tai lähde konsernitilinpäätöksessä	2020	2019

Oman pääoman tuotto

Oman pääoman tuotto kertoo lisäarvosta, jonka konserni tuottaa osakkeenomistajien konserniin sijoittamalle pääomalle.

Oma pääoma yhteensä 31. 12. edellisenä vuonna	Konsernitase	Milj. €	2 562	2 750
Oma pääoma yhteensä 31. 3.		Milj. €	2 605	2 656
Oma pääoma yhteensä 30. 6.		Milj. €	2 525	2 624
Oma pääoma yhteensä 30. 9.		Milj. €	2 449	2 602
Oma pääoma yhteensä 31. 12.	Konsernitase	Milj. €	2 360	2 562
Oma pääoma yhteensä (neljän vuosineljänneksen keskiarvo)	Avaavan ja neljän vuosineljänneksen päättävien arvojen keskiarvo	Milj. €	2 500	2 639
Tilikauden tulos	Konsernin tuloslaskelma	Milj. €	-116	-75
Oman pääoman tuotto	Tilikauden tulos / Oma pääoma yhteensä (neljän vuosineljänneksen keskiarvo)	%	-4,7	-2,8

Sijoitetun pääoman tuotto

Sijoitetun pääoman tuotto on mittari lisäarvosta, jonka konserni tuottaa toimintaansa sijoitetulle pääomalle.

Sijoitettu pääoma 31.12. edellisenä vuonna	Määritelty aiemmin	Milj. €	3 904	4 086
Sijoitettu pääoma 31. 3.		Milj. €	4 006	4 135
Sijoitettu pääoma 30. 6.		Milj. €	3 939	4 048
Sijoitettu pääoma 30. 9.		Milj. €	3 707	4 096
Sijoitettu pääoma 31. 12.	Määritelty aiemmin	Milj. €	3 543	3 904
Sijoitettu pääoma (neljän vuosineljänneksen keskiarvo)	Avaavan ja neljän vuosineljänneksen päättävien arvojen keskiarvo	Milj. €	3 820	4 054
Liiketulos	Konsernin tuloslaskelma	Milj. €	-55	33
Sijoitetun pääoman tuotto	Liiketulos / Sijoitettu pääoma (neljän vuosineljänneksen keskiarvo)	%	-1,4	0,8

Tunnusluku	Tunnusluvun laskentaperuste tai lähde konsernitilinpäätöksessä	2020	2019

Korollinen nettovelka

Korollinen nettovelka kertoo velkarahoituksen tasosta konsernissa. Nettovelan vähentäminen on konsernin keskeinen tavoite.

Pitkäaikaiset korolliset velat	Konsernitase	Milj. €	1 153	1 053
Lyhytaikaiset korolliset velat	Konsernitase	Milj. €	251	427
Rahavarat	Konsernitase	Milj. €	376	325
Korollinen nettovelka	Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat – rahavarat	Milj. €	1 028	1 155
– suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	18,2	18,0

Nettorahoituskulut ja korkokulut

Nettorahoituskulut sekä korkokulut ovat mittareita konsernin rahoituskustannuksille.

Nettorahoituskulut	Konsernin tuloslaskelman Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	Milj. €	98	80
– suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	1,7	1,3
Korkokulut	Konsernin tuloslaskelma	Milj. €	78	76
– suhteessa liikevaihtoon	Verrattuna liikevaihtoon	%	1,4	1,2

Korollinen nettovelka / oikaistu käyttökate

Korollinen nettovelka jaettuna oikaistulla käyttökateella kertoo konsernin velkaantumisasteesta.

Korollinen nettovelka	Määritelty aiemmin	Milj. €	1 028	1 155
Oikaistu käyttökate	Määritelty aiemmin	Milj. €	250	263
Korollinen nettovelka / Oikaistu käyttökate	Korollinen nettovelka / Oikaistu käyttökate		4,1	4,4

Tunnusluku	Tunnusluvun laskentaperuste tai lähde konsernitilinpäätöksessä	2020	2019

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste kertoo konsernin varojen oman pääoman ehtoisen rahoituksen osuuden ja on mittari konsernin rahoitusriskitasosta.

Oma pääoma yhteensä	Konsernitase	Milj. €	2 360	2 562
Varat yhteensä	Konsernitase	Milj. €	5 797	6 038
Saadut ennakot	Liitetieto 28. Ostovelat ja muut velat	Milj. €	7	11
Omavaraisuusaste	Oma pääoma yhteensä / (Varat yhteensä – saadut ennakot)	%	40,8	42,5

Velkaantumisaste

Velkaantumisaste eli gearing kertoo konsernin rahoitusriskitasosta ja velan määrästä suhteessa omaan pääomaan.

Korollinen nettovelka	Määritelty aiemmin	Milj. €	1 028	1 155
Oma pääoma yhteensä	Konsernitase	Milj. €	2 360	2 562
Velkaantumisaste	Korollinen nettovelka / Oma pääoma yhteensä	%	43,6	45,1

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2020	2019	2018	2017	2016
Osakekohtainen tulos ^{1) 2)}	€	-0,28	-0,18	0,32	0,95	0,35
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos ^{1) 2)}	€	-0,28	-0,18	0,32	0,90	0,35
Rahavirta/osake	€	0,78	0,90	0,52	0,79	0,94
Oma pääoma/osake ^{1) 2)}	€	5,73	6,22	6,70	6,59	5,84
Osakekohtainen osinko	€	- ³⁾	-	0,15	0,25	0,10
Osinko/tulos ^{1) 2)}	%	-	-	47,4	26,3	28,8
Efektiivinen osinkotuotto	%	-	-	4,7	3,2	1,2
Hinta/voitto-suhde (P/E) ^{1) 2)}		neg.	neg.	10,00	8,15	24,31
Osakkeen kurssikehitys						
Keskikurssi	€	2,66	3,01	5,39	8,11	4,51
Alin kurssi	€	2,08	2,23	3,18	6,61	2,08
Ylin kurssi	€	4,44	4,04	8,26	10,05	8,51
Kurssi kauden lopussa	€	3,22	2,81	3,20	7,74	8,51
Muutos kauden aikana	%	14,8	-12,2	-58,7	-9,0	211,3
OMX Helsinki -indeksin muutos kauden aikana	%	10,1	13,4	-8,0	6,4	3,6
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa ⁴⁾	Milj. €	1 327	1 155	1 312	3 194	3 520
Osakkeiden vaihdon kehitys						
Osakkeiden vaihto ⁵⁾	1 000 kpl	1 100 628	884 254	826 636	1 021 607	955 682
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta	%	267,3	215,0	201,1	247,7	230,6
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ⁴⁾		411 824 420	411 198 002	411 065 622	412 363 204	414 411 287
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ⁴⁾		435 135 181	446 209 235	447 181 306	450 247 639	414 411 287
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ⁴⁾		412 002 212	411 774 715	410 563 719	412 671 549	413 860 600

¹⁾ IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi on otettu käyttöön 1.1.2019 yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

²⁾ Vuoden 2017 tiedot oikaistu IFRS 15 -standardin käyttöönotosta johtuen vuonna 2018. Vuoden 2016 tietoja ei ole oikaistu.

³⁾ Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

⁴⁾ Ei sisällä hankittuja omia osakkeita.

⁵⁾ Sisältää vain Nasdaq Helsingin kaupankäynnin.

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentaperusteet

Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan nettorahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}} \times 100$
Efektiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}} \times 100$
Hinta/tulos-suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakkeiden markkina-arvo kauden lopussa	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa × viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeiden vaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen suhteellinen osuus osakesarjan kokonaismäärän painotetusta keskiarvosta kauden aikana

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin tuloslaskelma	19
Konsernin laaja tuloslaskelma	19
Konsernitase	20
Konsernin rahavirtalaskelma	21
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	22
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	23
1. Perustiedot	23
2. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	23
3. Toimintasegmentit	33
4. Maantieteelliset tiedot	35
5. Liiketoimintojen hankinnat ja myynnit	35
6. Tuotot ja kulut	36
7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	37
8. Rahoitustuotot ja -kulut	37
9. Tuloverot	38
10. Osakekohtainen tulos	40
11. Aineettomat hyödykkeet	40
12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	41
13. Vuokrasopimukset	43
14. Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen	44

15. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	45
16. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot arvostusryhmittäin	45
17. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat osakesijoitukset	46
18. Osakeperusteiset maksut	47
19. Rahoitusriskienhallinta, pääomahallinta ja vakuutukset	49
20. Johdannaissovimusten käyvät arvot ja nimellismäärät	55
21. Vaihto-omaisuus	56
22. Myyntisaamiset ja muut saamiset	56
23. Rahavarat	57
24. Oma pääoma	57
25. Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet	58
26. Varaukset	61
27. Korolliset velat	61
28. Ostovelat ja muut velat	63
29. Vastuositoumukset	63
30. Riita-asiat	63
31. Lähipiiritapahtumat	64
32. Tytäryhtiöt 31. 12. 2020	65

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma	66
Emoyhtiön tase	67
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	68
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	69

Konsernin tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	2020	2019
Liikevaihto	3, 4, 6	5 639	6 403
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-5 403	-6 108
Bruttokate		236	295
Liiketoiminnan muut tuotot	6	22	107
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-68	-77
Hallinnon kulut		-196	-198
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut		-21	-17
Liiketoiminnan muut kulut	6	-28	-77
Liiketulos		-55	33
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	15	2	6
Rahoitustuotot ja -kulut	8		
Korkotuotot		3	4
Korkokulut		-78	-76
Markkinahintoihin liittyvät voitot ja tappiot		-10	4
Muut rahoituskulut		-13	-13
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-98	-80
Tulos ennen veroja		-151	-41
Tuloverot	9	34	-33
Tilikauden tulos		-116	-75
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos	10		
Osakekohtainen tulos, EUR		-0,28	-0,18
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR		-0,28	-0,18

Tilikauden tulos kuuluu kokonaisuudessaan emoyhtiön omistajille.

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	2020	2019
Tilikauden tulos		-116	-75
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot			
Muuntoerojen muutos		-86	25
Luokittelun muutoksesta johtuva siirto muista laajan tuloksen eristä tulosvaikutteiseksi eräksi		-	3
Rahavirran suojaukset	20		
Rahavirran suojausten arvomuutokset		-8	12
Luokittelun muutoksesta johtuva siirto muista laajan tuloksen eristä tulosvaikutteiseksi eräksi		-5	-1
Luokittelun muutoksesta johtuva siirto muista laajan tuloksen eristä osaksi varaston arvoa		4	-2
Rahavirran suojauksiin liittyvät verot	9	0	-1
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenarvostus	25		
Muutokset tilikauden aikana		-12	-43
Uudelleenarvostukseen liittyvät verot	9	4	10
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat osakesijoitukset	17		
Käyvän arvon muutokset tilikauden aikana		4	-55
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin osakesijoituksiin liittyvät verot	9	-	1
Osuus osakkuusyritysten muista laajan tuloksen eristä	15	-0	-0
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		-101	-49
Tilikauden laaja tulos		-217	-124

Tilikauden laaja tulos kuuluu kokonaisuudessaan emoyhtiön omistajille.

Konsernitase

Milj. €	Liitetieto	2020	2019
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	11, 14	610	607
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12, 13, 14	2 631	2 767
Osuudet osakkuusyhtiöissä	15	38	38
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat osakesijoitukset	17	48	31
Johdannaisinstrumentit	20	6	5
Laskennalliset verosaamiset	9	264	229
Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat varat	25	64	68
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22	1	2
		3 663	3 747
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	21	1 177	1 424
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset		26	13
Johdannaisinstrumentit	20	17	15
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22	537	514
Rahavarat	23	376	325
		2 134	2 291
VARAT YHTEENSÄ		5 797	6 038

Milj. €	Liitetieto	2020	2019
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		311	311
Ylikurssirahasto		714	714
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		2 103	2 103
Muut rahastot		-46	-40
Kertyneet voittovarot		-721	-525
		24	2 562
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	27	1 153	1 053
Laskennalliset verovelat	9	7	12
Veloitteet etuuspohjaisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhte-etuuksista	25	329	335
Varaukset	26	84	85
Ostovelat ja muut velat	28	45	29
		1 618	1 514
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	27	251	427
Johdannaisinstrumentit	20	32	17
Varaukset	26	31	25
Verovelat		6	17
Ostovelat ja muut velat	28	1 500	1 475
		1 820	1 962
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		5 797	6 038

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. €	Liitetieto	2020	2019
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		-116	-75
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	6, 11, 12, 14	246	233
Varausten, etuuspoijaisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien nettokulut		59	75
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	6	-6	-81
Nettokorkotuotot ja -kulut	8	71	63
Verot	9	-34	33
Muut oikaisut		3	7
		339	330
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-37	100
Vaihto-omaisuuden muutos		237	129
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		47	-10
		247	218
Käytetyt varaukset ja maksetut veloitteet etuuspoijaisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista		-71	-53
Saadut korot ja osingot		2	12
Maksetut korot		-69	-56
Maksetut verot		-10	-5
Liiketoiminnan nettorahavirta		322	371

Milj. €	Liitetieto	2020	2019
Investointien rahavirta			
Liiketoimintojen hankinnat vähennettyinä hankintahetken rahavaroilla		-	-3
Investoinnit käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin osakesijoituksiin	17	-13	-
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	12	-146	-161
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	11	-20	-28
Tytäryhtiöiden myynnit vähennettyinä luovutetuilla rahavaroilla		-	9
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	12	15	99
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	11	-	10
Muu investointien rahavirta		-10	10
Investointien nettorahavirta		-175	-65
Rahavirta ennen rahoitusta		147	306
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot	24	-	-62
Pitkäaikaisten lainojen nostot		496	515
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-688	-76
Lyhytaikaisten lainojen muutos		130	-396
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut		-33	-34
Muu rahoituksen rahavirta		0	3
Rahoituksen nettorahavirta		-94	-49
Rahavarojen muutos		53	256
Rahavarat tilikauden alussa		325	68
Rahavarojen muutos		53	256
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-1	0
Rahavarat tilikauden lopussa	23	376	325

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. €	Liitetieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muiden laa- jan tuloksen erien kautta kirjattavien osake- sijoitusten käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Johdan- naisten käyvän arvon rahasto	Kumula- tiiviset muuntoerot	Etuus- pohjaisten järjestelyiden uudelleen- arvostus	Omat osakkeet	Muut kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1. 1. 2019		311	714	2 103	3	5	-3	-56	-80	-40	-207	2 750
Tilikauden tulos		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-75	-75
Muut laajan tuloksen erät		-	-	-	-	-54	9	29	-33	-	-0	-49
Tilikauden laaja tulos		-	-	-	-	-54	9	29	-33	-	-75	-124
Liiketoimet omistajien kanssa												
Sijoitetut ja jaetut varat												
Maksetut osingot	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-62	-62
Osakeperusteiset maksut	18	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-9	-3
Muu muutos		-	-	-	-	-	-	-	-3	-	3	-
Oma pääoma 31. 12. 2019		311	714	2 103	3	-49	6	-27	-116	-33	-350	2 562
Tilikauden tulos		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-116	-116
Muut laajan tuloksen erät		-	-	-	-	4	-10	-86	-8	-	-0	-101
Tilikauden laaja tulos		-	-	-	-	4	-10	-86	-8	-	-117	-217
Liiketoimet omistajien kanssa												
Sijoitetut ja jaetut varat												
Vaihtovelkakirjalaina	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14
Osakeperusteiset maksut	18	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-1	1
Oma pääoma 31. 12. 2020		311	714	2 103	3	-45	-4	-113	-124	-31	-454	2 360

Oma pääoma kuuluu kokonaisuudessaan emoyhtiön omistajille.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Perustiedot

Outokumpu Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki, Suomi. Emoyhtiö Outokumpu Oyj on noteerattu Nasdaq Helsingissä vuodesta 1988 lähtien. Yhtiön osoite on PL 245, 00181 Helsinki.

Outokummun ESEF-säännösten mukainen konsernitilinpäätös julkaistaan XHTML-muotoisena osoitteessa www.outokumpu.com/reports. Muissa raporteissa, kuten PDF-muotoisessa englanninkielisessä vuosikertomuksessa tai painetussa Taloudellisessa katsauksessa esitetyt tilinpäätöstiedot eivät ole ESEF-säännösten mukaisia raportteja.

Outokumpu on ruostumattoman teräksen ykköinen maailmassa. Yhtiön asema perustuu sen kykyyn räätälöidä ruostumatonta terästä lähes mihin tahansa muotoon ja käyttötarkoitukseen. Ruostumaton teräs on ympäristöä säästävä, kierrätettävä ja luja materiaali, joka on suunniteltu kestämaan ikuisesti. Yhteiskunnan perusrakenteiden ja kuuluisien maamerkkien lisäksi yhtiön asiakkaat valmistelevat ruostumattomasta teräksestä tuotteita kotitalouksien ja teollisuuden käyttöön. Outokummun palveluksessa on 10 000 ammattilaista yli 30 maassa.

Outokumpu Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 4. 2. 2021 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

ESEF-säännösten mukaisesti Outokumpu Oyj raportoi toimineensa tällä nimellä myös edellisenä vuonna. Outokumpu Oyj on koko konsernin emoyhtiö ja yhtiön päätoimipaikka on Helsinki.

2. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Tämä Outokummun konsernitilinpäätös on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen tilikaudelta 2020 käsittäen 1. 1.–31. 12. 2020 välisen ajanjakson.

Konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Sitä laadittaessa on noudatettu 31. 12. 2020 voimassa olleita standardeja ja tulkintoja. Konsernitilinpäätös täyttää myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön säännösten ja määräysten vaatimukset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Toimet COVID-19-pandemian osalta vuonna 2020

Turvallisuus on Outokummussa ensisijaisen tärkeää, ja yhtiö on sitoutunut suojelemaan työntekijöidensä terveyttä ja turvallisuutta.

Outokumpu on toteuttanut useita turvallisuus-toimenpiteitä suojatakseen henkilöstön turvallisuutta ja lievittääkseen pandemian negatiivisia vaikutuksia toimintaansa. Outokumpu seuraa tarkkaan pandemian kehittymistä omissa toimintamaissaan ja sopeuttaa tarvittaessa toimenpiteitään tilanteen mukaan.

Outokummulla on valmiussuunnitelmat toiminnallisten ja taloudellisten riskien hallitsemiseksi. COVID-19-pandemian kielteiset vaikutukset Outokummun toimintoihin ovat olleet vähäisiä yhtiön ryhdyttyä määrätietoisiin ja oikea-aikaisiin toimiin. Outokumpu on onnistunut toimimaan tehokkaasti pandemia-aikana ja sopeuttamaan toimintansa kysynnän nykytasoon. Outokumpu käynnisti myös välittömästi kustannussäästötoimenpiteitä COVID-19-pandemian alettua vaikuttaa ruostumattoman teräksen maailmanlaajuiseen kysyntään. Toimenpiteet ovat jatkuneet koko vuoden, ja tiukka kustannusten hallinta on tukenut yhtiön kannattavuutta ja kassavirtaa vuonna 2020.

Pandemian vuoksi Outokumpu vähensi käyttömajaisuusinvestointinsa 180 milj. euroon vuonna 2020. Lisäksi kassavirtaa vapautettiin nettokäyttöpääomaa vähentämällä merkittävästi yli 100 milj. euron tavoitteen. Nettokäyttöpääoman vähennys sisältää myös Suomessa siirrettyjä arvonlisäveromaksuja 75 milj. euroa, josta 61 milj. euroa oli vuoden lopussa edelleen maksamatta ja jotka maksetaan puolentoista vuoden kuluessa.

Outokumpu on onnistunut turvaamaan maksuvalmiutensa ja rahoituksensa pandemian aikana, ja yhtiön taloudellinen asema on pysynyt vakaana. Rahavarat olivat vuoden

lopussa 376 milj. euroa, ja kokonaisuudessaan rahavarat ja maksuvalmiusreservit olivat 1,0 mrd. euroa. Heinäkuussa Outokumpu laski liikkeeseen 125 milj. euron vaihtovelkakirjalainan ja allekirjoitti lokakuussa 1 000 milj. Ruotsin kruunun syndikoidun valmiusluoton, jonka takaajana on Ruotsin vientitakuulaitos EKN. Joulukuun lopussa Outokumpu sopi syndikoidun valmiusluoton muutoksesta ja eräpäivän pidentämisestä vuodella kahtena peräkkäisenä vuonna aina toukokuun 2024 loppuun. Pidennyksen jälkeen toukokuussa 2022 erääntyvästä 574 milj. euron valmiusluotosta 532 milj. euron osalta eräpäivää jatketaan toukokuun 2023 loppuun. Outokummun rahoitusjärjestelyiden rahoituskovenantit perustuvat velkaantumisasusteeseen, ja Outokumpu täyttää rahoitussopimustensa kovenanttivaatimukset.

COVID-19-pandemia ei ole vaikuttanut merkittävästi Outokummun luottoriskisiin. Outokummun omalla riskillä olevien myyntisaamisten määrä on ollut noin 4–6% vuoden 2020 aikana. Luottolimiittien saatavuus vakuuttajilta on säilynyt vuoden 2020 aikana eikä vakuutusten kattavuudessa ole tapahtunut merkittävää muutosta. Outokumpu on seurannut luottoriskiä ja erääntyneiden saamisten tilannetta tarkasti ja jatkanut läheistä yhteistyötä luottovakuuttajien kanssa.

Lisätietoja maksuvalmius- ja jälleenerahoitusriskin hallinnasta sekä luottoriskin hallinnasta kerrotaan liitetiedossa 19.

Outokumpu on jatkanut käytäntöään arvioida arvonalentumisviitteitä neljännesvuosittain varmistuakseen aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden asianmukaisesta arvostuksesta. Pandemian

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

aiheuttaman maailmantalouden hidastumisen myötä rahavirtaennusteita ja muita oletuksia on tarkistettu. Tässä yhteydessä johto teki arvioita pandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten vakavuudesta markkinoille ja niistä palautumisen aikataulusta ja kestosta. Lisätietoja arvonalentumistestauksesta kerrotaan liitetiedossa 14.

Outokumpu on hyödyntänyt valtionhallintojen tukiohjelmia toimintamaissaan. Outokumpu on saanut jonkin verran korvauksia henkilöstökulujen kattamiseksi, jotka on raportoitu liiketoiminnan muissa tuotoissa. Outokumpu on myös hyödyntänyt arvonlisäverojen ja sosiaalikulujen maksujen siirtämiseen liittyviä ohjelmia.

Uusien ja muutettujen standardien sekä tulkintojen soveltaminen

Outokumpu on noudattanut vuoden 2020 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja.

- **Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen ja IAS 8:aan Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet** (sovellettava 1. 1. 2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset selkeyttävät olennaisuuden määrittämää ja käyttävät sitä yhdenmukaisesti joka puolella IFRS-standardeissa ja Taloudellisen raportoinnin käsitteellisessä viitekehysessä. Muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.
- **Uudistettu Taloudellisen raportoinnin käsitteellinen viitekehys** (sovellettava 1. 1. 2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): International Accounting Standards Boardin (IASB) julkaisema uudistettu käsitteellinen viitekehys on otettu käyttöön standardien asettamiseen liittyvissä

päätöksissä. Voimassa oleviin standardeihin ei tehty muutoksia, mutta viitekehystä sovelletaan määritettäessä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita tilanteissa, joita ei IFRS-standardeissa muutoin käsitellä. Keskeisiä muutoksia viitekehyksessä ovat: yrityksen vastuullisen hoitamisen painotus taloudellisen raportoinnin tavoitteena, varovaisuuden palautus vastuullisuuden osatekijäksi, varojen ja velkojen määrittelyn uudistaminen, todennäköisyyteen perustuvan kirjaamiskynnyksen poistaminen, taseesta pois kirjaamista ja erilaisia arvostusperusteita koskevan ohjeistuksen lisäys sekä voiton tai tappion toteaminen ensisijaiseksi suoritusmittariksi. Muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.

- **Tilapäiset muutokset IFRS 9, IFRS 7 ja IAS 39 -standardeihin – korkokantojen vertailuarvojen (IBOR) uudistus ja sen vaikutukset tilinpäätösraportointiin** (sovellettava 1. 1. 2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset kevensivät tiettyjä suojauslaskennan vaatimuksia lieventääkseen pankkien välisen korkouudistukseen (IBOR) liittyvän epävarmuuden seurauksia suojaussuhteisiin, joihin tämä epävarmuus suoraan vaikuttaa. Muutoksilla ei ollut vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen, sillä Outokumpu soveltaa tällä hetkellä suojauslaskentaa ainoastaan nikkelijohdannaisiin, joihin muutoksilla ei ollut vaikutusta.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnolla ei ollut vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.

Outokumpu ei ole vielä soveltanut seuraavia, jo julkistettuja uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä

lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- **Muutokset IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 -standardeihin – korkokantojen vertailuarvojen (IBOR) uudistus ja sen vaikutukset tilinpäätösraportointiin, toinen vaihe** (sovellettava 1. 1. 2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset käsittelevät IBOR-uudistuksen yhteydessä ilmenneitä kysymyksiä, kuten vertailuarvon korvaamista vaihtoehtoisella arvolla. Muutokset kattavat seuraavat osa-alueet: (1) sopimusperusteisten rahavirtojen perusteissa IBOR-uudistuksesta suoraan aiheutuneiden muutosten käsittely; (2) tietyt helpotukset suojauslaskentaa, jotta suojaussuhteet eivät epäonnistuisi pelkästään IBOR-uudistuksen takia ja (3) liitetietovaatimuksia IBOR-uudistuksen käyttöönotosta ja vaikutuksista. Muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.
- **Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen – velkojen luokittelu lyhyt- tai pitkäaikaisiin eriin *** (sovellettava 1. 1. 2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, siirtyä mahdollisesti sovellettavaksi 1.1.2023): Muutokset selkeyttävät velkojen luokittelua joko lyhyt- tai pitkäaikaisiksi perustuen raportointikauden lopussa olemassa oleviin oikeuksiin, eikä luokitteluun vaikuta yhtiön aikomukset tai raportointikauden jälkeiset tapahtumat. Muutokset selkeyttävät myös mitä IAS 1:ssä tarkoitetaan velan suorittamisella. Muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.
- **Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet – tuotot ennen käyttöönottoa *** (sovellettava 1. 1. 2022

tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutos kieltää yhteisöjä vähentämästä aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintamenosta sellaisia tuotteita, jotka yhteisö saa ennen omaisuuserän käyttöönottoa valmistetuista ja myydyistä hyödykkeistä. Lisäksi muutos selventää, että omaisuuserän toiminnan testaaminen liittyy omaisuuserän tekniseen ja fyysiseen toimintakykyyn eikä taloudelliseen toimintakykyyn. Muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.

- **Muutokset IAS 37:ään Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat – tappiolliset sopimukset *** (sovellettava 1. 1. 2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutos selventää, että sopimuksen mukaisen veloitteen täyttämiseen tarvittavat välittömät menot sisältää sekä veloitteen täyttämistä aiheutuvat lisämenot että muut kohdennettavissa olevat ja veloitteen täyttämiseen liittyvät menot. Ennen kuin tappiollisesta sopimuksesta kirjataan erillinen varaus, kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot omaisuuserille, joita on käytetty kyseisen sopimuksen täyttämiseen. Muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.

* Ei vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnolla, jotka eivät ole vielä sovellettavissa, ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.

Johdon harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laadinta IFRS:n mukaan edellyttää johdon tekevän harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä sellaisten arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadinta-hetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Tehtyjä johdon arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan kohtuullisia olosuhteet huomioon ottaen. Arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymisajankohtana vallitsevista olosuhteista, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista ja oletuksista. Yhtiön johto uskoo, että seuraavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet edustavat niitä asioita, jotka vaativat harkintaa, joissa eri näkemykset voivat aiheuttaa suurimpia muutoksia raportoituihin tuloksiin.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla kustannuksilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä kustannuksilla. Outokummun merkittävien hyödykehintariski aiheutuu nikkelin ja muiden seosaineiden hintojen vaihteluista. Hinnoittelussa käytetty seosainelisämekanismi sekä päivittäinen kiinteä hinnoittelu pienentävät raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Riski on kuitenkin huomattava, koska tuotannon läpimenoaika on pidempi kuin mitä seosainelisämekanismi olettaa ja päivittäinen kiinteä hinnoittelu voi myös toimituksen ajoittumisesta riippuen poiketa tästä läpimenoajasta. Koska kaikkien tuotteiden tulevat myyntihinnat eivät ole tiedossa, merkittävä osa nettorealisointiarvolaskelmissa käytetyistä tulevista myyntihinnoista arvioidaan johdon parhaan näkemyksen

perusteella. Nikkelin ja muiden seosaineiden hinnan vaihteluiden johdosta toteutuvat myyntihinnat voivat poiketa merkittävästi siitä, mitä nettorealisointiarvon määrittämisessä on tilinpäätöspäivänä käytetty. Katso liitetieto 21.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet sekä omaisuuserien arvonalentumiset

Johdon arviot liittyvät omaisuuserien arvoon ja taloudelliseen vaikutusajankauteseen sekä muihin taustalla oleviin oletuksiin. Erilaisilla oletuksilla ja taloudellisilla vaikutusajajoilla voisi olla merkittävä vaikutus raportoituihin määriin. Liikearvon osalta johdon arviot liittyvät sen rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvon arviointiin, johon liikearvo on allokoitu. Käyttöarvolaskelma edellyttää, että johto arvioi tulevaisuuden rahavirrat, joiden oletetaan syntyvän rahavirtaa tuottavista yksiköistä ja sopivan diskonttokoron nykyarvon laskemiseksi. Tulevaisuuden rahavirtasuunnitelmat sisältävät muiden arvioiden lisäksi suunnitelmat tulevaisuuden hinnoista ja toimitusmääristä, tuotantokuluista ja ylläpitoinvestoinneista.

Omaisuuserien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisviitteiden selvittämiseksi alempana näissä laadintaperiaatteissa kuvatulla tavalla. Arvioidessaan omaisuuseristä tulevaisuudessa saatavia rahavirtoja ja laskelmissa käytettäviä diskonttokorkoja johdon on tehtävä tulevaisuuden odotuksiin liittyviä oletuksia (esimerkiksi tulevasta tuotteiden hinnoittelusta, tuotantomääristä, tuotantokustannuksista, markkinoiden kysynnästä ja tarjonnasta, odotettavista kunnossapitoinvestoinneista sekä keskimääräisestä pääoman kustannuksesta). COVID-19-pandemiaan liittyen arvioidessaan tulevia rahavirtoja johto tekee arvioita pandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten vakavuudesta markkinoille ja

niistä palautumisen aikataulusta ja kestosta. Suunniteltujen rahavirtojen nettonykyarvon laskennassa käytettävä diskonttokorko ennen veroja vastaa keskimääräistä pääoman kustannusta. Lisätietoja arvonalentumistestauksessa käytettävistä tärkeimmistä oletuksista sekä herkkyyksianalyysistä on liitetiedossa 14.

Tuloverot

Konserni toimii ja sille kertyy tuloa globaalisti, mikä johtaa altistumiseen verolainsäädännön muutoksille eri maissa. Johto käyttää merkittävää harkintaa määrittäessään verovelkoja maailmanlaajuisesti. Vaikka johto uskoo huomioineensa lainsäädännön muutoksiin liittyvän epävarmuuden riittävän tarkasti, muutoksilla voisi olla vaikutusta konsernin raportointikauden verotettavaan tulokseen perustuvaan verovelkaan sekä laskennalliseen verovelkaan.

Johto arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko tulevaisuudessa odotettavan verohyödyn realisoituminen riittävän todennäköistä laskennallisen verosaamisen kirjaamiseksi. Arviointi edellyttää harkintaa mm. tulevaisuuden verotettavan tulon, käytettävissä olevien verosuunnittelustrategioiden sekä muiden positiivisten ja negatiivisten tekijöiden osalta. Taseen laskennallisen verosaamisen määrä voisi olla alhaisempi, mikäli verotettavaa tuloa ei kertyisi arvioitua määrää, verostrategioilla ei saavutettaisi arvioitua verohyötyä tai mikäli voimaan astuva lainsäädäntö rajoittaisi mahdollisuutta hyödyntää arvioitua verohyötyä. Katso liitetieto 9.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot (muut kuin johdannaiset)

Mikäli rahoitusinstrumentin käypää arvoa ei voida määrittää markkinoilla määrättyyn hinnan perusteella, se määritetään erityyppisillä arvonnäytteenotto menetelmillä. Konserni

käyttää harkintaa valitessaan erityyppisiä menetelmiä ja määrittämisessä käytettäviä oletuksia, jotka perustuvat pääsääntöisesti tilinpäätöshetken markkinaolosuhteisiin. Arvonnäytteenotto menetelmiä ja niiden tekijöitä koskevat oletukset voivat vaikuttaa raportoituihin käypiin arvoihin.

Outokummun Voimaosakeyhtiö SF:ään tehdyn sijoituksen arvostukseen liittyvät tärkeimmät johdon harkintaa vaatineet oletukset koskevat sähkön pitkäaikaista markkinahintaa, Fennovoiman käyttöastetta, kassavirtojen ja terminaaliarvon diskonttauksessa käytettyjä diskonttokorkoja sekä kustannusten ja sähkönhinnan markkinahinnan inflaatioastetta. Katso liitetieto 17.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuiden nykyarvo riippuu vakuutusmatemaattisista oletuksista, joita vakuutusmatemaatikot käyttävät laskeessaan kyseisiä vastuita. Oletukset liittyvät muun muassa diskonttokorkoon, sekä tulevien palkkojen ja inflaatioasteen vuosikorotuksiin. Käytetyt oletukset ovat liitteessä 25.

Varaukset

Merkittävimmät varaukset taseessa liittyvät konsernin uudelleenjärjestelyihin ja käsittävät pääasiassa työsuhteen päättämiseen liittyviä etuuksia. Johdon harkinta liittyy lähinnä työsuhteen päättämiseen liittyvien etuuksien määriin.

Konserni on myös tehnyt tiedossa olevista ympäristövastuista varauksia, jotka perustuvat johdon parhaaseen arvioon tulevista ympäristön kunnostustoimenpiteiden kustannuksista. Näiden kustannusten toteutuva summa ja ajankohta voivat poiketa merkittävästi arvioidusta. Katso liitetieto 26.

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Outokumpu Oyj:n sekä kaikki ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50%:n osuus osakkeiden äänimäärästä. Konsernilla on määräysvalta, kun se olemalla osallisena yhtiössä altistuu yhtiön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhtiötä koskevaa valtaansa. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryhtiöt siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Luovutettu vastike ja hankintu yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutettu vastike sisältää mahdolliset luovutetut varat, hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat sekä liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset osuudet. Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvä mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankinta-ajankohdaksi. Se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu ehdollinen vastike arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättämispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia, vaan nämä käsitellään hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan, lukuun

ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseenlaskusta aiheutuvia menoja.

Hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan hankinta-ajankohdaksi määrään, jolla luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät konsernin osuuden hankintu nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Emoyhtiön tytäryhtiössä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Niihin liiketoimintojen yhdistämisiin, jotka ovat toteutuneet ennen 1. 1. 2010, on sovellettu tuolloin voimassa olleita sääntöjä.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiönä konsernitilinpäätökseen yhdistellään ne yritykset, joissa Outokummun osuus äänimäärästä on yleensä 20–50% tai joissa Outokummulla on muuten huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Konsernin osuudet osakkuusyhtiöissä käsitellään pääomaosuusmenetelmää käyttäen huomattavan vaikutusvallan saamisesta lähtien sen päättämiseen saakka.

Konsernin omistuosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista esitetään konsernin tuloslaskelmassa omana

eräänään liiketuloksen alapuolella. Outokummun osuus osakkuusyhtiöiden muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos Outokummun osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää kyseisen sijoituksen hankintamenon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyhtiöön liittyen. Osuus osakkuusyhtiössä sisältää osakkuusyhtiön tehdyn sijoituksen pääomaosuusmenetelmän mukaisen kirjanpitoarvon sekä mahdolliset muut pitkäaikaiset sijoitukset, jotka tosiasiallisesti ovat osa nettosijoitusta osakkuusyhtiöön.

Myytävinä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät

Pitkäaikaiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmä luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelu edellyttää, että seuraavat edellytykset täyttyvät: myynti on erittäin todennäköinen, omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisiin ja tavanomaisiin ehtoiin, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Ennen luokittelua myytävänä oleviksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmä arvostetaan pääsääntöisesti kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi, ja poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, sekä velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentti on konsernin osa, joka harjoittaa liiketoimintaa, josta se voi saada tuottoja ja josta voi aiheutua kuluja, ja josta on saatavilla erillistä taloudellista tietoa. Outokummun liiketoiminta on jaettu neljään liiketoiminta-alueeseen, jotka vastaavat myynnistä, kannattavuudesta, tuotannosta ja toimitusketjun hallinnasta ja ovat Outokummun IFRS:n mukaisia toimintasegmenttejä. Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu oikaistuun käyttökatteeseen, joka on määritelty näissä laadintaperiaatteissa. Arvioinnin suorittaa toimitusjohtaja, joka on Outokummun ylin operatiivinen päätöksentekijä, konsernin sisäisen säännöllisen IFRS:ään perustuvan raportoinnin perusteella.

Valuuttamääräiset tapahtumat

Kunkin tytäryhtiön tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan siihen valuuttaan, joka parhaiten kuvastaa kyseisen tytäryhtiön taloudellisia toimintaolosuhteita (toimintavaluutta). Toimintavaluuttana käytetään pääosin tytäryhtiöiden paikallista valuuttaa pois lukien Meksikon ja Argentiinan tytäryhtiöt, joiden toimintavaluutta on Yhdysvaltain dollari.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttu. Konserniyhtiöiden valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan paikallisten toimintavaluuttojen määräisiksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluuttojen määräisiksi käyttäen raportointikauden päättämispäivän kurssseja.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Korollisten rahoitusvelkojen ja -saamisten sekä niihin liittyvien johdannaisten kurssierot on esitetty konsernin tuloslaskelmassa rahoitus-tuotoissa ja -kuluissa. Muiden rahoitusinstru-menttien kurssierot on esitetty liiketuloksen yläpuolella myynnin ja ostojen kurssieroissa tai liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksiksi määritettyjen instrumenttien arvonmuutosten (kurssierojen) tehokas osuus on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin.

Niiden konserniyhtiöiden, joiden toiminta- tai esittämisvaluutta ei ole euro, tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelman erät muunnetaan euroiksi tilikauden keskikursseilla ja tase-erät raportoin-tikauden päättymispäivän kurssilla. Nämä eri valuuttakurssien käytöstä syntyvät muuntoerot kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten yksiköiden hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen. Kun ulkomainen yksikkö myydään tai siitä luovutaan muuten, kokonaan tai osittain, omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteiseksi eräksi osana myynnistä syntyvää kokonaisvoittoa tai -tappiota.

Myyntituotot asiakassopimuksista

Outokumpu saa myyntituottoja pääasiassa ruostumattoman teräksen ja ferrokromin myynnistä. Outokumpu toimittaa tuotteita asiakkaille erilaisilla toimituslausekkeilla ja katsoo tuotteiden fyysisen hallinnan ja omistukseen liittyvien riskien ja hyötyjen siirtyvän niiden mukaisesti. Näin ollen ruos-tumattoman teräksen ja ferrokromin myyntiin

liittyvät suoritevelvoitteet täytetään yhtenä ajankohtana.

C-toimituslausekkeiden mukaisissa toimituk-sissa, joissa määräysvalta tuotteisiin siirtyy asiakkaalle ennen kuljetusta, Outokummun vastuulla on järjestää tuotteiden kuljetus asiakkaalle. Tällöin kuljetuspalvelu on erillinen suoritevelvoite, joka täytetään ajan kuluessa kuljetuksen etenemisen mukaisesti. Outo-kumpu järjestää kuljetuspalvelua päämiehenä.

Suuri osa Outokummun myyntituotoista tuloutetaan yhtenä ajankohtana. Vain kuljetus-palveluun liittyvät myyntituotot tuloutetaan ajan kuluessa kuljetukseen kuluvan ajan ollessa suhteellisen lyhyt. Lisäksi tuotteiden ja kulje-tuspalvelun myynti laskutetaan asiakkaalta samalla laskulla, mistä syystä tuloutuksen ajankohdalla ei ole merkitystä arvioitaessa tuleviin rahavirtoihin liittyvää epävarmuutta.

Outokumpu on sopinut tiettyjen eurooppa-laisten asiakkaidensa kanssa järjestelystä, jossa Outokumpu laskuttaa asiakasta mutta ei samassa yhteydessä toimita materiaalia (engl. "bill and hold"). Näissä asiakkaan pyyntöön perustuvissa järjestelyissä Outokumpu varastoi valmiina toimitettavaksi olevan materiaalin omassa varastossaan enintään kolmen kuukauden ajan ennen varsinaista toimitusta. Outokumpu on kuitenkin siirtänyt määräys-vallan tuotteisiin asiakkaalle ja siten kirjannut materiaalityymin tuotot liikevaihtoonsa. Tuotot liittyen Outokummun suoritevelvoitteeseen toimittaa materiaali kirjataan toimituksen yhteydessä.

Ruostumattoman teräksen ja ferrokromin myyntihinnat sovitaan pääsääntöisesti ennen toimitusta, jolloin liikevaihtoon jaksotetut arvioidut volyymialennukset ovat ainoa muuttuva komponentti hinnoittelussa. Yksit-täisissä tapauksissa ferrokromin myyntihinta määräytyy ajanjaksolta, jolloin asiakas käyttää

hankkimansa ferrokromin. Käytetyt maksu-ehdot vaihtelevat ennakkomaksun ja 90 päivän maksuajan välillä, eikä maksuehtoihin sisälly merkittävää rahoituskomponenttia.

Lisäksi Outokumpu myy nikkeliä ja nikkeli-warrantteja, jotka liittyvät konsernin nikkelin hankintasopimuksen puitteissa yli ruostumat-toman teräksen tuotannon tarpeen ostettuun nikkeliin. Nikkelin ja nikkeliwarranttien myynti tuloutetaan omistusoikeuden siirtyessä ostajalle.

Tuloverot

Verotettavaan tuloon perustuvat ja lasken-nalliset verot kirjataan IAS 12 Tuloverot -standardin mukaisesti kunkin konserniyrityksen tuloverotuksen mukaiseen määrään. Konsernin verokulu muodostuu konserniyritysten kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, mukaan lukien oikaisut aiempien kausien veroihin, sekä laskennallisesta verosta. Konserniyritykset muodostavat useissa maissa (Saksa, Iso-Britannia, Italia, Alankomaat, Ruotsi ja Yhdysvallat) yhdessä verotettavia ns. verokonserneja. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta sisältäen siten verovaikutuksen.

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisen velkamenetelmän mukaisesti omaisuus- ja velkaerien tilinpäätöspäivän kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan kaikista vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Vastaavasti laskennal-lisen verosaamisen kirjanpitoarvoon tehdään vähennys, mikäli siihen liittyvää verohyötyä ei pidetä enää todennäköisenä. Laskennallisen

verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan jokaisen raportointikauden päättymispäivänä. Laskennallinen verovelka kirjataan taseeseen yleensä täysimääräisenä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaa-misesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumis-aikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Laskennalliset verot lasketaan perustuen vero-kantoihin, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivän mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen saaminen realisoituu tai velka suoritetaan. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli verot liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluiksi sille tilikau-delle, jolloin ne syntyvät. Kehittämismenot aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että kehitysoikeus tuottaa konsernille tulevaa taloudellista hyötyä ja tietyt kaupalliseen ja tekniseen toteutettavuuteen liittyvät kriteerit täyttyvät. Nämä menot liittyvät uusien tai olen-naisesti parannettujen tuotteiden tai tuotan-toprosessien kehitykseen sekä muutoshank-keisiin, joilla pyritään liiketoimintaprosessien kehittämiseen ja parantamiseen. Aktivoidut kehittämissenot sisältävät pääasiassa aine- ja tarvikemenoja, välittömiä työvoimakustan-nuksia sekä niihin liittyviä yleiskustannuksia. Aiemmin kuluiksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aktivoidut kehittämissenot arvostetaan hankintamenoon

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Aktivoidut kehittämismenot kirjataan tasapoistoina kuluiksi vaikutusaikanaan, joka on yleensä viisi vuotta. Poistojen kirjaaminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Tutkimus- ja kehittämissuorituksiin saatujen julkisten avustusten kirjanpitoikäsihtelyä on kuvattu jäljempänä kohdassa Julkiset avustukset.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyt liikearvo kirjataan hankinta-ajankohtana määrään, jolla luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina, ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvoista ei tehdä poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisten varalta. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Liikearvon lisäksi konsernin aineettomia hyödykkeitä ovat aktivoidut kehittämismenot, patentit, lisenssit sekä ohjelmistot. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenuon määritettävissä luotettavasti. Muussa tapauksessa kyseiset menot kirjataan kuluiksi niiden syntymishetkellä. Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alun perin hankintamenuon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenuon arvonalentumisilla ja mikäli kyseessä on hyödyke, jolla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kertyneillä poistoilla vähennettynä. Hankintamenu muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi

käyttötarkoitustaan varten. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon.

Vieraan pääoman menot (lähinnä korot), jotka johtuvat välittömästi aineettoman hyödykkeen hankkimisesta, aktivoidaan taseeseen osana kyseisen hyödykkeen hankintamenuon silloin, kun hyödykkeen valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta varten vaatii huomattavan pitkän ajan.

Aineettomat hyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluiksi arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Määräaikaan sidotuista aineettomista hyödykkeistä kirjataan poistot sopimuskauden kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden poistotajat ovat seuraavat:

Ohjelmistot	enintään 10 vuotta
Aktivoidut kehittämismenot	enintään 10 vuotta
Aineettomat oikeudet	enintään 20 vuotta

Poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi. Arvioituna taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättämispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, taloudellisia vaikutusaikoja muutetaan vastaavasti.

Aineettomien hyödykkeiden luovutuksista syntyvät voitot tai tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet ovat aineettomia oikeuksia, jotka arvostetaan hankintamenuon. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa, eli niiden tasearvo on nolla. Varaus päästöoikeuksien palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan raportointikauden päättämispäivän käypään arvoon, elleivät konsernilla olevat päästöoikeudet riitä kattamaan

todellisten päästöjen määrää. Vastikkeellisesti hankitut aineettomiin oikeuksiin kirjatut päästöoikeuskiintiöt kirjataan pois taseesta toteutuneiden päästöjen mukaisesti tai kun päästöoikeuksia myydään. Velvoite luovuttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Ylimääräisten päästöoikeuksien myynnistä saadut tuotot esitetään tuloslaskelmassa muissa liiketoiminnan tuotoissa.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon. Hankintamenu sisältää ne menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Saadut julkiset avustukset kirjataan hankintamenuon vähennyksiksi. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittu aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon.

Vieraan pääoman menot (lähinnä korot), jotka johtuvat välittömästi omaisuuserän hankkimisesta tai rakentamisesta, aktivoidaan taseeseen osana kyseisen hyödykkeen hankintamenuon silloin, kun hyödykkeen valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii huomattavan pitkän ajan.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluiksi arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Poistot perustuvat seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

Rakennukset	25–40 vuotta
Raskaat koneet	15–30 vuotta
Kevyet koneet ja laitteet	3–15 vuotta

Vuokrattuja maa-alueita lukuun ottamatta maa-alueista ei kirjata poistoja, koska niillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Kaivoksen yleiset valmistavat työt sisältävät malmion tai sen osan hyödyntämiseen tähtäviä työvaiheita, kuten nostokuilut, vinoajotiet ja yleistuuletuksen, ja niistä aiheutuvat menot poistetaan substanssipoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Poistojen kirjaaminen aineellisesta hyödykkeestä lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi. Arvioituna taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättämispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluiksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos on todennäköistä, että taloudellisen hyödyn lisäys koituu tulevaisuudessa konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenuon luotettavasti määritettävissä. Tällaisista uudistus- ja parannushankkeista johtuvat menot käsitellään investointeina ja ne kirjataan tasapoistoina kuluiksi niiden odotetun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa.

Julkiset avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut julkiset avustukset ja muu tuki tuloutetaan tuloslaskelmaan systemaattisella tavalla niillä tilikausilla, joilla kirjataan ne menot, joita avustukset on tarkoitettu kattamaan ja esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät investointiavustukset vähennetään kyseessä olevan käyttöomaisuushyödykkeen tasearvosta ja tuloutetaan poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellisena käyttöaikana pienentyneen poiston muodossa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisviitteiden selvittämiseksi. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo testataan vähintään kerran vuodessa riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Liikearvon testauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon, eli tulevaisuuden arvioituihin diskontattuihin nettorahavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla ovat saatavissa. Konsernin liikearvot testataan toimintasegmenttien tasolla. Diskonttaus-korkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisistä riskeistä. Arvonalentuminen on määrä, jolla omaisuuden tasearvo ylittää vastaavan omaisuuden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Aikaisemmin kirjattu arvonalentuminen peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumisen peruuttamisen jälkeinen

arvo ei saa kuitenkaan johtaa korkeampaan tasearvoon, kuin mitä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi kirjattu. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Toiminnoissaan Outokumpu vuokraa maa-alueita, rakennuksia sekä koneita ja kalustoa. Lisäksi Outokummun tekemiin palvelu- ja hankintasopimuksiin sisältyy vuokraelementtejä. Vuokrasopimukset ovat tyypillisesti määräaikaisia, ja vuokran määrä on kiinteä. Maa-alueiden ja rakennusten vuokrat ovat indeksi- tai korkosidonnaisia. Joidenkin sopimusten vuokramaksut ovat muuttuvia ja perustuvat vuokratun hyödykkeen käyttöön.

Outokumpu kirjaa vuokrasopimusvelat taseeseensa tulevien vuokramaksujen nykyarvona, joka määritetään diskonttaamalla vastaiset kiinteät, indeksi- tai korkosidonnaiset vuokramaksut käyttäen vuokrasopimuksen sisäistä korkoa, jos se on saatavilla, tai vuokralle ottajan lisäluoton korkoa. Vuokralle ottajan lisäluoton korko määritetään osana konsernin sisäisen rahoituksen koronmääritysprosessia, missä kullekin tytäryhtiölle määritetään synteettinen luottoluokitus. Lisäluoton korossa huomioidaan valuutta, vuokrasopimusvelan maturiteetti, synteettiseen luottoluokitukseen perustuva yhtiökohtainen luottoriski ja maariski.

Vuokramaksut jaetaan korkokuluun ja vuokrasopimusvelan lyhennykseen. Vuokrasopimuksiin saattaa sisältyä optio pidentää sopimuskautta tai ostaa vuokrasopimuksen kohteena oleva omaisuuserä sopimuskauden päättyessä. Option vaikutus vuokrasopimusvelkaan huomioidaan, kun on erittäin todennäköistä, että optio aiotaan käyttää.

Taseeseen kirjattava käyttöoikeusomaisuuserä on vuokrasopimusvelkojen ja ennakoon

maksettujen vuokramaksujen suuruinen vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan tasapoistoina sopimuskauden aikana tai hyödykkeen taloudellisena vaikutusajana silloin, kun omaisuuserä siirtyy sopimuksen päätyttyä Outokummun omistukseen tai ostoption käyttö on erittäin todennäköistä.

Outokumpu esittää vuokrasopimusvelat taseessaan pitkä- ja lyhytaikaisessa korollisessa velassa ja käyttöoikeusomaisuuserät aineellisissa käyttöomaisuushyödykkeissä.

Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin, arvoltaan vähäisten hyödykkeiden vuokrasopimuksiin ja aineettomiin hyödykkeisiin Outokumpu ei sovelta laskentakäytäntöä, jossa vuokrasopimusvelat ja käyttöoikeusomaisuuserät merkitään taseeseen, vaan näihin sopimuksiin liittyvät maksut sekä muuttuvat vuokramaksut esitetään kuluina tilikauden tuloksessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamiin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät sopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi ja niistä saadut vuokratuotot merkitään tuloslaskelmaan tuotoiksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa. Vuokratuotot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin sekä jaksotettuun hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvaroihin. Luokittelu perustuu konsernin rahoitusvarojen hallinnoinnin liiketoimintamalliin sekä rahoitusvarojen sopimusperusteisiin rahavirtaominaisuuksiin.

Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, merkittävät transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvarojen kirjaaminen pois taseesta tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt olennaisilta osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ryhmään kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, sekä varat, jotka on hankittu pääasiallisena tarkoituksena myydä ne lyhyen aikavälin kuluessa, kuten velkakirjasijoitukset ja rahamarkkinarahastot. Joissakin tapauksissa myös osakesijoitukset voidaan luokitella tähän ryhmään.

Nämä rahoitusvarat kirjataan kaupantekopäivänä käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Käypä arvo määritetään käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja sekä soveltuvia arvonmääritysmenetelmiä ja -malleja.

Käypien arvojen muutoksista johtuvat, sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Käypien arvojen muutokset muissa käypään arvoon kirjattavissa rahoituserissä kirjataan markkinahintoihin liittyviin voittoihin ja tappioihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Johdannaisten kirjauskäytäntö kuvataan tarkemmin kappaleessa Johdannaiset ja suojauslaskenta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan suojauslaskennan piirissä olevat johdannaisinstrumentit sekä noteeratut ja noteeraamattomat osakesijoitukset.

Osakesijoitusten ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Kyseiset sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, ellei konsernilla ole aikomusta luopua sijoituksesta 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

Osakesijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Käypä arvo määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivänä noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja sekä soveltuvia arvonmäärittämissä menetelmiä, kuten viimeaikaiset transaktiohinnat ja rahavirtojen diskonttaus. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään todennettavissa olevaa markkinatietoa, kun sitä on saatavilla, mutta myös johdon omia yrityskohtaisia arvioita. Käypään arvoon arvostettujen osakesijoitusten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään verojen osuudella vähennettynä oman pääoman käyvän arvon rahastossa. Osingot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun osakesijoitus myydään, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt käyvän arvon muutos kertyneisiin voittovaroihin.

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvarat sisältävät johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Tähän luokkaan kuuluvat myyntisaamiset ja muut saamiset sekä rahavarat.

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun käyttäen efektiivisen koron menetelmää vähennettynä kertyneillä arvonalentumisilla.

Outokumpu käyttää factoring-rahoitusta käyttöpääoman hallintaan. Myydyt myyntisaamiset on kirjattu pois taseesta, kun näiden rahoitusvarojen omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat olennaisilta osin siirtyneet.

Outokumpu soveltaa yksinkertaistettua lähestymistapaa analysoida ja kirjata myyntisaamiin liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita. Laskentamalli perustuu tietoihin erääntyneistä saamisista ja vastapuolikohtaiseen luottoluokitukseen liittyvästä tappioiden todennäköisyydestä. Arvonalentumistappiot kirjataan myynnin ja markkinoinnin kuluihin.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvarat sekä muut rahavarat, jotka koostuvat lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, kuten korko- arvopapereista. Muihin rahavaroihin luettavien erien maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankinta-ajankohtana. Nämä ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja niiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Pankeista saadut tililuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät ne johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisten käypien arvojen muutoksista

johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvelat

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät lainat, joukkovelkakirjalainat, vuokrasopimusvelat sekä ostovelat ja muut velat. Lainat sekä ostovelat ja muut velat kirjataan selvityspäivänä, ja ne merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiomenot sisältyvät alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvelka tai sen osa kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Valmiusluottoihin liittyvät merkittävät kulut jaksotetaan lainajärjestelyjen odotetulle voimassaoloajalle.

Vaihtovelkakirjalainat

Konserni luokittelee vaihtovelkakirjalainat yhdistelmäinstrumenteiksi. Vaihtovelkakirjalainojen sisältämät komponentit määritetään järjestelyn sisällön perusteella vieraaksi pääomaksi ja omaksi pääomaksi.

Vieraan pääoman komponentti kirjataan alun perin määrään, joka vastaa vastaavanlaisen vaihto-oikeudettoman velan käypää arvoa. Oman pääoman komponentti kirjataan alun perin koko yhdistelmäinstrumentin käyvän arvon ja vieraan pääoman komponentin käyvän arvon erotuksena. Instrumentista aiheutuneet transaktiomenot kohdistetaan vieraan ja oman pääoman komponenteille niiden alkuperäisten kirjanpitoarvojen suhteessa.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen yhdistelmäinstrumentin vieraan pääoman komponentti arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmällä. Yhdistelmäinstrumentin oman pääoman komponenttia ei arvosteta uudelleen alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lukuun ottamatta tapauksia, joissa se vaihdetaan osakkeiksi tai sen voimassaolo lakkaa.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset

Johdannaiset merkitään kirjanpitoon käypään arvoon kaupantekopäivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Kirjanpidossa käypään arvoon arvostamisesta syntyvät voitot ja tappiot käsitellään johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Käypien arvojen muutokset niistä johdannaissopimuksista, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, kirjataan liiketuloksen yläpuolelle liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Jos taas johdannainen on kohdistettu rahoitustoimintaan, sen tulosvaikutus kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Johdannaisten käyvän arvon määrittely perustuu raportointikauden päättymispäivän noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin sekä diskontattuihin rahavirtoihin. Valuutta-, korko- ja metallioptioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmäärittämissä menetelmissä, kuten Black-Scholes-Merton-optionhinnoittelumallilla. Johdannaisten käyvät arvot voivat tietyissä tapauksissa perustua ulkoisten vastapuolten arvostuksiin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Suojauslaskenta

Outokumpu soveltaa suojauslaskentaa tiettyihin nikkelijohdannaisiin, jotka täyttävät IFRS 9:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot. Konserni määrittää ja dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun erän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojausstrategian, ja suojaussuhteen tehokkuus dokumentoidaan ja arvioidaan suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojauslaskenta lakkautetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien ja rahavirran suojaukseksi kohdistettujen johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siltä osin, kuin suojaus on tehokas, ja ne esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään tulosvaikutteisesti samoille kausille, joilla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen. Tiettyssä suojauslaskennan ohjelmassa nikkelijohdannaisten realisoitunut tulos kirjataan ensin muista laajan tuloksen eristä varastoon ja siirretään lopuksi tuloslaskelmaan. Suojauksen tehoittomaan osaan liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Konserni on aiempina vuosina suojannut euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omaa pääomaa valuuttakurssivaihteluilta tavoitteenaan vähentää valuuttakurssimuutosten vaikutusta konsernin omaan pääomaan. Suojausinstrumentin ehdot täyttävien rahoitusinstrumenttien kertyneet käyvän arvon

muutokset sisältyvät omaan pääomaan. Ne siirretään tulosvaikutteiseksi eräksi ja sisällytetään tuloslaskelmassa esitettyyn luovutusvoittoon tai -tappioon, mikäli vastaava ulkomainen yksikkö myydään tai siitä luovutaan kokonaan tai osittain.

Käypien arvojen määrittäminen

Useat konsernin laatimisperiaatteet ja liitetiedot edellyttävät käypien arvojen määrittämistä sekä rahoitusinstrumenteille että muille varoille ja veloille. Käypien arvojen hierarkiatasot perustuvat arvostamisessa käytettyjen tietojen lähteeseen. Tasolla yksi käyvät arvot perustuvat identtisten instrumenttien julkisiin noteerauksiin. Tasolla kaksi käyvät arvot perustuvat noteerattuihin markkinakursseihin ja -hintoihin, rahavirtojen diskonttaukseen sekä optioiden osalta arvonnääritysmalleihin. Tasolle kolme luokitelluille varoille ja veloille ei ole saatavilla luotettavaa markkinalähdettä ja näin ollen käyvät arvot eivät perustu markkinatietoihin. Kyseisten erien arvostusmenetelmät on valittu siten, että arvostuksessa käytettävissä oleva tieto ja arvioitavan kohteen ominaisuudet saadaan riittävästi huomioitua.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Raaka-aineiden hankintameno määritetään toteutuneiden kustannusten mukaisesti kuukausikohtaisena painotettuna keskihintana. Itse valmistettujen valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus hankinnan ja valmistuksen yleiskustannuksista, mutta ei vieraan pääoman menoja. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus- ja käsittelymenot sekä muut menot.

Nettorealisointiarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla. Varaosat sisällytetään vaihto-omaisuuteen ja niiden hankintameno kirjataan tulosvaikutteisesti sitä mukaa kuin niitä käytetään. Suuremmat varaosat käsitellään aineellisina käyttöomaisuushyödykkeinä silloin, kun niitä suunnitellaan käytettävän useammalla kuin yhdellä tilikaudella.

Omat osakkeet

Kun emoyhtiö tai sen tytäryhtiöt hankkivat emoyhtiön omia osakkeita, emoyhtiön omaa pääomaa vähennetään määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta lisätynä transaktiomenoilla verojen jälkeen, kunnes omat osakkeet mitätöidään. Jos ostetut omat osakkeet myydään edelleen tai ne lasketaan uudelleen liikkeeseen, saatu vastike merkitään suoraan omaan pääomaan.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Konsernin varaukset liittyvät lähinnä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin ja veroriskeihin. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä

varmaa. Pitkäaikaiset varaukset diskontataan raportointikauden päättymispäivänä käyttäen riskitöntä diskonttauskorkoa.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää myös alkuperäisen arvion mukaiset menot hyödykkeen purkamisesta ja siirtämisestä sekä sen sijaintipaikan palauttamisesta alkuperäiseen tilaan kyseisen hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan päättyessä. Tällainen velvoite on saatettu kirjata esimerkiksi tuotantolaitoksen käytöstä poistamista, ympäristövahingon korjaamista, maisemointia tai laitteiston paikasta toiseen siirtämistä varten. Nämä menot on määritetty niiden nykyarvoon perustuen. Hyödykkeen käytöstä poistamista koskeva varaus kirjataan samanaikaisesti ja saman määräisenä. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen tapahtuvat varauksen muutokset, jotka liittyvät ennakoitujen maksuvelvoitteiden ajankohtaan, määrään, tai diskonttauskorkoon, käsitellään samalla tavalla myös kyseisen omaisuuserän osalta, eli vähennetään omaisuuserän kirjanpitoarvosta tai lisätään siihen. Kyseiset menot kirjataan poistoina kuluiksi hyödykkeen jäljellä olevan taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Ympäristövaraukset perustuvat raportointikauden päättymispäivänä vallinneeseen, konsernia koskevien ympäristölakien ja -säännösten tulkintaan. Sellaiset ympäristökustannukset, jotka syntyvät aikaisempien toimintojen aiheuttamien olemassa olevien olosuhteiden korjaamisesta kirjataan kuluiksi sillä kaudella, kun kyseiset kustannukset syntyvät. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma on laadittu ja sen toimeenpano on aloitettu tai suunnitelman keskeisistä kohdista on tiedotettu niille, joihin järjestely vaikuttaa. Uudelleenjärjestelyvaraukset koostuvat pääasiassa työsuhteen päättämiseen liittyvistä etuuksista.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Työsuhde-etuudet

Työsuhteen jälkeiset ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Konserniyhtiöillä on eri maissa useita työsuhteen jälkeisiä järjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä järjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi.

Maksupohjaisista järjestelyistä suoritettavat kiinteät maksut kirjataan kuluiksi sillä tilikaudella, johon ne kohdistuvat. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia järjestelyjä.

Etuuspohjaiset järjestelyt rahoitetaan suorituksina eläkesäätiöille tai -vakuutusyhtiöille. Etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo on määritetty ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä kustakin järjestelystä erikseen. Järjestelyyn kuuluvat varat on arvostettu käypään arvoon raportointikauden päättymispäivänä. Taseeseen kirjattavan veloitteen nykyarvosta vähennetään järjestelyyn kuuluvat varat raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon arvostettuina. Konserni kirjaa liiketulokseen kaikki raportointikauden työsuorituksen perustuvat menot sekä

aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot ja veloitteen täyttämistä johtuvan voiton tai tappion. Korkokulu tai -tuotto kirjataan rahoituseriin korkokuluihin tai korkotuottoihin. Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien osalta kaikki työsuorituksen perustuvat menot ja etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan välittömästi tulosaikavaihteisesti. Korkokulut kirjataan rahoituseriin korkokuluihin.

Osakeperusteiset maksut

Osakeperusteiset maksut maksetaan verojen osuus vähennettynä, ja ne käsitellään kokonaan osakkeina suoritettavina. Järjestelyjen kustannus syntymisjakson aikana määritetään myöntämispäivän käyvän arvon perusteella.

Arvostuksiin käytetään soveltuvia tilastomatematiikan menetelmiä. Muiden kuin markkinaperusteisten ehtojen vaikutus järjestelyyn arvoon huomioidaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Järjestelyihin liittyy mekaniikki, joka rajoittaa maksettavia palkkioita, ja myös näiden ehtojen vaikutus on huomioitu järjestelyjen etuuksien arvon määrittämisessä.

Liiketulos ja käyttökatte

Outokumpun liiketulos on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuina varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liiketuloksen alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset

sisältyvät liiketulokseen, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä. Muuten ne on kirjattu rahoituseriin. Käyttökatte muodostuu lisäämällä vähennetyt poistot ja arvonalentumispoistot takaisin liiketulokseen.

Oikaistu käyttökatte

Oikaistu käyttökatte on Outokumpun pääasiallinen suoritusmittari talousraportoinnissa segmenttiraportointi mukaan lukien. Konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa esitetty oikaistu käyttökatte ei sisällä sellaisia olennaisia tuotto- ja kulueriä, jotka vaikuttavat vertailukelpoisuuteen kausien välillä, koska ne ovat luonteeltaan, kooltaan tai esiintymistiheydeltään poikkeuksellisia, kuten konserninlaajuisia uudelleenjärjestelykuluja, tai omaisuuden tai liiketoimintojen myyntivoittoja tai -tappioita.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen päätöstä.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos kunkin kauden keskimääräisellä osakemäärällä. Takaisin ostettujen omien osakkeiden keskimääräinen määrä on vähennetty ulkona olevien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä.

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu oikaisemalla ulkona olevien osakkeiden keskimääräistä määrää olettaen, että vaihdettavissa olevat instrumentit vaihdetaan. Laskelman tulosta oikaistaan instrumenttiin liittyvällä, kaudella kirjatulla korkokululla, josta on vähennetty vero-vaikutus. Lisäksi huomioidaan osakepalkkio-ohjelmien perusteella luovutettaviksi arvioidut osakkeet. Potentiaaliset kantaosakkeet ovat

kuitenkin laimentavia ainoastaan silloin, kun oikaisuista aiheutuu osakekohtaisen tuloksen heikkeneminen.

3. Toimintasegmentit

Outokummun liiketoiminta on jaettu neljään liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat Europe, Americas, Long Products ja Ferrochrome. Liiketoiminta-alueiden lisäksi konserni-funktiot kattavat laki- ja compliance-asiat, turvallisuus- ja työterveystoiminnot, raaka-ainehankinnat, talous- ja rahoitustoiminnot ja sijoittajasuhteet, yleiset hankinnat, strategia- ja muutosorganisaation, henkilöstöhallinnon, konserniviestinnän, liiketoiminnan palvelukeskukset, tutkimuksen ja kehityksen, teknologia- ja vastuullisuustoiminnot ja tietohallinnon.

Liiketoiminta-alueet vastaavat myynnistä, kannattavuudesta, tuotannosta ja toimitusketjun hallinnasta, ja ne ovat Outokummun IFRS:n mukaisia toimintasegmenttejä. Segmenttien tulokellisuuden arviointi pohjautuu segmentin oikaistuun käyttökatteen, joka on määritelty konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteissa. Säännöllisen arvioinnin suorittaa toimitusjohtaja konsernin sisäisen, IFRS:ään perustuvan raportoinnin perusteella. Alla on kuvaus toimintasegmenteistä:

Europe kattaa nauha- ja levytoiminnot Euroopassa. Korkean volyymin ja räätälöityjen standarditeräslajien käyttökohteita ovat esimerkiksi arkkitehtuuri, rakentaminen, kuljetusala, elintarvikkeiden käsittely, kemian- ja petrokemianteollisuus ja energiantuotanto sekä muut prosessiteollisuuden alat. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Saksassa ja Ruotsissa, ja liiketoiminta-alueella on laaja palvelukeskusten ja myynnin verkosto Euroopassa, Lähi-idässä, Afrikassa sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella.

Americas tuottaa austeniittisia ja ferriittisiä standardilajeja sekä räätälöityjä tuotteita. Sen suurimmat asiakassegmentit ovat autoteollisuus ja kuljetus, kodinkoneet, öljy- ja kaasuteollisuus, kemian- ja petrokemianteollisuus

2020 Milj. €	Täsmäytyslaskelma							
	Europe	Americas	Long Products	Ferrochrome	Toimintasegmentit yhteensä	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	3 485	1 194	415	151	5 245	394	-	5 639
Konsernin sisäinen myynti	83	1	78	260	422	271	-693	-
Liikevaihto	3 568	1 195	493	411	5 667	665	-693	5 639
Oikaistu käyttökate	142	55	-8	91	280	-29	-0	250
Käyttökateen oikaisut								
Uudelleenjärjestelykulut	-47	-2	-3	-1	-53	-6	-	-59
Käyttökate	95	53	-11	90	227	-36	-0	191
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot	-140	-54	-10	-34	-238	-4	-0	-243
Arvon alentumiset	-2	-1	-	-	-3	-0	-	-3
Liiketulos	-47	-1	-21	56	-14	-40	-1	-55
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-	-	-	-	-	-	-	2
Rahoitustuotot	-	-	-	-	-	-	-	3
Rahoituskulut	-	-	-	-	-	-	-	-101
Tulos ennen veroja	-	-	-	-	-	-	-	-151
Tuloverot	-	-	-	-	-	-	-	34
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-116
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	2 610	1 097	255	931	4 894	292	-213	4 973
Muut varat	-	-	-	-	-	-	-	561
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	-	264
Varat yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	5 797
Sidottuun pääomaan sisältyvät velat	1 037	297	122	166	1 622	270	-205	1 687
Muut velat	-	-	-	-	-	-	-	1 744
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	-	-	-	7
Velat yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	3 437
Sidottu pääoma	1 573	801	133	766	3 272	21	-8	3 286
Laskennallinen verosaaminen, netto	-	-	-	-	-	-	-	257
Sijoitettu pääoma	-	-	-	-	-	-	-	3 543

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

sekä juomateollisuus ja rakentaminen. Liiketoiminta-alueella on tuotantolaitokset Yhdysvalloissa ja Meksikossa sekä palvelukeskus Argentiinassa.

Long Products valmistaa ruostumattomia pitkiä terästuotteita, joita käytetään lukuisissa erilaisissa sovelluksissa, kuten jousissa, langoissa, kirurgisissa välineissä, autoteollisuuden osissa ja rakennuksissa. Valmistus on keskitetty Ison-Britannian integroituun tehtaaseen, Ruotsiin ja Yhdysvaltoihin. Outokumpu on saanut päätökseen Long Products -liiketoiminta-alueen strategisen tarkastelun vuonna 2020, ja sen tuloksena Outokumpu on päättänyt aloittaa tulosparannusohjelman liiketoiminta-alueen kehittämiseksi.

Ferrochrome tuottaa ferrokromia. Liiketoiminta-alueeseen kuuluvat Kemin kaivos ja Tornion ferrokromisulatot.

Muu toiminta käsittää toimintasegmentteihin kuulumattomat toiminnot sekä teolliset omistukset. Muussa toiminnassa raportoidaan myös ne liiketoiminnan kehittämisen ja konsernijohdon kulut, joita ei kohdisteta liiketoiminnoille. Muun toiminnan tuotot koostuvat sähkön myynnistä konsernin tuotantolaitoksille Suomessa ja Ruotsissa, konsernin hankintasopimuksen puitteissa yli tuotannon tarpeen ostetun nikkelin myynnistä sekä konsernin sisäisistä komissioista ja palveluista.

Outokummulla ei ole IFRS 8:n määritelmän mukaisia yksittäisiä merkittäviä asiakkaita.

2019 Milj. €	Täsmäytyslaskelma							
	Europe	Americas	Long Products	Ferrochrome	Toimintasegmentit yhteensä	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	4 023	1 343	505	168	6 040	363	–	6 403
Konsernin sisäinen myynti	66	3	137	293	498	290	–788	–
Liikevaihto	4 089	1 346	642	461	6 538	653	–788	6 403
Oikaistu käyttökate	216	–27	–7	96	278	–21	6	263
Käyttökateen oikaisut								
Benrathin kiinteistön myyntivoitto Saksassa	70	–	–	–	70	–	–	70
Saksan uudelleenjärjestelykulut	–53	–	–	–	–53	–	–	–53
Sopimus ThyssenKruppin kanssa	–	–	–	–	–	–14	–	–14
Käyttökate	233	–27	–7	96	295	–35	6	266
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot	–134	–56	–8	–29	–226	–4	–	–230
Arvon alentumiset	–1	–1	–	–0	–2	–0	–	–3
Liiketulos	99	–84	–16	67	66	–39	6	33
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	–	–	–	–	–	–	–	6
Rahoitustuotot	–	–	–	–	–	–	–	8
Rahoituskulut	–	–	–	–	–	–	–	–89
Tulos ennen veroja	–	–	–	–	–	–	–	–41
Tuloverot	–	–	–	–	–	–	–	–33
Tilikauden tulos	–	–	–	–	–	–	–	–75
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	2 876	1 209	296	854	5 235	292	–201	5 327
Muut varat	–	–	–	–	–	–	–	483
Laskennalliset verosaamiset	–	–	–	–	–	–	–	229
Varat yhteensä	–	–	–	–	–	–	–	6 038
Sidottuun pääomaan sisältyvät velat	975	295	139	163	1 571	262	–194	1 640
Muut velat	–	–	–	–	–	–	–	1 824
Laskennalliset verovelat	–	–	–	–	–	–	–	12
Velat yhteensä	–	–	–	–	–	–	–	3 476
Sidottu pääoma	1 901	914	157	692	3 664	30	–7	3 687
Laskennallinen verosaaminen, netto	–	–	–	–	–	–	–	217
Sijoitettu pääoma	–	–	–	–	–	–	–	3 904

4. Maantieteelliset tiedot

Liikevaihto konsernin ulkopuolelle kohdemaan mukaan

Milj. €	Suomi	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Aasia ja Australia	Muut maat	Konserni
2020						
Liiketoiminta-alue						
Europe	196	2 940	47	262	41	3 485
Americas	–	0	1 144	5	45	1 194
Long Products	2	235	144	33	0	415
Ferrochrome	10	66	2	73	0	151
Muu toiminta	–	–	–	–	394	394
	208	3 240	1 337	373	481	5 639
2019						
Liiketoiminta-alue						
Europe	254	3 277	96	349	47	4 023
Americas	–	0	1 277	13	52	1 343
Long Products	1	265	200	39	0	505
Ferrochrome	8	56	–	104	1	168
Muu toiminta	–	–	–	–	363	363
	264	3 598	1 573	506	462	6 403

Pitkäaikaiset varat

Milj. €	Suomi	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Aasia ja Australia	Muut maat	Konserni
2020	1 774	732	723	10	2	3 241
2019	1 762	764	834	11	2	3 374

Pitkäaikaiset varat on esitetty konserniyhtiön sijaintimaan mukaan. Pitkäaikaiset varat eivät sisällä osuuksia osakkuusyhtiöissä, rahoitusinstrumentteja, laskennallisia verosaamisia eikä etuusperusteisiin järjestelyihin liittyviä varoja.

5. Liiketoimintojen hankinnat ja myynnit

Outokumpu ei tehnyt merkittäviä liiketoimintojen hankintoja tai myyntejä vuonna 2020.

6. Tuotot ja kulut

Myyntituottojen tuloutusajankohta

Outokummun ruostumattoman teräksen ja ferrokromin myyntituotot tuloutetaan yhtenä ajankohtana. Ajan kuluessa tuloutettavat myyntituotot liittyvät yhtiön suoritevelvoitteen järjestää myytyjen tuotteiden kuljetus asiakkaalle, mikä on materiaalityyppiin verrattuna vähäinen tulonlähde, ja kuljetusaika, jonka kuluessa myyntituotot tuloutetaan, on suhteellisen lyhyt. Lisäksi tuotteiden ja kuljetuspalvelun myynti laskutetaan asiakkaalta samalla laskulla, mistä syystä tuloutuksen ajankohdalla ei ole merkitystä arvioitaessa tuleviin rahavirtoihin liittyvää epävarmuutta.

Tilikauden poistot toiminnoittain

Milj. €	2020	2019
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-233	-217
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-2	-2
Hallinnon kulut	-7	-11
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-1	-1
	-243	-230

Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2020	2019
Tytäryritysten myyntivoitot	-	1
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	6	82
Vakuutuskorvaukset	0	4
Muut tuottoerät	16	20
	22	107

Vuonna 2020 liiketoiminnan muut tuottoerät sisältävät 5 milj. euroa julkisia tukia, jotka liittyivät pääosin koronaviruspandemian tukitoimiin eri maissa (2019: ei merkittäviä eriä).

Myyntin tulouttaminen

Outokumpu on sopinut tiettyjen eurooppalaisten asiakkaidensa kanssa järjestelystä, jossa Outokumpu laskuttaa asiakasta mutta ei samassa yhteydessä toimita materiaalia (engl. "bill and hold"). Outokumpu on kuitenkin siirtänyt määräysvallan tuotteisiin asiakkaalle ja kirjannut materiaalityyppiin tuotot liikevaihtoonsa. Vuoden 2020 lopussa liikevaihtoon ei sisällynyt olennaisia järjestelyn perusteella kirjattuja eriä tilinpäätöshetkellä toimittamattomista materiaaleista.

Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2020	2019
Johdannaisten valuuttakurssierot	-12	-18
Hyödykejohdannaisten markkinahintaerot	5	-35
Johdannaisinstrumenttien markkinahintaerot	-7	-52
Arvonalentumiset	-3	-3
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	-0	-1
Muut kuluerät	-17	-21
	-28	-77

Muut kuluerät sisältävät 11 milj. euroa päästöoikeuksien käyttöön liittyviä kuluja vuonna 2020 (2019: ei kuluja).

Käyttökateen oikaisu

Milj. €	2020	2019
Uudelleenjärjestelykulut	-59	-53
Benrathin kiinteistön myyntivoitto	-	70
Sopimus ThyssenKruppin kanssa	-	-14
	-59	3

Vuonna 2020 Outokumpu julkisti uuden strategiansa, jonka ensimmäisen vaiheen tavoitteena on pienentää yhtiön riskisyyttä vähentämällä velkaantuneisuutta. Toimenpiteisiin sisältyi henkilöstövähennyksiä kulujen pienentämiseksi, mihin liittyvät uudelleenjärjestelykulut olivat 59 milj. euroa.

Vuonna 2019 Outokumpu sopi uudelleenjärjestelystä Saksassa tarkoituksenaan pienentää kuluja ja siten parantaa kilpailukykyä. Sovituihin toimenpiteisiin liittyviä uudelleenjärjestelykuluja kirjattiin 53 milj. euroa.

Vuonna 2019 Outokumpu myi kiinteistön Benrathissa Saksassa. Myynti kiinteistö oli ollut käyttämättömänä vuodesta 2016 lähtien, jolloin Outokumpu sulki siellä sijainneen kylmävalssaamon. Myynnistä kirjattiin 70 milj. euron voitto.

Vuonna 2019 Outokumpu ja ThyssenKrupp sopivat Italian verojärjestelyä koskevan vaateen sekä muut aiemmat Outokummun

Inoxum-hankintaan liittyvät vaateet. Sopimuksesta aiheutui Outokummulle 14 milj. euron kulu.

Tilintarkastajan palkkiot

PricewaterhouseCoopers

Milj. €	2020	2019
Tilintarkastus	-2,0	-2,4
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-0,0	-0,0
Veroneuvonta	-0,0	-0,3
Muut palvelut	-0,1	-0,4
	-2,1	-3,1

PricewaterhouseCoopers Oy:n Outokummulle suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut vuonna 2020 olivat yhteensä 0,1 milj. euroa. Palvelut koostuivat yritysraportoinnista ja muista sovitusta palveluista.

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. €	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-547	-568
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	-56	-61
Sosiaalikulut	-80	-84
Työsuhteen jälkeiset järjestelyt ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet		
Kulut etuusperusteisista järjestelyistä	-5	-7
Kulut maksupohjaisista järjestelyistä	-40	-40
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-1	-9
Kulut osakeperusteisista maksuista	-1	-0
Muut henkilösivukulut	-5	-6
	-735	-774

Outokumpu kävi vuonna 2020 läpi yhteistointaneuvottelut tietyissä toimintamaissaan tavoitteenaan kulujen alentaminen uudelleenjärjestelyillä ja vähentämällä henkilöstömäärää noin tuhannella henkilöllä (10%:lla koko henkilöstöstä) pääosin vuoden 2021 loppuun mennessä. Kiinteiden kulujen vähentäminen on tarpeen, sillä markkinatilanne Euroopassa on haastava, tuontipaine pysyy voimakkaana ja COVID-19-pandemia vaikuttaa maailmantalouteen. Uudelleenjärjestelykulut on raportoitu

työsuhteen päättämiseen liittyvissä etuuksissa yllä olevassa taulukossa ja käyttökateen oikaisuina (ks. liite 6).

Henkilöstörahasistolakiin perustuvia voittopalkkioita ei kirjattu vuonna 2020 eikä 2019.

Lisätietoa ylimmän johdon työsuhde-etuuksista on liitetiedossa 31 ja Palkitsemisraportissa.

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. €	2020	2019
Korkotuotot	3	4
Korkokulut		
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoituslainat	-56	-48
Factoring-kulut	-6	-10
Vuokrasopimusvelat	-12	-13
Muut korkokulut	-1	-
Korkokulut etuusperusteisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	-3	-6
Korkokulut	-78	-76
Aktivoidut korot	3	5
Kommitoitujen luottolimiittien palkkiot	-11	-14
Muut kulut	-5	-4
Muut rahoituskulut	-13	-13
Valuuttakurssierot		
Johdannaiset	-4	-0
Kassa, lainat ja saatavat	-8	-4
Muut markkinahintaerot		
Johdannaiset	1	3
Muut	1	5
Markkinahintoihin liittyvät voitot ja tappiot	-10	4
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-98	-80

Muut korkokulut sisältävät 1 milj. euroa Suomen siirrettyihin arvonlisäveromaksuihin liittyviä kuluja.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Tuloslaskelmaan kirjatut valuuttakurssierot

Milj. €	2020	2019
Liikevaihtoon sisältyvät	-12	9
Ostoihin sisältyvät ¹⁾	30	-16
Muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät ¹⁾	-12	-18
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät ¹⁾	-11	-4
	-6	-29

¹⁾ Sisältää konsernin sisäisten tapahtumien eliminointien kurssierot.

Valuuttakurssieroihin sisältyy johdannaisinstrumenttien nettokurssitappiota 16 milj. euroa (2019: nettokurssitappiota 18 milj. euroa), josta 12 milj. euron tappio on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin ja 4 milj. euron tappio rahoituseriin.

9. Tuloverot

Tuloverot tuloslaskelmassa

Milj. €	2020	2019
Tilikauden verot	-4	-5
Laskennalliset verot	39	-28
	34	-33

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattujen tuloverojen erot Suomen yhteisöverokannan mukaiseen tuloveroon verrattuna

Milj. €	2020	2019
Tulos ennen veroja	-151	-41
Suomen 20% verokannan mukainen tulovero konsernin tuloksesta ennen veroja	30	8
Suomen ja ulkomaisten verokantojen ero	4	4
Vähennyskelvottomien kulujen ja verovapaiden erien verovaikutus	-6	-8
Tilikauden tappiot joista ei kirjattu laskennallista verosaamista	-0	-29
Muutokset laskennallisten verojen arvostuksissa	-1	1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	4	-9
Verokantojen ja muiden lakimuutosten verovaikutus	3	0
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot	34	-33

Omaan pääomaan kirjatut kertyneet verot

Milj. €	2020	2019
Laskennallinen vero vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuudesta	-3	-
Nettosijoitusten suojaukset	-4	-4
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät muiden laajan tuloksen erien kautta	62	58
	55	54

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Miij. €	1.1.2020		Muutokset			31.12.2020	
	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Tulokseen kirjatut erät	Muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjatut erät	Muuntoerot	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat
Aineettomat hyödykkeet	8	-3	1	-	0	8	-2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	16	-228	22	-	0	17	-207
Vaihto-omaisuus	10	-18	4	-	-0	10	-14
Johdannaisvarat ja -velat	1	-4	1	-	-0	1	-3
Muut rahoitusvarat	19	-6	9	-	-0	31	-9
Etuuspohjaiset veloitteet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	51	-11	-3	4	0	52	-12
Muut rahoitusvelat	112	-6	-16	-3	-0	89	-2
Varaukset	5	-13	-2	-	-0	7	-17
Vahvistetut verotappiot	283	-	22	-	1	306	-
	505	-288	39	0	1	523	-266
Netotus maakohtaisten verokonsermien sisällä	-277	277				-260	260
Laskennalliset verosaamiset ja -velat taseessa	229	-12				264	-7

Miij. €	1.1.2019		Muutokset			31.12.2019	
	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Tulokseen kirjatut erät	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	Muuntoerot	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat
Aineettomat hyödykkeet	7	-4	3	-	-	8	-3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	29	-214	-27	-	0	16	-228
Vaihto-omaisuus	20	-12	-17	-	0	10	-18
Johdannaisvarat ja -velat	4	-13	5	1	-0	1	-4
Muut rahoitusvarat	-16	-10	40	-1	-0	19	-6
Etuuspohjaiset veloitteet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	75	-33	-11	10	-1	51	-11
Muut rahoitusvelat	88	-14	32	-	0	112	-6
Varaukset	22	-20	-10	-	0	5	-13
Vahvistetut verotappiot	326	-	-43	-	0	283	-
	555	-320	-28	11	0	505	-288
Netotus maakohtaisten verokonsermien sisällä	-308	308				-277	277
Laskennalliset verosaamiset ja -velat taseessa	247	-12				229	-12

Laskennalliset verot on esitetty taseessa nettomääräisinä niiden konserniyhtiöiden osalta, joiden välillä on verotuksessa mahdollisuus tuloksentasaukseen tai joita verotetaan yhtenä verovelvollisena.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Käyttämättömät verotukselliset tappiot

Milj. €	2020	2019
Vanhenee 1 vuodessa	3	-
Vanhenee 2–5 vuodessa	217	358
Vanhenee myöhemmin kuin 5 vuodessa	1 883	1 759
Ei vanhene	1 283	1 344
	3 385	3 461
Suomi	592	447
Saksa	266	354
Ruotsi	374	314
Yhdysvallat	1 898	2 077
Iso-Britannia	183	187
Muut maat	73	82
	3 385	3 461

Laskennallisia verosaamisia on kirjattu vain siihen määrään kuin vastaavien verohyötyjen realisoituminen on todennäköistä. Laskennallisten verosaamisten realisoitumisen todennäköisyyttä arvioitaessa huomioidaan kaikki positiiviset ja negatiiviset tekijät, mukaan lukien tulostenusteet, jotta voidaan arvioida, syntykö riittävästi verotettavaa tuloa laskennallisen verosaamisen realisoitumiseksi. Nämä arviot voivat muuttua tulevien tapahtumien

johdosta. 31. 12. 2020 Outokummulla on 1 942 milj. euroa (31. 12. 2019: 2 079 milj. euroa) verotappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Vuonna 2020 tai 2019 ei kirjattu merkittäviä aikaisemmin kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia. Laskennallisia verovelkoja ei ole kirjattu ulkomaisissa tytäryhtiöissä olevista jakamattomista voittovaroista, sillä niiden jakamista ei ole odotettavissa lähitulevaisuudessa.

10. Osakekohtainen tulos

	2020	2019
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. €	-116	-75
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1000 kpl	411 824	411 198
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1000 kpl	435 135	446 209
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos		
Osakekohtainen tulos, €	-0,28	-0,18
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, €	-0,28	-0,18

11. Aineettomat hyödykkeet

Milj. €	Liike-arvo	Muut aineettomat hyödykkeet ¹⁾	Yhteensä
Hankintameno 1. 1. 2020	487	361	848
Muuntoerot	-2	0	-2
Lisäykset	-	17	17
Vähennykset	-	-4	-4
Uudelleenryhmittelyt	-	2	2
Hankintameno 31. 12. 2020	485	377	862
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1. 2020	-21	-220	-241
Muuntoerot	2	-1	1
Tilikauden poistot	-	-15	-15
Vähennykset	-	3	3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12. 2020	-19	-232	-252
Kirjanpitoarvo 31. 12. 2020	466	144	610
Kirjanpitoarvo 1. 1. 2020	466	141	607
Hankintameno 1. 1. 2019	489	332	821
Muuntoerot	-2	-0	-2
Lisäykset	-	36	36
Vähennykset	-	-7	-7
Uudelleenryhmittelyt	-	1	1
Hankintameno 31. 12. 2019	487	361	848
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1. 2019	-22	-214	-236
Muuntoerot	2	1	2
Tilikauden poistot	-	-7	-7
Vähennykset	-	1	1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12. 2019	-21	-220	-241
Kirjanpitoarvo 31. 12. 2019	466	141	607
Kirjanpitoarvo 1. 1. 2019	467	118	585

¹⁾ Muita aineettomia hyödykkeitä ovat maankäyttöoikeudet, päästöoikeudet, aktivoitujen kehitysmenot, patentit, lisenssit ja ohjelmistot.

Aineettomat hyödykkeet on olennaisilta osin hankittu konsernin ulkopuolelta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Vuoden 2020 aikana korkomenoja aktivoitiin aineettomiin hyödykkeisiin 0 milj. euroa (2019: 4 milj. euroa). Korjoja oli aktivoituina 31. 12. 2020 yhteensä 6 milj. euroa (31. 12. 2019: 6 milj. euroa). Outokumpu määrittää aktivointikoron erikseen jokaiselle vuosineljännekselle. Vuonna 2020 keskimääräinen korko oli 4,3%.

Päästöoikeudet

Vuonna 2020 Outokummun yksiköistä seitsemän toimi Euroopan unionin päästökauppajärjestelmän piirissä: Tornion tehtaat Suomessa, Avestan, Degerforsin ja Fagerstan tehtaat sekä Nybyn yksikkö Ruotsissa, Sheffieldin sulatto Isossa-Britanniassa sekä Krefeldin ja Dillenburgin tehtaat Saksassa.

Outokummun yksiköiden EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluneet hiilidioksidipäästöt olivat noin 1,0 milj. tonnia vuonna 2020 (2019: 1,0 milj. tonnia). Vuoden 2020 päästöoikeuksien toimitukseen Outokumpu käyttää ilmaiseksi saatujen oikeuksien lisäksi markkinoilta aiempina vuosina hankittuja oikeuksia, joista on kirjattu 11 milj.euroa liiketoiminnan muihin kuluihin (2019: ei kuluja).

Päästökauppakausi 2013–2020 päättyi, ja uudelle kaudelle 2021–2030 kaikki Outokummun keskeiset tuotantolaitokset ovat hakeneet ilmaisia päästöoikeuksia tehokkuuteen perustuvaan vertailuun ja aiempaan tuotantoon perustuen. Päätöksiä ilmaisen jaon perusteista odotetaan myöhemmin vuonna 2021. Päästöoikeuksien tilannetta seurataan säännöllisesti ja optimoidaan konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti.

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. €	Maa-alueet	Kaivoksen yleiset valmistavat työt	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1. 1. 2020	128	72	1 286	4 691	135	294	6 606
Muuntoerot	-2	-	-12	-46	1	-3	-62
Lisäykset	2	17	10	37	1	102	169
Vähennykset	-4	-	-10	-43	-1	-	-58
Uudelleenryhmittelyt	-	23	8	31	1	-64	-2
Muut	0	-	1	-2	-	-	-0
Hankintameno 31. 12. 2020	123	112	1 283	4 668	137	330	6 654
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1. 2020	-15	-39	-719	-2 983	-82	-2	-3 840
Muuntoerot	0	-	-0	1	-1	-0	1
Vähennykset	-	-	3	43	1	-	46
Tilikauden poistot	-1	-9	-47	-165	-4	-0	-227
Arvonalentumiset	-	-	-2	-1	-	-	-3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12. 2020	-16	-48	-766	-3 105	-86	-2	-4 023
Omistetut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	70	64	481	1 457	51	327	2 450
Käyttöoikeusomaisuuserät	37	-	37	106	0	1	181
Kirjanpitoarvo 31. 12. 2020	107	64	517	1 563	51	328	2 631
Kirjanpitoarvo 1. 1. 2020	112	33	567	1 708	53	293	2 767

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Milj. €	Maa- alueet	Kaivoksen yleiset valmistavat työt	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1. 1. 2019 ennen IFRS 16 -siirtymää	136	71	1 243	4 511	137	235	6 332
IFRS 16 -siirtymän vaikutus	13	–	40	77	0	–	131
Muuntoerot	1	–	3	7	–0	1	10
Lisäykset	–	1	3	58	1	142	205
Vähennykset	–20	–	–6	–43	–3	–1	–73
Myydyt tytäryhtiöt	–	–	–1	–4	–0	–	–6
Uudelleenryhmittelyt	–	–	5	76	1	–79	3
Muut	–	–	–	7	–	–2	5
Hankintameno 31. 12. 2019	128	72	1 286	4 691	135	294	6 606
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1. 2019	–14	–33	–676	–2 868	–80	–2	–3 673
Muuntoerot	–0	–	0	5	0	0	5
Vähennykset	–	–	5	42	3	–	49
Myydyt tytäryhtiöt	–	–	1	3	0	–	4
Tilikauden poistot	–1	–6	–48	–164	–4	–	–223
Arvonalentumiset	–0	–	–1	–2	–0	–	–2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12. 2019	–15	–39	–719	–2 983	–82	–2	–3 840
Omistetut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	74	33	532	1 581	53	293	2 566
Käyttöoikeusomaisuuserät	38	–	35	126	0	–	200
Kirjanpitoarvo 31. 12. 2019	112	33	567	1 708	53	293	2 767
Kirjanpitoarvo 1. 1. 2019	121	37	567	1 644	56	233	2 659

Vuoden 2020 aikana käyttöomaisuuteen aktivoitiin korkomenoja 2 milj. euroa (2019: 2 milj. euroa). Korjoja oli aktivoituina käyttöomaisuuteen 31. 12. 2020 yhteensä 25 milj. euroa (31. 12. 2019: 24 milj. euroa). Outokumpu määrittää aktivointikoron erikseen jokaiselle vuosineljännekselle. Vuonna 2020 keskimääräinen korko oli 1,5%.

13. Vuokrasopimukset

Outokumpu käyttää toiminnoissaan vuokraamaan maa-alueita, rakennuksia ja koneita ja kalustoa. Sopimusten vuokrat ovat tyypillisesti kiinteitä, ja maa-alueiden ja rakennusten vuokrat ovat sidottuja indeksiin. Uusien ajoneuvojen vuokrasopimusten vuokra-aika on tyypillisesti kolmesta viiteen vuoteen, ja muiden koneiden ja kaluston vuokra-aika on pisimmillään 15 vuotta. Maa-alueiden ja rakennusten vuokra-ajat voivat olla huomattavasti pidempiä yksittäisten maa-alueita koskevien sopimusten jäljellä olevien vuokra-aikojen ollessa jopa noin 45–95 vuotta.

Koneita ja kalustoa vuokrataan myös sopimuksilla, joiden vuokra on muuttuva ja perustuu koneen käyttöön. Koneita vuokrataan myös päivavuokralla tilapäisiin tarpeisiin, jolloin ne käsitellään lyhytaikaisina vuokrasopimuksina. Outokumpu käyttää lyhytaikaisia ja arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia koskevaa helpotusta eikä kirjaa näihin sopimuksiin liittyviä eria taseeseensa. Arvoltaan vähäisten hyödykkeiden vuokrasopimukset koskevat tyypillisesti toimistolaitteita.

Vuokrasopimusvelat

Milj. €	2020	2019
Pitkäaikaiset	174	176
Lyhytaikaiset	18	30
	192	206

Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakauma esitetään liitetiedossa 19.

Käyttöoikeusomaisuuserät

Milj. €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1. 1. 2020	41	42	204	–	286
Lisäykset	0	8	8	1	16
Muut muutokset	0	0	–2	–	–2
Hankintameno 31. 12. 2020	41	49	210	1	301
Kertyneet poistot 1. 1. 2020	–2	–6	–77	–	–85
Tilikauden poistot	–1	–6	–27	–	–34
Kertyneet poistot 31. 12. 2020	–3	–13	–104	–	–120
Kirjanpitoarvo 31. 12. 2020	37	37	106	1	181

Milj. €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1. 1. 2019 ennen IFRS 16 -siirtymää	28	1	100	2	131
IFRS 16 -siirtymän vaikutus	13	40	77	–	131
Lisäykset	–	0	19	1	19
Muut muutokset	–	–	7	–2	5
Hankintameno 31. 12. 2019	41	42	204	–	286
Kertyneet poistot 1. 1. 2019	–1	–0	–52	–	–53
Tilikauden poistot	–1	–6	–26	–	–33
Kertyneet poistot 31. 12. 2019	–2	–6	–77	–	–85
Kirjanpitoarvo 31. 12. 2019	38	35	126	–	200

Tuloslaskelmaan kirjatut kulut

Milj. €	2020	2019
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä	–34	–33
Korkokulut vuokrasopimusveloista	–12	–13
Kulut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	–10	–13
Kulut arvoltaan vähäisten hyödykkeiden vuokrasopimuksista	–1	–1
	–56	–59

Rahavirtalaskelmaan sisältyvät erät

Milj. €	2020	2019
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	–33	–34
Korkomaksut vuokrasopimusveloista	–12	–13
	–45	–46

14. Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet segmentteittäin

Milj. €	Liikearvo		Muut aineettomat hyödykkeet		Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Europe	343	343	5	4	1 140	1 220
Americas	-	-	1	1	705	811
Long Products	9	9	2	3	88	98
Ferrochrome	114	114	0	0	686	615
Muu toiminta	-	-	136	133	11	24
	466	466	144	141	2 631	2 767

Arvonalentumistestaus

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumista testataan toimintasegmenteittäin, sillä ne ovat konsernin rahavirtaa tuottavia yksiköitä. Liiketoiminta-alueiden liikearvot sekä muiden aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvot on esitetty yllä olevassa taulukossa. Lisäksi testaus kattaa liiketoiminta-alueiden käyttöpäaomaerät. COVID-19-pandemian seurauksena kassavirtaennusteita ja muita arvonalentumistestauksessa käytettyjä oletuksia tarkasteltiin vuonna 2020 neljännesvuosittain.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin, jotka on laadittu käyttäen diskontattuja rahavirtaennusteita. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon marraskuussa 2020 hyväksymään uuteen strategiaan ja kattavat vuodet 2021–2026, minkä jälkeen on laskettu terminaaliarvo. Kirjanpitoarvo, johon kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan, on liiketoiminta-alueen sidottu pääoma, joka on esitetty liitetiedossa 3 ja määritelty Hallituksen toimintakertomuksen vaihtoehtoiset tunnusluvut -osiossa.

Keskeisiä laskelmissa käytettyjä oletuksia ovat diskonttokorko, terminaaliarvon kasvu, ruostumattoman teräksen toimitusten globaali kasvu ja perushinnan kehitys, ja keskeisille oletukselle annetut arvot ovat konservatiivisia. Rahavirtaennusteiden lähtötason ollessa COVID-19-pandemian taloudellisten vaikutusten heikentämä, oletuksiin sisältyy myös arvioita pandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten vakavuudesta markkinoille ja niistä palautumisen aikataulusta ja kestosta. Näitä arvioita tehdessään johto on käyttänyt ulkoisia eri skenaariorit koskevia analyysejä muodostaakseen Outokummun liiketoiminnalle ja toimintaympäristölle soveltuvan realistisen arvion.

Diskonttokorkona on käytetty Outokummulle määritettyä keskimääräistä pääoman tuottovaatimusta (WACC). Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto-prosentti, Outokummun luottomarginaali, markkinariskipreemio, oman pääoman betakerroin ja konsernin tavoitepääomarakenne. Europan WACC ennen veroja oli 8,2% (2019: 7,6%), Americasin 10,1% (2019: 10,7%), Long Productsin 9,1% (2019: 9,2%) ja Ferrochromen 8,1% (2019: 7,6%).

Terminaaliarvon kasvun osalta Europe-, Ferrochrome- ja Long Products -segmenteissä on käytetty 0,5%:n (2019: 0,5%) ja Americas-segmentissä 1,0%:n (2019: 1,0%) keskimääräistä kasvuprosenttia, joiden johto uskoo olevan varovaisia perustuen tämänhetkiseen taloudelliseen tilanteeseen, vaikkakin historialliset kasvuprosentit ja riippumattomien markkina-analyytikkojen ennusteet ennakoivat korkeampia pitkän aikavälin kasvuprosentteja.

Ruostumattoman teräksen toimitusten arvioitu kasvu on konservatiivinen ja yleisesti alhaisempi kuin riippumattomien analyytikkojen näkemys pitkän aikavälin markkinakehityksestä. Perushinnan kehityksen ennuste perustuu konservatiivisiin oletuksiin. Lisäksi jo aloitetut investoinnit ja odotetut kustannussäästöt on otettu huomioon rahavirtaennusteissa.

Europan arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 1 057 milj. eurolla. Mikäli WACC verojen jälkeen nousisi 4,4 prosenttiyksikköä, kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Lisäksi 25%:n lasku käyttökatteessa johtaisi siihen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

Mikäli terminaaliarvon kasvu olisi nolla, se ei aiheuttaisi arvonalentumista.

Americasin arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 181 milj. eurolla. Mikäli WACC verojen jälkeen nousisi 1,4 prosenttiyksikköä, kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Lisäksi 12%:n lasku käyttökatteessa johtaisi siihen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Mikäli terminaaliarvon kasvu olisi nolla, se ei aiheuttaisi arvonalentumista.

Long Productsin arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 35 milj. eurolla. Mikäli WACC verojen jälkeen nousisi 1,7 prosenttiyksikköä, kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Lisäksi 12%:n lasku käyttökatteessa johtaisi siihen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Mikäli terminaaliarvon kasvu olisi nolla, se ei aiheuttaisi arvonalentumista.

Ferrochromen arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 277 milj. eurolla. Mikäli WACC verojen jälkeen nousisi 2,8 prosenttiyksikköä, kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Lisäksi 18%:n lasku käyttökatteessa johtaisi siihen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Mikäli terminaaliarvon kasvu olisi nolla, se ei aiheuttaisi arvonalentumista.

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille tehdyn arvonalentumistestauksen perusteella ei kirjattu arvonalentumisia vuosina 2020 eikä 2019. Vuonna 2020 kirjattiin kuitenkin 3 milj. euroa arvonalentumistappioita Europe- ja Americas-segmenteissä käytöstä poistetuista käyttöomaisuushyödykkeistä (2019: 3 milj. euron arvonalentumistappio).

15. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin

Outokummulla on seuraavat osakkuusyhtiöt, jotka käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Konsernitilinpäätöksessä raportoitujen lukujen perusteella näiden sijoitusten ei katsota olevan olennaisia.

Osakkuusyhtiöt

	Kotipaikka	Omistus- osuus, %
Manga LNG Oy	Suomi	45
OSTP Holding Oy	Suomi	49
Rapid Power Oy	Suomi	33

Yhdistetyt taloudelliset tiedot osakkuusyhtiöistä

Milj. €	2020	2019
Osakkuusyhtiö-sijoitukset yhteensä	38	38
Konsernin osuus laajasta tuloksesta	2	6

16. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot arvostusryhmittäin

2020 Milj. €	Arvostettu			Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkiataso
	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Osakesijoitukset	–	48	–	48	48	3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1	–	–	1	1	–
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	–	–	6	6	6	2
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Muut sijoitukset	–	–	26	26	26	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	385	–	–	385	385	–
Suojauslaskettavat johdannaiset	–	8	–	8	8	2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	–	–	10	10	10	2
Rahavarat	376	–	–	376	376	–
	762	56	42	860	860	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat	1 153	–	–	1 153	1 208	2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat	251	–	–	251	251	2
Ostovelat ja muut velat	1 246	–	–	1 246	1 246	–
Suojauslaskettavat johdannaiset	–	11	–	11	11	2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	–	–	21	21	21	2
	2 650	11	21	2 682	2 737	

Pitkäaikaisten korollisten velkojen käypä arvo on laskettu listattujen instrumenttien osalta noteeratuista hinnoista, muille lainoille ja vuokraveloille käypä arvo on laskettu kassavirran diskonttaus menetelmällä käyttäen raportointipäivän havainnointua tuottoa. Vaihtovelkakirjalainojen käypä arvo pitää sisällään vaihto-oikeuden arvon.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2019 Milj. €	Arvostettu			Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkiataso
	Jaksotettuun han- kintamenoon	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Osakesijoitukset	–	31	–	31	31	3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2	–	–	2	2	–
Suojauslaskettavat johdannaiset	–	0	–	0	0	2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	–	–	5	5	5	2
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Muut sijoitukset	–	–	13	13	13	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	359	–	–	359	359	–
Suojauslaskettavat johdannaiset	–	7	–	7	7	2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	–	–	8	8	8	2
Rahavarat	325	–	–	325	325	–
	686	38	26	750	750	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat	1 053	–	–	1 053	1 068	2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat	427	–	–	427	431	2
Ostovelat ja muut velat	1 291	–	–	1 291	1 291	–
Suojauslaskettavat johdannaiset	–	1	–	1	1	2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	–	–	16	16	16	2
	2 771	1	16	2 788	2 807	

Laskentaperiaatteissa on määritelty käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen luokittelu. Tasojen 1, 2 ja 3 välillä ei ollut muutoksia vuosien 2020 ja 2019 aikana. Suurin osa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista osakesijoituksista hierarkiatasolla 3 liittyy sijoituksiin pörssinoteeraamattomissa energiantuotantoyhtiöissä. Liitetiedossa 17 esitetty muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatuihin osakesijoituksiin kertoo täsmäytyksen käyvän arvon hierarkiatason 3 muutoksista.

17. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat osakesijoitukset

Milj. €	2020	2019
Kirjanpitoarvo 1. 1.	31	86
Lisäykset	13	–
Käyvän arvon muutokset	4	–55
Kirjanpitoarvo 31. 12.	48	31

Oman pääoman käyvän arvon rahasto

Milj. €	2020	2019
Käypä arvo 31. 12.	48	31
Käypä arvo alkuperäisen kirjaamisen hetkellä	93	80
Käyvän arvon rahasto	–45	–49

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat osakesijoitukset koostuvat sijoituksista, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa ja jotka on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti valittu kuuluvan tähän ryhmään. Nämä sijoitukset ovat pääasiassa strategisia ja luokittelu tähän luokkaan on katsottu asianmukaiseksi. Kaikki käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatut osakkeet ovat listaamattomia. Sijoitukset sisältävät 27 milj. euron arvoisen sijoituksen Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeisiin, joiden kautta Outokummulla on omistus Fennovoima Oy:stä sekä 20 milj. euron arvosta sijoituksia muihin energiayhtiöihin. Outokummulla ei ole määräysvaltaa, yhteistä määräysvaltaa eikä huomattavaa vaikutusvaltaa näissä yhtiöissä. Vuonna 2020 Outokumpu on investoinut 13 milj. euroa ja vuoden 2020 loppuun mennessä yhteensä 92 milj. euroa Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeisiin. Energiantuotantoyhtiöiden käypä arvo on noussut 4 milj. euroa vuonna 2020 sähkön pitkän aikavälin hinta-arvioiden noustua.

Energiantuotantoyhtiöiden osakkeiden arvostus perustuu diskontattuihin kassavirtoihin, joissa huomioidaan sähkön hinnat, diskonttokorko, inflaatiotaso, saatavan sähkön arvioitu määrä ja arvioidut tuotantokustannukset.

Voimaosakeyhtiö SF:n arvostusmalli huomioi lisäksi esimerkiksi arvioidun Mankala-periaatteen mukaisen sähkön ostohinnan, projektin valmistumisajankohdan sekä Fennovoima Oy:n rahoituskustannuksen. Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeiden käypä arvo on erittäin herkkä arvostusparametreille, joista erityisesti pitkän aikavälin sähkön hinnalle, Fennovoiman kapasiteetin käyttöasteelle, kassavirtojen ja terminaaliarvon diskonttokoroille, inflaatiolle sekä projektin valmistumisajankohdalle.

Johto on arvioinut sähkön pitkän aikavälin hinnan, ja arvostuksessa käytetty arvio on nykyistä hintatasoa korkeampi. Projektin pituus ja laitoksen käyttöaika vaikuttavat kuitenkin arvion luotettavuuteen, ja jo kohtuulliset muutokset sähkön hinnassa tai muissa arvostusparametreissa voivat vaikuttaa merkittävästi sijoituksen käypään arvoon. Kaiken kaikkiaan projektiriskin arvioidaan olevan korkea oletetun käyttöönoton ollessa aikaisintaan vuonna 2029, ja mahdollisten käypien arvojen vaihteluväli on suuri.

18. Osakeperusteiset maksut

Vuonna 2020 Outokummun osakepalkkiojärjestelyt olivat suoritepohjainen osakeohjelma 2012 (ansaintajaksot 2018–2020, 2019–2021 sekä 2020–2022), rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma 2012 (ansaintajaksot 2018–2020, 2019–2021 sekä 2020–2022) ja osakeosto-ohjelma johdolle. Toimitusjohtajan ja osakeosto-ohjelma ja 2019–2020 suoritepohjainen osakeohjelma liittyivät edelliseen toimitusjohtajaan ja päättyivät tämän lähdettyä yhtiön palveluksesta. Osakepalkkiojärjestelyt ovat osa konsernin avainhenkilöille suunnattuja kannustin- ja sitouttamisohjelmia. Osakepalkkiojärjestelyiden tavoitteena on sitouttaa, kannustaa ja palkita avainhenkilöitä yhtiön strategiaa tukevista hyvistä suorituksista.

Suoritepohjaisen osakepalkkio-ohjelman ansaintajakso 2017–2019 päättyi eikä saavuttamattomien tulosten perusteella osallistujille suoritettu osakkeita. Rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman ansaintajaksoon 2017–2019 liittyen 53 osallistujalle suoritettiin ohjelman ehtojen perusteella yhteensä 49 147 osaketta verojen vähentämisen jälkeen.

Hallitus vahvisti joulukuussa 2019 suoritepohjaisen osakeohjelman ansaintakauden 2020–2022 aloittamisen vuoden 2020 alusta

lukien. Ansaintakauden osallistujamäärä oli 31. 12. 2020 yhteensä 127 henkilöä, ja heille allokoitujen brutto-osakkeiden määrä oli 2 903 702 kappaletta. Suoritepohjaisen osakeohjelman ansaintakriteeri on Outokummun sidotun pääoman tuotto verrokkiryhmään verrattuna.

Hallitus vahvisti joulukuussa 2020 rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman uuden ansaintakauden 2010–2022 aloittamisen vuoden 2020 alusta lukien. Toimitusjohtaja vahvistaa osakeohjelman osakepalkkiot vuosittain hallituksen myöntämän valtuutuksen perusteella kuitenkin siten, että mahdolliset osakepalkkiot konsernin johtoryhmän jäsenille hyväksyy hallitus. Kauden piirissä oli raportointikauden päättyessä 37 henkilöä, ja heille allokoitujen brutto-osakkeiden määrä oli 161 900.

Huhtikuussa 2016 Outokummun hallitus hyväksyi osakeosto-ohjelman yhtiön johdolle vuosiksi 2016–2020. Ohjelman mukaisesti osallistujat sijoittivat 30–120% yhden vuoden perusbruttopalkastaan Outokummun osakkeisiin joulukuun 2016 loppuun mennessä. Ohjelman osallistujat olivat oikeutettuja vastaanottamaan jokaista hankkimaansa yhtä osaketta kohden kaksi brutto-osaketta, joista vähennettiin soveltuvat verot ja jäljelle jäävä nettomäärä suoritettiin osallistujille

Outokummun osakkeina. Palkkio-osakkeet suoritettiin neljässä yhtä suuressa erässä vuosien 2017, 2018, 2019 ja 2020 lopussa. Vastaanottaakseen palkkio-osakkeet osallistujien tuli pitää omistuksessaan itse hankkimansa osakkeet palkkio-osakkeiden erääntymiseen asti. Vuonna 2020 hallitus vahvisti osakeosto-ohjelman viimeisen palkkioerän maksamisen. Soveltuvien verojen vähentämisen jälkeen osallistujille luovutettiin 178 350 osaketta.

Outokumpu käytti hallussaan olevia omia osakkeita kaikkien osakepalkkioiden maksuun.

Hallitus vahvisti joulukuussa 2020 suoritepohjaisen osakeohjelman ja rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman uuden ansaintakauden 2021–2023 aloittamisen vuoden 2021 alusta.

Tilikauden 2020 työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut sisältävät 1 milj. euroa kuluja osakeperusteisista maksuista (2019: –0 milj. euroa). Osakepalkkiojärjestelyiden kokonaisarvoksi on 31. 12. 2020 arvioitu 2 milj. euroa. Tämä kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjaksojen kuluessa.

Tarkempia tietoja Outokummun osakepalkkiojärjestelyistä löytyy Outokummun internet-sivuilta www.outokumpu.com.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Osakepalkkiojärjestelyiden keskeiset ehdot

Suoritepohjainen osakeohjelma			
Myöntämispäivä	2.2.2018	20.2.2019	9.3.2020
Oikeuden syntymisjakso	1.1.2018–31.12.2020	1.1.2019–31.12.2021	1.1.2020–31.12.2022
Osakehinta myöntämispäivänä	6,61	3,55	2,80
Toteutus	Osakkeina ja rahana	Osakkeina ja rahana	Osakkeina ja rahana
Sopimuksen syntymisehdot			
Ei-markkinaperusteiset ehdot	Sidotun pääoman tuotto vertailuryhmään verrattuna		
Muut keskeiset ehdot	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä		
Rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma			
Myöntämispäivä	1.6.2018	18.4.2019	9.3.2020
Oikeuden syntymisjakso	1.1.2018–31.12.2020	1.1.2019–31.12.2021	1.1.2020–31.12.2022
Osakehinta myöntämispäivänä	5,76	3,72	2,80
Toteutus	Osakkeina ja rahana	Osakkeina ja rahana	Osakkeina ja rahana
Sopimuksen syntymisehdot	Työsuhteen kesto keskeytyksettä osakkeiden maksamiseen saakka. Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä		
Johdon osakeosto-ohjelma			
Myöntämispäivä	27.4.2016		
Oikeuden syntymisjakso	1.1.2017–31.12.2020		
Osakehinta myöntämispäivänä	5,35 ¹⁾		
Toteutus	Osakkeina ja rahana		
Sopimuksen syntymisehdot	Outokumpun osakkeiden hankinta, jonka määrä vastaa 30–120%:n osuutta henkilön yhden vuoden bruttomääräisestä peruspalkasta; vähintään itse hankitut osakkeet pidettävä omistuksessa palkkio-osakkeiden erääntymiseen saakka; työsuhteen kesto keskeytyksettä osakkeiden maksamiseen saakka.		

¹⁾ Osakehintana myöntämispäivänä esitetty osakkeiden hankinta-ajankohtien keskimääräinen osakehinta.

19. Rahoitusriskienhallinta, pääomahallinta ja vakuutukset

Rahoitusriskienhallinnan päätavoitteena on vähentää tuloksen heilahtelua sekä varmistaa riittävä maksuvalmius rahoitusvaikeuksien välttämiseksi. Muihin tavoitteisiin sisältyy kassavirtavaihtelun vähentäminen sekä velkaantumistasen ja velka-käyttökatesuhteen pitäminen tavoitteiden mukaisella tasolla. Pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääoman kustannus, painottaen riittävää maksuvalmiutta pandemia-vuonna 2020. Vakuutustoiminnan päätavoitteet ovat katastrofiriskeihin varautuminen ja tulosvaihteluiden pienentäminen.

Hallitus on hyväksynyt riskienhallintapolitiikan, jossa määritellään vastuut, prosessi ja muut riskienhallinnan pääperiaatteet. Hallitus seuraa riskienhallinnan toteutumista säännöllisesti, ja talous- ja rahoitusjohtaja on vastuussa rahoitusriskienhallinnan toteuttamisesta ja kehittämisestä. Risk Management Steering Group, jota johtaa talous- ja rahoitusjohtaja, valvoo ja arvioi rahoitusriskienhallintaa säännöllisesti.

Rahoitusriskit jaetaan markkinariskiin, maa- ja luottoriskiin sekä maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskiin. Tytäryhtiöt suojaavat valuutta- ja hyödykehintariskinsä vastapuolenaan Outokumpu Oyj, joka tekee pääosan konsernin valuutta- ja hyödyke johdannaissopimuksista pankkien ja muiden rahoituslaitosten kanssa. Rahoitustoiminto ("Treasury") vastaa valuuttakurssi-, metalli- ja korkoriskistä, maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskin hallinnasta sekä päästöoikeuksien hintariskistä. Luottoriskien hallinta on suurelta osin keskitetty Global Business Services -yksikköön ja Treasury koordinoi konsernin luoton hallintaa. Sähkön ja polttoaineisiin liittyvän hintariskin hallinnasta

vastaavat talous- ja rahoitusjohtajan alaisuudessa toimiva hankintaosasto yhdessä asiaankuuluvien liiketoiminta-alueiden kanssa.

Treasury hankkii kaikki konsernin globaalit vakuutukset. Tärkeimpiä vakuutuslajeja ovat omaisuus- ja keskeytys- sekä vastuu-, kuljetus- ja luottoriskivakuutukset. Konsernin omaa vakuutusyhtiötä, Visenta Försäkringsaktiebolagia Ruotsissa, käytetään osana vakuutettavien riskien hallintaa.

Rahoitusriskeille altistuminen tunnistetaan konsernin riskienhallintaprosessin yhteydessä. Tällä lähestymistavalla pyritään varmistamaan, että uudet riskit tunnistetaan ajoissa ja että jokainen merkittävä riski kuvataan, arvioidaan, hallitaan ja kommunikoidaan asianmukaisesti. Riskien toteutumisen vaikutuksia pyritään lopulta kvantifioimaan tuloksen, vapaan rahavirran, nettovelan ja oman pääoman muutoksen osalta.

Markkinariski

Markkinariskikategoriat sisältävät valuuttojen, korkojen, korkomarginaalien, metallien, energian, päästöoikeuksien ja arvopapereiden hintariskit. Näillä hintariskeillä saattaa olla merkittävä vaikutus konsernin tulokseen, rahavirtaan ja taserakenteeseen.

Rahoitusinstrumenttien herkkyydet markkinariskeille

Milj. €	31.12.2020		31.12.2019	
	Tuloslaskelma	Muut laajan tuloksen erät	Tuloslaskelma	Muut laajan tuloksen erät
+/-10%:n muutos EUR/USD-valuuttakurssissa	+3/-4	-	+5/-6	-
+/-10%:n muutos EUR/SEK-valuuttakurssissa	-2/+3	-	-9/+11	-
+/-10%:n muutos nikkelin USD-hinnassa	+0/-0	+5/-5	-3/+3	+0/-0
+/-1%:n yhtenäinen muutos koroissa	-9/+10	-	-6/+7	-

Herkkyyksianalyysit koskevat ainoastaan rahoitussaamiaisia ja -velkoja. Muut varat ja velat, sisältäen nettoeläkevastuut ja taseen ulkopuoliset erät kuten myynnin ja oston tilauskannat, eivät sisälly näihin analyysihin. Laskelmissa on huomioitu verot. Vuoden aikana nikkelin hintavolatiliteetti on vaihdellut välillä 21–31%. +30/-30%:n muutos nikkelin USD-hinnassa merkitsee tuloslaskelmassa noin 0 milj. euron voittoa tai 0 milj. euron tappiota ja muissa laajan tuloksen erissä noin 15 milj. euron voittoa tai 15 milj. euron tappiota nikkelijohdannaisista.

Markkinariskin hallinnan strategia perustuu taloudellisten sitoumusten ja taseen erien tunnistamiseen, arviointiin ja varautumiseen jokaisessa markkinariskin kategoriassa. Korkojen, energian ja päästöoikeuksien hintariskissä ennustetut erät sisältyvät kyseiseen riskiin. Outokumpu pyrkii toimimaan siten, että riskierät kompensoivat toisiaan. Lisäksi Outokumpu käyttää johdannaissopimuksia vähentääkseen markkinahintojen vaihtelun vaikutuksia. Johdannaisten käyttö voi aiheuttaa ajoituseroja johdannaisista aiheutuvan tuloksen ja suojattavaan positioon liittyvän tuloksen välillä. Vähentääkseen tuloksen heilahtelua suojauslaskentaa sovelletaan valikoivasti osaan metallisuojausista. Suurin osa johdannaisista on lyhytaikaisia, kuitenkin korkojohdannaisten maturiteetti on tyypillisesti pidempi kuin yksi vuosi.

Ruostumaton teräs on toimialana suhdanneherkkä, mikä voi johtaa merkittäviin muutoksiin eri markkinariskeihin liittyvissä positioissa, erityisesti Yhdysvaltain dollarissa ja nikkeliin hintariskin osalta. Vastaavasti suhdannevaihtelusta voi seurata suuria muutoksia johdannaisten määrissä. Johdannaistrumenttien käyvät arvot ja nimellismäärät on esitetty liitetiedossa 20. Rahoitusinstrumenttien

herkkyydet markkinariskeille on esitetty alla olevassa taulukossa.

Valuuttakurssiriski

Pääosa konsernin myynnistä on euro- ja Yhdysvaltain dollari -määräistä. Näin ollen tuotantokustannukset Ison-Britannian ja Ruotsin paikallisessa valuutassa aiheuttavat valuuttakurssiriskiä Outokummulle. Sopimukseen perustuvat rahavirrat, kuten kiinteähintaiset myynti- ja ostotilaukset suojataan, kun taas ennustettuja ja todennäköisiä rahavirtoja ei yleensä suojata, mutta ne voidaan suojata valikoivasti. Ruotsin merkittävimmän tuotantolaitoksen osalta jatkettiin vuonna 2019 hyväksytyä poikkeusta suojauspolitiikassa, jossa kiinteähintaisten myyntitilausten suojausastetta on laskettu ja ostotilauksia ei suojata.

Yhdysvaltain dollari -riski aiheutuu pääosin omasta ferrokromituotannosta ja kromin USD-pohjaisesta hinnoittelusta. Toinen merkittävä Yhdysvaltain dollari -riski liittyy myyntikatteeseen sisältyvän dollarisidonnaisen ruostumattoman teräsromun ostoalennukseen.

Käyvän arvon riski koostuu valuuttapohjaisista myyntisaamisista ja ostovelosta, korollisesta velasta, lainasaamisista ja hyödyke johdannaisista. Outokumpu pyrkii suojaamaan pääosan tunnistetusta käyvän arvon riskistä

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Käyvän arvon valuuttapositio EUR-yhtiöissä

Milj. €	31. 12. 2020				31. 12. 2019			
	SEK	USD	GBP	Muut	SEK	USD	GBP	Muut
Myyntisaamiset ja ostovelat	-6	-257	11	7	0	-248	12	11
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	440	50	0	6	525	59	-7	17
Johdannaiset	-438	179	-30	-27	-525	183	-14	-29
Nettopositio	-4	-28	-19	-14	0	-7	-9	-1

Käyvän arvon valuuttapositio SEK-yhtiöissä

Milj. €	31. 12. 2020				31. 12. 2019			
	EUR	USD	GBP	Muut	EUR	USD	GBP	Muut
Myyntisaamiset ja ostovelat	67	-23	2	5	69	-17	4	18
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	9	9	1	1	26	8	0	1
Johdannaiset	-122	-1	-12	-12	-217	-49	-11	-29
Nettopositio	-46	-15	-10	-5	-121	-58	-7	-9

¹⁾ Sisältää rahavarat, lainasaamiset ja korolliset velat.

Korollisen nettovelan valuuttajakauma ja uudelleenhinnoittelu

Milj. € Valuutta	31. 12. 2020				
	Korollinen nettovelka ¹⁾	Johdannaiset ²⁾	Keskikorko, % ³⁾	Duraatio, vuotta ³⁾	Korkoherkkyyks ⁴⁾
EUR	1 204	-450	5,1	3,9	3,4
SEK	-26	436	0,0	0,1	4,1
USD	-94	18	0,0	-0,0	-0,8
Muut	-56	3	0,3	-0,0	-0,5
	1 028	7			6,2

Milj. € Valuutta	31. 12. 2019				
	Korollinen nettovelka ¹⁾	Johdannaiset ²⁾	Keskikorko, % ³⁾	Duraatio, vuotta ³⁾	Korkoherkkyyks ⁴⁾
EUR	1 292	-587	5,6	2,8	3,5
SEK	-9	581	-0,1	0,2	5,7
USD	-77	6	1,0	0,0	-0,7
Muut	-50	5	0,8	0,0	-0,5
	1 155	5			8,0

¹⁾ Sisältää rahavarat ja korolliset velat.

²⁾ Sisältää koronvaihtosopimusten sekä korolliseen nettovelkaan kohdistettujen valuuttatermiinien nimellismäärät. Valuuttatermiinejä ei ole huomioitu keskikoron laskennassa.

³⁾ Duraatio on laskettu huomioiden sekä korollinen nettovelka että johdannaiset.

⁴⁾ Markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousun arvioitu vaikutus rahoituskuluihin seuraavan vuoden aikana.

johdannaissopimuksilla. Sisäisestä SEK-määräisestä rahoituksesta aiheutuu merkittävä valuuttakurssiriski, jota suojataan termiini-sopimuksilla ja mahdollisuuksien mukaan vastaavalla ulkoisella velalla. Konsernin käyvän arvon valuuttapositio on esitetty tarkemmin taulukossa.

Outokummulla on pääasiassa USD-, SEK- ja GBP-määrisiin tuloksiin ja nettosijoituksiin liittyvää muuntoeroriskiä. Poliittikaan perustuen tätä riskiä voidaan suojata valikoivasti. Vuonna 2020 ei tehty tuloksen tai nettosijoituksen muuntoeroihin liittyviä suojauksia. Nettosijoitusten aiempien vuosien suojausten voittojen tehokas osa (17 milj. euroa verovaikutus huomioiden) on kirjattu omaan pääomaan.

Valuuttamääräisillä lainoilla ja valuuttakurssien muutoksilla on muuntoero vaikutuksia velkaan ja sitä kautta konsernin pääomarakenteeseen. Suurin velan muuntoeroihin liittyvä riski johtuu Ruotsin kruunu -määräisistä konsernin sisäisistä lainoista.

Korkoriski

Konsernin korkoasemaa seurataan rahavirtariskinä (korkomuutosten vaikutus nettokorkokuluihin) ja käyvän arvon riskinä (korkomuutosten vaikutus monetaaristen tase-erien käypään arvoon). Korkoriskin ja -kustannusten tasapainottamiseksi merkittävä osa lainoista ja sijoituksista on sidottu lyhytaikaisesti viitekorkeihin. Tämä lähestymistapa tyypillisesti auttaa alentamaan velan keskikorkoa. Se voi myös lieventää vaikutuksia liiketoimintaympäristön haitallisissa muutoksissa, joilla on tapana johtaa korkojen laskuun. Vuonna 2020 nämä ehdot täyttyivät, millä oli positiivinen vaikutus rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Korkoriskin hallinnassa tärkeimmät valuutat ovat Ruotsin kruunu, euro ja Yhdysvaltain dollari. Noin 47%:ssa (2019: 64%) konsernin

velasta koronmääräytymisjakso on alle yhden vuoden. Pitkäaikaisten velkojen keskikorko 31. 12. 2020 oli 4,9% (31. 12. 2019: 4,5%). Korkopositio on esitetty tarkemmin taulukossa. Outokumpu altistuu myös luottomarginaalien markkinatason muutoksille esimerkiksi yritystodistusemissioiden ja uuden pitkäaikaisen velan hankinnan yhteydessä. Korko- ja muihin rahoituskuluihin vaikuttaa myös velkäkäyttökatesuhteen kehitys, koska tietyissä lainasopimuksissa marginaalin taso on sidottu kyseiseen tunnuslukuun.

Korkomuutokset vaikuttavat eläkejärjestelyjen varojen ja vastuiden arvoihin. Konsernin etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin ja muihin pitkäaikaisiin työsuhde-etuuksiin liittyvä nettovastuu oli 250 milj. euroa vuoden lopussa, ja sen takia pitkien korkojen nousu johtaisi tyypillisesti näiden järjestelyiden nettovastuun pienenemiseen.

Metalli- ja energiahintariski

Outokumpu käyttää huomattavan määrän raaka-aineita ja energiaa, joiden hinta määräytyy säädelyillä markkinoilla, kuten London Metal Exchange (LME) ja Nasdaq Commodities. Seosmetalliosastojen ja ruostumattoman teräksen hinnoittelun eriaikaisuus, varastotasojen muutokset ja kyky siirtää raaka-aineiden hinnanmuutoksia lopputuotteiden hintoihin vaikuttavat metalliriskiä. Koska kromin osalta ei ole toimivaa johdannaismarkkinaa, tätä riskiä käsitellään liiketoimintariskinä.

Outokummulle merkittävin metallihintariski, kromi pois lukien, aiheutuu nikkelin hinnan vaihteluista. Merkittävä osa ruostumattoman teräksen myyntisopimuksista sisältää seosainelähdön, jolla pienennetään raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Outokummun nikkeliä sisältäviä kiinteitä ostotilaukset, varastoihin sitoutuneen nikkelin

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

ja kiinteähintaiset myyntitilaukset. Rahoitusriskipolitiikan mukaan tunnistettu hintariski, pois lukien perusvarastoon liittyvä nikkelin hintariski, tulee suojata. Nikkelitermiinejä ja -optioita käytetään pienentämään nikkelin hinnasta johtuvia tulosvaikutuksia. Tehokas käyttöpääoman hallinta auttaa puolestaan pienentämään metallien hinnoista johtuvia kassavirtavaikutuksia.

Raportointikauden aikana kiinteähintaisten myyntitilausten osuus jatkoi kasvamistaan Euroopassa. Lisäksi kyky siirtää seosainemetallien hinnanmuutokset ruostumattoman teräksen hintoihin vaihteli johtuen muuttuvaan suhteeseen nikkelin LME-hinnan sekä ruostumattoman teräksen hinnan välillä.

Nikkelijohdannaisten suojauslaskentaa laajennettiin vuoden 2020 aikana. Molemmat liiketoiminta-alueet Europe ja Americas sovelsivat aktiivisesti nikkelijohdannaisten suojauslaskentaa. Suojauslaskenta kattaa merkittävän osan konsernin nikkelin hintariskistä ja on vähentänyt allaolevan nikkeleriskin tulosvaikutusta. Lisätietoja suojauslaskennasta löytyy liitetiedosta 20.

Outokummun altistuminen raudan hintariskille on samantyyppinen kuin vastaava nikkelin hintariski, mutta riskin määrä on pienempi, ja lisäksi Outokumpu tuottaa osan raudasta Kemin kaivoksella.

Outokummun merkittävimmät tuotantolaitokset Euroopassa kuuluvat EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin. Toteutuneita ja ennustettuja hiilidioksidipäästöjä sekä myönnettyjen päästöoikeuksien määrää seurataan keskitetysti. Joissain tapauksissa sähkön markkinahinta perustuu osittain hiilipäästöjen hintaan. Tämä epäsuora altistuminen päästöoikeuksien hinnoille voi olla merkittävä Outokummulle johtuen energjaintensiivisistä prosesseista, jotka käyttävät sähköä ja polttoaineita.

Raportointikauden päättyessä Outokummulla oli riittävä määrä päästöoikeuksia kattamaan ennustetut tarpeet päästöoikeusjaksolle III, joka päättyy vuonna 2020.

Outokumpu hallinnoi energian hintariskiä keskitetysti. Sähkön ja kaasun hintariskiä vähennetään kiinteähintaisilla toimitussopimuksilla ja omistusosuuksilla sähköntuotantolaitoksissa.

Arvopaperihintariski

Outokummulla on sijoituksia osakkeisiin ja korkoinstrumentteihin. Suurimmat sijoitukset 31.12.2020 olivat OSTP Holding Oy:ssä (osakkuusyhtiöosuuden arvo 23 milj. euroa) ja Voimaosakeyhtiö SF:ssä.

Outokummun sijoitus Voimaosakeyhtiö SF:ään antaa Outokummulle noin 14%:n epäsuoran omistusosuuden Fennovoima Oy:n ydinvoimalahankkeeseen. Tämä osuus antaa Outokummulle oikeuden arviolta 170 MW:n tehoon hankkeen valmistuttua. Sijoituksen arvostuksesta on kerrottu liitetiedossa 17.

Konsernin vakuutusyhtiö Visenta Försäkringsaktiebolag on sijoittanut varojaan yhteensä 26 milj. euroa korkean luottokelpoisuuden omaaviin ja likvideihin joukkovelkakirjoihin sekä korko- ja osakerahastoihin optimoidakseen pääoman tuottoa ja hallinnoidakseen riskiä.

Outokummulla on etuus pohjainen eläkejärjestely Isonsa-Britanniassa. Tässä eläkejärjestelyssä on varoja noin 0,5 mrd. euroa, joista suurin osa on sijoitettu korkoinstrumentteihin ja melkein viidennes korkeamman tuotto-odotuksen instrumentteihin. Muutokset arvopaperien hinnoissa voivat tämän johdosta vaikuttaa järjestelystä raportoitaviin nettovaroihin. Paikalliseen sääntelyyn perustuen eläkejärjestelyn varat kattavat eläkejärjestelyn velvoitteet vuoden vaihteessa lähes täysin. Lisätietoja on esitetty liitetiedossa 25.

Maa- ja luottoriski

Myyntiin tulee olla hyväksytyjen luottolimiittien puitteissa tai asiakasmaksujen tulee olla muilla tavoilla turvattu. Merkittävä osa asiakassäämisistä on katettu luottovakuutuksilla, joiden perusteella voidaan saada pääsääntöisesti noin 95%:n korvaus vakuutetuista määristä. Osa kaupallisiin saamisiin liittyvästä luottoriskistä on katettu rebusseilla, ennakkomaksuilla ja pankkitakauksilla.

Tilinpäätöspäivänä myyntisaamisiin liittyvä enimmäisriski oli 384 milj. euroa (2019: 359 milj. euroa). Outokummun omalla riskillä olevien myyntisaamisten määrä on vaihdellut 4–6%:n välillä kaikista myyntisaamisista. Luottolimiittien saatavuus vakuuttajilta on säilynyt vuoden 2020 aikana eikä vakuutusten kattavuudessa ole tapahtunut merkittävää muutosta. COVID-19-pandemiasta johtuen Outokumpu on tehostetusti seurannut luottoriskiä ja erääntyneiden saamisten tilannetta ja jatkanut läheistä yhteistyötä luottovakuuttajien kanssa.

Merkittävään osaan myyntisaamisista Outokumpu käyttää factoring-ohjelmia, joissa riskit ja tuotot olennaisilta osin siirretään saamisten ostajalle. Vuoden lopussa konsernin myyntisaamiset hajaantuivat laajan asiakaskunnan kesken ja myyntisaamisissa oli vain harvoja riskikeskittyviä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 22.

Treasury seuraa rahoituslaitossaamisiin liittyvää luottoriskiä. Näitä riskejä pyritään pienentämään rajoittamalla vastapuolet hyvän luottokelpoisuuden omaaviin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin. Johdannaiskaupankäynti pyritään tekemään ISDA-sopimusten puitteissa. Outokumpu seuraa maariskiä, ja vuoden lopussa merkittävimpiin riskeihin kuului esimerkiksi Argentiina, johtuen Outokummun

paikallisesta ja rajat ylittävästä liiketoiminnasta siellä.

Maksuvalmius- ja jälleenerahoitusriski

Outokumpu hankkii pääosan velastaan keskitetysti. Maksuvalmius- ja jälleenerahoitusriskejä pyritään vähentämään riittävän kassan, käytettävissä olevien luottolimiittien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja rahoituslähteiden hajauttamisen avulla. Päivittäistä kassanhallintaa optimoidaan emittoimalla yritystodistuksia ja tekemällä valuutanvaihtosopimuksia. Tehokas kassan- ja maksuvalmiuden hallinta vähentää osaltaan maksuvalmiusriskiä. Rahoitusuunnitelma tehdään säännöllisesti. Painopiste on konsernin ennustetuissa kassavirroissa, tulevissa rahoitustarpeissa, ennustejakson suunnitelluissa rahoitustransaktioissa ja rahoituskovenanttien liikkumavarassa. Suunnittelun tavoitteena ja lopputuloksena on riittävät likviditeettireservit, pitkäaikaisen velan suunnitellut vuotuiset takaisinmaksut suhteutettuina käyttökateeseen sekä velkaantumisasasteen ja velka-käyttökatesuhteen ennakointi.

Vuonna 2020 Outokumpu vahvisti maksuvalmiusvarantojaan COVID-19-pandemian takia ja paransi velkojensa maturiteettijakaumaa. Maaliskuussa Outokumpu rahoitti uudelleen 120 milj. euron eläkelainan, jonka uusi maturiteetti on 10 vuotta. Heinäkuussa Outokumpu laski liikkeelle uuden viiden vuoden 125 milj. euron vakuudettoman vaihtovelkakirjalainan, jonka varat käytettiin yleisiin liiketoiminnan tarpeisiin ja velkojen ennen aikaisiin takaisinmaksuihin. Lokakuussa Outokumpu allekirjoitti uuden 1 000 milj. Ruotsin kruunumääräisen syndikoidun valmiusluoton, jonka takaajana on Ruotsin vientitakuulaitos EKN. Valmiusluottoa voidaan käyttää Outokummun Ruotsin tytäryhtiön Outokumpu Stainless AB:n rahoitustarpeisiin, ja se sisältää ehdon, joka

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

mahdollistaa erääntymisen pidentämisen kahtena peräkkäisenä vuonna toukokuun 2024 loppuun. Näiden lisäksi joulukuussa Outokumpu sopi syndikoidun valmiusluoton sopimusehtojen muutoksesta, joka mahdollistaa erääntymisen pidentämisen kahtena peräkkäisenä vuonna aina toukokuun loppuun 2024. Toukokuussa 2022 erääntyvästä 574 milj. euron valmiusluotosta 532 milj. euroa pidennettiin 2023 toukokuun loppuun. Lisäksi Kemin kaivoksen investointihankkeeseen liittyvästä 120 milj. euron lainajärjestelystä nostettiin 44 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa projektin rahoitusta varten. Näiden rahoitustoimien lisäksi Outokumpu on siirtänyt Suomen arvonlisäveromaksuja 75 milj. euroa, joista 61 milj. euroa on avoinna vuoden lopussa.

Korollisen nettovelan kehitys

Milj. €	2020	2019
Liiketoiminnan nettorahavirta	322	371
Investointien nettorahavirta	-175	-65
Rahavirta ennen rahoitusta	147	306
Maksetut osingot	-	-62
Vakuudettoman vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus	17	-
Muu rahoituksen rahavirta	0	3
Rahavirtavaikutus korolliseen nettovelkaan	164	248
Korollinen nettovelka tilikauden alussa	1 155	1 241
IFRS 16 -siirtymän vaikutus	-	131
Rahavirtavaikutus korolliseen nettovelkaan	-164	-248
Ei-rahavirtavaikutteinen muutos korollisessa nettovelassa	37	32
Korollinen nettovelka tilikauden lopussa	1 028	1 155

Valmiusluotot

Milj. €	Erääntyminen	Yhteensä 2020	Nostettu 2020	Nostamatta 2020	Yhteensä 2019	Nostettu 2019	Nostamatta 2019
Syndikoitu valmiusluotto	Touko 2021	76	-	76	76	-	76
	Touko 2022	42	-	42	574	-	574
	Touko 2023	532	-	532	-	-	-
Kemin kaivoksen investointiin liittyvä lainajärjestely	Syys 2030 ¹⁾	120	86	34	120	42	78
Syndikoitu 1 000 milj. SEK valmiusluotto	Touko 2022	100	-	100	-	-	-
Yhteensä		870	86	784	770	42	728
Komittoimaton suomalainen yritystodistusohjelma	N/A	800	231	569	800	101	699

¹⁾ Käytettävissä maaliskuuhun 2022 asti

Vuonna 2020 Moody's-luottoluokitus Outokummulle laski tasolta B2 tasolle B3, ja vakuudellisen joukkovelkakirjalainan luottoluokitus laski tasolta B1 tasolle B2. Vuoden lopulla luottoluokitusten näkymät ovat negatiiviset.

Valmiusluotto 650 milj. euroa, kestävyystavoiteteisiin sidottu laina ja vuonna 2024 erääntyvä joukkovelkakirjalaina ovat vakuudellisia laajan vakuuspaketin alla. Vakuuspaketti sisältää Tornion ja Calvertin kiinteistöpanntauksia, tiettyjen merkittävien tytäryhtiöiden osakepanntauksia ja useiden merkittävien tytäryhtiöiden takauksia. Outokumpu ja vakuuspaketista hyötyvät lainanantajat ovat allekirjoittaneet velkojien välisen sopimuksen (intercreditor agreement) helmikuussa 2014, kun vakuutusjärjestely tehtiin. Lisätietoja maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskistä on esitetty seuraavassa taulukossa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Sopimuksiin perustuvat rahavirrat

2020 Milj. €	2021	2022	2023	2024	2025	2026–
Joukkovelkakirjalainat	–	–	–	250	–	–
Vaihtovelkakirjalainat	–	–	–	–	125	–
Lainat rahoituslaitoksilta	2	5	340	10	10	51
Eläkelainat	–	13	43	37	31	76
Vuokrasopimusvelat	18	17	15	15	14	113
Muut velat	0	0	0	0	0	6
Yritystodistukset	231	–	–	–	–	–
Ostovelat	1 246	–	–	–	–	–
Koronmaksut ja limiittipalkkiot	67	61	46	28	18	167
Valuuttajohdannaiset						
Kassavirta ulos	1 267	–	–	–	–	–
Kassavirta sisään	–1 279	–	–	–	–	–
Korkojohdannaiset	–2	–2	–2	–1	–	–
	1 550	94	442	339	198	413

Konsernilla oli 31. 12. 2020 rahavaroja 376 milj. euroa ja käyttämättömiä komittoituja valmiusluottoja yhteensä 674 milj. euroa. Näiden lisäksi Outokummulla on 34 milj. euron nostamaton laina, jolla voidaan rahoittaa Kemian kaivosinvestointia.

2019 Milj. €	2020	2021	2022	2023	2024	2025–
Joukkovelkakirjalainat	–	–	–	–	250	–
Vaihtovelkakirjalainat	250	–	–	–	–	–
Lainat rahoituslaitoksilta	8	4	4	405	5	30
Eläkelainat	40	48	62	28	22	24
Vuokrasopimusvelat	30	64	11	9	8	84
Yritystodistukset	101	–	–	–	–	–
Ostovelat	1 180	–	–	–	–	–
Koronmaksut ja limiittipalkkiot	66	55	42	27	12	148
Valuuttajohdannaiset						
Kassavirta ulos	1 816	–	–	–	–	–
Kassavirta sisään	–1 813	–	–	–	–	–
Korkojohdannaiset	–1	–1	–1	–1	–1	–
	1 678	171	118	467	296	285

Konsernilla oli 31. 12. 2019 rahavaroja 325 milj. euroa ja käyttämättömiä komittoituja valmiusluottoja yhteensä 650 milj. euroa. Näiden lisäksi Outokummulla on 78 milj. euron nostamaton laina, jolla voidaan rahoittaa Kemian kaivosinvestointia.

Pääomahallinta

Konsernin pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääoman kustannus painottaen riittävää maksuvalmiutta pandemiavuonna 2020. Osana tavoitteita Outokumpu pyrkii ylläpitämään jatkuvan pääsyn laina- ja pääomamarkkinoille huolimatta ruostumattoman teräksen toimialan suhdanneherkkyydestä. Hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti. Pääomarakenne ja velkakapasiteetti otetaan huomioon muun muassa investointi- ja osinkopäätösten yhteydessä. Pääomarakenteen hallintaan voidaan käyttää osinkopolitiikkaa, osakkeiden takaisinostoja, osakeantia tai osakesidonnaisia arvopapereita. Velkapääoman hallinnassa otetaan huomioon maksuvalmiuden turvaaminen ja kyky turvata erääntyvän velan jälleenrahoittaminen. Nämä asiat huomioidaan pääomakustannuksen optimoinnin yhteydessä.

Velkapääomarakennetta hallitaan uusien lainojen nostoilla, lainojen ennakaisilla takaisinmaksuilla ja velan hallintotoimilla, kuten joukkovelkakirjalainojen osto-optioiden käytöllä. Vuonna 2020 toteutettiin useita toimenpiteitä maksuvalmiuden ja velkarakenteen keskimaturiteetin nostoon. Valmiusluotot, kestävyystavoitteisiin sidottu laina ja Kemian kaivosinvestoinnin rahoitukseen liittyvä lainajärjestely sisältävät rahoituskovenantteja, jotka perustuvat velkaantumisasasteisiin. Vuonna 2024 erääntyvä joukkovelkakirjalaina sisältää velkaantumisasasteeseen perustuvan ns. ”incurrence based” -rahoituskovenantin, jonka taso on 100%. Vuonna 2020 Outokumpu täytti rahoitussopimusten kovenanttivaatimukset.

Konsernin sisäistä pääomarakennetta arvioidaan säännöllisesti tavoitteena sen optimointi esimerkiksi käyttämällä sisäisiä osinkoja ja oman pääoman korotuksia tai vähennyksiä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Vuonna 2020 tehtiin useita pääomatransaktioita Saksan yhtiöiden välillä ja Saksasta Ruotsiin ja Suomeen. Lisäksi tehtiin osakepääoman korotus Visenta Försäkringsaktiebolagiin. Konsernin valuuttamääräistä omaa pääomaa seurataan ja konsernilla on valmius suojata ulkomaisten nettosijoitusten muuntoeroon liittyvää riskiä.

Visenta Försäkringsaktiebolagia koskevat Ruotsin viranomaisen asettamat vakavaraisuusmääräykset. Raportointijakson aikana Visenta on ollut voitollinen ja vahvasti pääomitettu ja yhtiö on täyttänyt voimassaolevat vakavaraisuusvaatimukset, jotka perustuvat esimerkiksi Solvency II -viitekehukseen.

Johto seuraa konsernin pääomarakennetta velkaantumistasteen (korollinen nettovelka jaettuna oman pääoman määrällä) ja velkäkäyttökatesuhteen (korollinen nettovelka jaettuna oikaistulla käyttökateella) kautta. Outokumpun pitkäaikaisena tavoitteena on alle 35% velkaantumistasite ja alle 1,0 velka-käyttökatesuhde. Yhtiön tavoitteena on parantaa nykyisiä luottoluokituksiaan.

Pääomarakenne

Milj. €	2020	2019
Oma pääoma	2 360	2 562
Pitkäaikainen korollinen velka	1 153	1 053
Lyhytaikainen korollinen velka	251	427
Korollinen velka yhteensä	1 404	1 480
Oma pääoma ja korollinen velka yhteensä	3 764	4 042
Korollinen velka	1 404	1 480
Rahavarat	-376	-325
Korollinen nettovelka	1 028	1 155
	2020	2019
Velkaantumistasite, %	43,6	45,1
Korollinen nettovelka / oikaistu käyttökate	4,1	4,4

Velkaantumistasite parani hieman, vaikka kannattavuus oli alhainen. Onnistunut kustannusten ja kassavarojen seuranta yhdessä käyttöpääomanhallinnan ja pääomainvestointien vähennysten kanssa edistivät velkaantumistasteen pysymistä stabiilina.

Vakuutukset

Konsernin liiketoiminta on pääomavaltaista ja tuotannon keskeiset prosessit ovat melko tiiviisti integroituja ja täten toisistaan riippuvaisia. Omaisuus- ja keskeytysvakuutus kattaen esim. palo-, konerikko- ja luonnonilmiövahinkoja on tärkein yksittäinen vakuutuslaji, ja merkittävä osa vakuutusmaksuista kohdistuu näihin riskeihin. Liiketoiminnot voivat aiheuttaa merkittäviä vastuuriskejä liittyen ihmisiin, ympäristöön tai Outokumpun tuotteisiin. Outokumpu pyrkii pienentämään vastuuriskiä riskienhallintatoimenpiteillä ja riittävällä vakuutuksilla. Muita keskeisiä vakuutuslajeja ovat kuljetus- ja luottovakuutukset. Raportointivuoden aikana ei sattunut vakavia vahinkoja, jotka olisivat johtaneet merkittäviin vakuutusvaatimuksiin.

Outokumpun captive-vakuutusyhtiö Visenta Försäkringsaktiebolag on rekisteröity Ruotsissa ja voi toimia ensi- ja jälleenvakuuttajana. Varallisuus kasvoi vuonna 2020 42 milj. euroon (2019: 19 milj. euroa) johtuen 220 milj. Ruotsin kruunun pääomituksista. Tämä antoi Visentalle mahdollisuuden sekä jatkaa että kasvattaa osallistumistaan Outokumpun omaisuus- ja keskeytysvakuutukseen. Visenta jatkoi myös takauksia, jotka kattavat tiettyjä potentiaalisia Kemin kaivoksen ja Tornion tehtaiden ympäristövastuita.

Outokumpu jatkoi suunnitelman mukaisia paloturvallisuus- ja vahingontorjuntatarkastuksia, keskittyen riskien pienentämiseen. Johtuen vuoden 2020 matkustusrajoituksista monet tarkastukset tehtiin etäyhteyksien avulla käyttäen oman henkilökunnan lisäksi ulkopuolisia asiantuntijoita.

20. Johdannaissopimusten käyvät arvot ja nimellismäärät

Milj. €	2020			2019	2020	2019
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät nettoarvot	Käyvät nettoarvot	Nimellismäärät	Nimellismäärät
Valuutta- ja korkojohdannaiset						
Valuuttatermiinit	4	-16	-12	-3	1 273	1 815
Valuuttaoptiot, ostetut	-	-	-	0	-	6
Koronvaihtosopimukset	6	-	6	5	325	200
					Tonnia	Tonnia
Metallijohdannaiset						
Suojauslaskettavat nikkeli-termiinit	8	-11	-4	6	26 417	8 048
Nikkeli-termiinit	6	-5	1	-6	19 132	9 772
Molybdeenitermiinit	-	-	-	-0	-	18
Nikkeli-optiot, ostetut	-	-	-	0	-	5 500
Johdannaiset yhteensä	24	-32	-8	3		
Vähennetään pitkäaikaiset johdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	6	-	6	5		
Lyhytaikainen osuus	17	-32	-15	-2		

Käypien arvojen laskenta perustuu raportointipäivän markkinakursseihin ja -hintoihin, tulevien rahavirtojen diskonttaukseen sekä optioiden osalta yleisiin optioiden arvostusmalleihin.

Rahavirran suojaukset (nikkelijohdannaiset)

Outokumpu jatkoi vuonna 2020 rahavirran suojauslaskentaa kahdelle myynnin ja ostojen nikkelisuojauskokonaisuudelle ja aloitti uuden myynnille, vähentääkseen tuloksen heiluntaa allaolevan nikkeliriskin osalta. Suojaukset on kohdistettu Americas- ja Europe-liiketoiminta-alueille, ja ne kattavat huomattavan osan konsernin myyntisopimuksista. Suojauslaskennassa olevien nikkelijohdannaisten käypä arvo kirjataan käyvän arvon rahastoon ja toteutuneiden nikkelijohdannaisten tulos siirretään suojatun erän luonteesta riippuen joko liikevaihtoon tai hankinnan ja

valmistuksen kuluihin samana raportointi-kautena kuin vastaavat myynnit toteutuvat. Ostojen kassavirran suojauksessa toteutuneet nikkelijohdannaiset siirretään varastoon tietyksi ajaksi ennen kohdentamista hankinnan ja valmistuksen kuluihin tuloslaskelmassa. Nikkelijohdannaisista vain spot-komponentti on suojauslaskennassa, termiinipisteet kirjataan tuloslaskelmaan. Suojauksessa käytetty nikkeli-instrumentti on termiini. Valittu instrumentti vastaa allaolevaa hinnoittelumallia. Tehottomuutta testataan säännöllisesti. Johdon arvion mukaan mahdollinen tehottomuus liittyy luottoriskien tai transaktioiden ajoituseroihin ja näiden arvioidaan olevan vähäisiä.

	2020	2019
Käypä arvo, milj. €	-4	6
Suojausten nimellisarvo, tonnia	26 417	8 048
Suojausaste	1:1	1:1
Johdannaisten käyvän arvon rahasto, milj. €	-4	6
Siirretty johdannaisten käyvän arvon rahastosta tulokseen, milj. € ¹⁾	-2	-10
Siirretty johdannaisten käyvän arvon rahastosta tulokseen, milj. € ²⁾	7	7
Siirretty johdannaisten käyvän arvon rahastosta varastoon, milj. €	-4	2

¹⁾ Sisältyy liikevaihtoon

²⁾ Sisältyy hankinnan ja valmistuksen kuluihin

Rahavirran suojaukset (EUR/SEK)

Outokummulla oli kymmenen vuoden EUR/SEK-suojauslaskentaohjelma, joka loppui vuoden 2019 lopussa. Vuonna 2019 jäljelle jäänyt osuus 4 milj. euroa luokiteltiin laajan tuloksen eristä hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Netotussopimukset ja vastaavat järjestelyt

Outokumpu tekee johdannaiskauppoja useimpien vastapuolten kanssa ISDA-sopimusten puitteissa. Yleensä keskinäiset velat ja saamiset kunkin vastapuolen kanssa samassa valuutassa yhden päivän osalta yhdistetään yhdeksi maksuksi. Tietyissä luottoriskitapah-tumissa, kuten irtisanomistilanteessa, kaikki sopimusten puitteissa olevat avoimet kaupat päätetään ja osapuolten kesken maksetaan

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

vain yksi summa. ISDA-sopimus ei täytä kuittaamisen edellytyksiä taseessa. Kuittausoikeus on voimassa vain tulevaisuudessa tapahtuvan luottoriskin realisoitumisen toteutuessa. Alla

olevasta taulukosta käy ilmi niiden rahoitusinstrumenttien käyvät arvot, joihin sovelletaan edellä kuvattuja sopimuksia.

Milj. €	2020	2019
Johdannaisvarat		
Bruttomäärinä taseessa esitetyt varat	24	20
Erät, joita ei ole netotettu	15	11
	8	9
Johdannaisvelat		
Bruttomäärinä taseessa esitetyt velat	32	17
Erät, joita ei ole netotettu	15	11
	17	6

21. Vaihto-omaisuus

Milj. €	2020	2019
Aineet ja tarvikkeet	387	440
Keskeneräiset tuotteet	419	460
Valmiit tuotteet ja tavarat	369	523
Ennakkomaksut	2	0
	1 177	1 424

Outokummun merkittävin hyödykehintariski aiheutuu nikkelin ja muiden seosaineiden hintojen vaihteluista. Hinnoittelussa käytetty seosainelisämekanismi sekä päivittäinen kiinteä hinnoittelu pienentävät raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Jäljelle jäävä riski on kuitenkin huomattava, koska tuotannon läpimenoaika on pidempi, kuin mitä seosainelisämekanismi olettaa ja päivittäinen kiinteä hinnoittelu voi myös toimituksen ajoittumisesta riippuen poiketa tästä läpimenoajasta. Koska kaikkien tuotteiden tulevat myyntihinnat eivät ole tiedossa, merkittävä osa nettorealisoitilaskelmissa käytetyistä

tulevista myyntihinnoista arvioidaan johdon parhaan näkemyksen perusteella. Nikkelin ja muiden seosaineiden hinnan vaihteluiden myötä toteutuvat myyntihinnat voivat poiketa merkittävästi niistä, mitä nettorealisoitiarvon määrittämisessä on tilinpäätöspäivänä käytetty. Vuoden 2020 aikana vapautettiin 15 milj. euroa aiemmin kirjattuja nettorealisoitiarvoon liittyviä alaskirjauksia (2019: alaskirjauksia 1 milj. euroa). Vuonna 2020 Outokumpu jatkoi rahavirran suojauslaskentaa kahdelle valitulle nikkelisuojauskohteelle ja aloitti soveltamisen kolmannelle kohteelle. Lisätietoja hyödykehintariskeista on esitetty liitetiedossa 19 ja suojauslaskennasta liitetiedossa 20.

22. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. €	2020	2019
Pitkäaikaiset		
Muut saamiset ja siirtyvät erät	1	2
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	384	359
Arvonlisäverosaamiset	44	55
Tuloverosaamiset	23	29
Etukäteen maksetut vakuutusmaksut	10	9
Muut siirtyvät erät	35	28
Muut saamiset	41	34
	537	514
Myyntisaamisten arvonalentumistappiot		
Arvonalentumistappiot 1. 1.	7	7
Saadut suoritukset	-1	-
Arvonalentumistappiot 31. 12.	5	7
Myyntisaamisten ikäjakauma		
Erääntymättömät myyntisaamiset	362	312
1–30 päivää erääntyneet	17	40
31–60 päivää erääntyneet	3	3
Yli 60 päivää erääntyneet	2	4
	384	359

Luottoriskin enimmäismäärä vastaa myyntisaamisten tasearvoa tilikauden lopussa. Merkittävä osa asiakassaaamisista on katettu luottovakuutuksilla, joiden perusteella voidaan saada pääsääntöisesti noin 95%:n korvaus vakuutetuista luottotappioista. Myyntisaamiin liittyvistä luottoriskeistä kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 19. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta on kuvattu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa liitetiedossa 2.

31. 12. 2020 Outokumpu on kirjannut pois taseesta myyntisaatavia yhteensä 269 milj. euroa (2019: 321 milj. euroa), joka kuvastaa varojen käypää arvoa. Saadut nettotuotot ovat yhteensä 263 milj. euroa (2019: 312 milj.

euroa). Omaisuuserät erääntyvät alle vuoden sisällä. Taseesta pois kirjattuihin varoihin liittyvän enimmäistappion arvioidaan olevan 10 milj. euroa (2019: 11 milj. euroa). Arvio perustuu luottovakuutuksiin ja sopimuksiin factoring-yhtiöiden ja Outokummun väliillä. Arvio ei sisällä Outokummun sopimusperusteisiin vastuisiin liittyvien operatiivisten riskien vaikutusta.

23. Rahavarat

Milj. €	2020	2019
Kassavarat	374	323
Pankkitalletukset ja muut rahavarat	2	2
	376	325

Rahavarojen käypä arvo ei poikkea oleellisesti tasearvosta. Rahavarojen keskimääräinen efektiivinen korko vuoden 2020 lopussa oli -0,0% (31. 12. 2019: 0,2%).

24. Oma pääoma

Osakepääoma, ylikurssirahasto ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Milj. €	Osakkeiden lukumäärä, 1000 kpl	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1. 1. 2019	410 564	311	714	2 103	3 127
Osakepalkkio-ohjelmista luovutetut osakkeet ¹⁾	1 211	-	-	-	-
31. 12. 2019	411 775	311	714	2 103	3 127
Osakepalkkio-ohjelmista luovutetut osakkeet ¹⁾	227	-	-	-	-
31. 12. 2020	412 002	311	714	2 103	3 127
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet ¹⁾	4 372				
Osakkeiden kokonaismäärä 31. 12. 2020	416 374				

¹⁾ Osakkeet luovutettu yhtiön hallussa olevista omista osakkeista, ei vaikutusta oman pääoman määrään. Muutos yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenossa on esitetty oman pääoman muutoslaskelmalla.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Outokummun osakkeella ei ole nimellisarvoa.

Ylikurssirahasto sisältää vanhan osakeyhtiölain aikana toteutettujen osakemerkintöjen tai muiden vastikkeiden rahasuoritukset siltä osin, kun suoritukset ylittävät osakepääomaan kohdistetun kirjanpidollisen vasta-arvon. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakeannit vuosilta 2014 ja 2012. Muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon rahasto sisältää oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvopapereiden käyvän arvon muutokset, ja johdannaisten käyvän arvon rahasto sisältää

rahavirran suojaukseen käytettyjen johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset. Liitetiedossa 17 esitetään lisätietoja oman pääoman ehtoista sijoituksista ja liitetiedossa 20 johdannaissopimuksista. Muut rahastot sisältävät yhtiöjärjestyksen mukaiset tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyt erät sekä muita konserniyhtiöiden paikallisiin säännöksiin perustuvia eriä. Kertyneet voittovarot sisältävät muutokset etuusperusteisissa järjestelyissä, omat osakkeet, kumulatiiviset muuntoerot sekä muut kertyneet voittovarot ja kertyneet tappiot.

Jakokelpoiset varat

Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 2 312 milj. euroa 31. 12. 2020. Niistä kertyneiden voittovarojen osuus oli 188 milj. euroa. Hallitus esittää vuoden 2021 yhtiökokoukselle, että vuodelta 2020 ei jaeta osinkoa. Vuodelta 2019 ei maksettu osinkoa.

25. Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet

Konsernilla on useita etuus pohjaisia ja maksupohjaisia eläkejärjestelyjä eri maissa. Merkittävimmät etuus pohjaiset järjestelyt ovat Saksassa muodostaen 40% ja Isonsa-Britanniassa muodostaen 57% konsernin etuus pohjaisista veloitteista.

Saksa

Outokummulla on Saksassa useita etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä, joista suurimmat sisältävät johdolle suunnatun järjestelyn, avoimen järjestelyn muulle henkilökunnalle, ja muut eläkeveloitteet, jotka on lähes kaikki suljettu uusilta osallistujilta. Perustana kaikille eläkeveloitteille Saksassa ovat työehtosopimukset ja/tai henkilökohtaiset sopimukset (johdon järjestelyt). Johdon järjestelyt ja muut eläkeveloitteet perustuvat vuosittaisiin maksuihin, kun taas muulle henkilökunnalle suunnatut järjestelyt perustuvat yhteen kertakorvaukseen eläkkeelle siirtymisen jälkeen.

Edellä mainitun lisäksi kaikki eläkejärjestelyt Saksassa ovat BetrAVG-lain piirissä. Laki käsittelee sellaisten oikeuksien syntymistä, joiden ehtona ei ole työsuhteen jatkuminen tulevaisuudessa, eläkkeiden suojausjärjestelyä, sekä eläkkeiden oikaisuja. Saksassa ei ole rahoitusvaatimuksia, ja tästä johtuen lähes kaikki eläkejärjestelyt ovat olleet rahastoimattomia. Vuonna 2019 otettiin kuitenkin käyttöön CTA-malli (sopimusperusteinen rahastointijärjestely), jonka mukaisesti eläkejärjestelyjä rahastoidaan ja aikaisemmin rahastoimattomat järjestelyt raportoidaan rahastoituina.

Iso-Britannia

Järjestely toimii Ison-Britannian lain puitteissa, ja se on eriytetty valtion Second Pension -järjestelystä. Järjestelyn rahastointi perustuu paikallisen lain rahastointivaatimukseen.

Järjestelyn säätiön edunvalvojat ovat vastuussa eläkejärjestelyn toiminnasta ja hallinnoinnista sisältäen järjestelyn rahastointiin liittyvät päätökset ja investointistrategian. Vuonna 2020 järjestelyyn toteutettiin 110 milj. punnan vakuutusratkaisu, joka muutti järjestelyn varojen portfolioa.

Etuus pohjaisiin järjestelyihin liittyvät riskit

Etuus pohjaiset järjestelyt altistavat Outokummun useille riskeille, joista merkittävimmät on lueteltu alla:

Varojen volatiliiteetti: Oman pääoman ehtoisten instrumenttien tuotto on olennainen tekijä investoinnin kokonaistuotossa. Jos merkittävä osa järjestelyn varoista on sijoitettu oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, joiden odotetaan menestyvän yritysten joukko-velkakirjalainojen paremmin pitkällä aikavälillä, se saattaa johtaa korkeampaan volatiliiteettiin ja riskiin lyhyellä aikavälillä. Investointiportfoliosta saattaa olla myös altistunut muille riskeille, jotka ovat ominaisia sijoitusomaisuudelle, esimerkiksi luottotappioriski joukkovelkakirjalainoissa ja kiinteistömärkinoille altistuminen.

Muutokset korkotuotoissa: Lasku yritysten liikkeellelaskemien joukkovelkakirjalainojen korkotuotoissa johtaa järjestelyjen veloitteiden kasvuun, jota osittain pienentää järjestelyjen mahdollisten joukkovelkakirjasijoitusten arvon kasvu. Jos etuus pohjaisien järjestelyjen varojen tuotto on heikompi kuin joukkovelkakirjalainojen tuotto, se voi johtaa järjestelyn rahoitusvajeeseen ja edelleen kasvaneisiin maksuihin.

Inflaatoriski: Inflaatioaste linkittyä sekä etuuskien korotukseen että tulevaan palkan korotukseen, ja korkeampi inflaatioaste johtaa korkeampaan eläkeveloitteeseen.

Eliniän odotteen kasvu: Suurin osa Outokummun etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä

tarjoaa jäsenilleen elinikäisiä etuuksia, joten lisäykset eliniänodotteessa johtavat korkeampaan veloitteeseen.

Rahoitus

Rahoitusvaatimukset perustuvat yleisesti eläkesäätiöiden vakuutusmatemaattisiin arvostusperiaatteisiin, jotka määrittävät rahoituspolitiikassa. Isonsa-Britanniassa viimeisin alustava eläkerahaston vakuutusmatemaattinen rahoitus tilanteen arviointi alkoi 1. 1. 2017, ja se saatiin päätökseen vuonna 2018 alijäämän ollessa 36 milj. puntaa.

Arvostus ei perustunut samoihin oletamiin kuin IFRS:n mukainen arvostus, joka on ylijäämäinen. Arvostuksesta lähtien Outokumpu on suorittanut maksuja järjestelyyn alijäämän kattamiseksi. Vuonna 2020 nämä maksusuoritukset olivat yhteensä 6 milj. puntaa, ja jäljellä olevat 3 milj. puntaa maksetaan helmikuussa 2021. Seuraava Ison-Britannian eläkerahaston alustava vakuutusmatemaattinen rahoitus tilanteen arviointi alkoi 1. 1. 2020 osoittaen rahoitus tilanteen jatkuvaa parannusta. Uuden arvioinnin odotetaan valmistuvan vuoden 2021 ensimmäisen kvartaalin aikana.

Etuus pohjaisten järjestelyjen tulosvaikutteinen kulu

Milj. €	2020	2019
Liiketuloksessa	-5	-7
Rahoitustuotoissa ja -kuluissa	-2	-3
Tulosvaikutteisesti kirjattu kulu etuus pohjaisista järjestelyistä	-8	-10
Muun laajan tuloksen erissä	-12	-43
Etuus pohjaisten järjestelyjen kulu yhteensä	-19	-53

Bruttomääräiset etuus pohjaiset veloitteet ja järjestelyjen varat

Milj. €	2020	2019
Rahastoitujen etuus pohjaisten veloitteiden nykyarvo	781	783
Rahastoimattomien etuus pohjaisten veloitteiden nykyarvo	3	3
Varojen käypä arvo	-534	-537
Etuus pohjainen nettovelka	250	249

Taseeseen merkityt erät

Milj. €	2020	2019
Velat etuus pohjaisista järjestelyistä	314	318
Varat etuus pohjaisissa järjestelyissä	-64	-68
Etuus pohjainen nettovelka	250	249
Velat muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	16	18

Bruttomääräiset etuus pohjaiset veloitteet ja järjestelyjen varat esitetään taseessa järjestelykohtaisesti netotettuina joko veloissa tai varoissa nettomääräisen erän luonteen mukaisesti. Velat etuus pohjaisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista, yhteensä 329 milj. euroa 31.12.2020 (31.12.2019: 335 milj. euroa), esitetään taseessa yhtenä lukuna.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Muutokset etuuspohjaisessa nettovelassa

Milj. €	2020			2019		
	Velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvat varat	Etuuspohjainen nettovelka	Velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvat varat	Etuuspohjainen nettovelka
1.1.	786	-537	249	702	-471	231
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	5	-	5	6	-	6
Korkokulu/(-tuotto)	12	-10	2	16	-13	3
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät						
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto	-	-32	-32	-	-38	-38
Väestötilastollisten oletusten muutokset	-15	-	-15	-7	-	-7
Taloudellisten oletusten muutokset	68	-	68	88	-	88
Kokemusperäiset muutokset	-9	-	-9	-0	-	-0
Muuntoerot	-25	28	2	21	-24	-3
Työnantajan suorittamat maksut	-	-22	-22	-	-31	-31
Maksetut etuudet	-38	38	-	-40	40	-
Velvoitteen täyttäminen	-1	1	-0	1	-	1
31.12.	783	-534	250	786	-537	249

Etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvo ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo koostuvat pääosin Saksan ja Ison-Britannian järjestelyistä. Saksan järjestelyjen etuuspohjainen velvoite oli 31.12.2020 yhteensä 315 milj. euroa (31.12.2019: 316 milj. euroa), ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo oli 13 milj. euroa (31.12.2019: 11 milj. euroa). Isossa-Britanniassa etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvo oli 445 milj. euroa 31.12.2020 (31.12.2019: 444 milj. euroa), ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo oli 509 milj. euroa (31.12.2019: 512 milj. euroa).

Etuuspohjaisen kokonaisvelvoitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 17,2 vuotta. Saksassa velvoitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 13,8 vuotta ja Isossa-Britanniassa 20,2 vuotta.

Arvioidut maksusuoritukset etuuspohjaisiin järjestelyihin vuonna 2021 ovat 28 milj. euroa.

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen

Milj. €	2020	2019
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	33	49
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	150	282
Muut (vakuutetut järjestelyt)	348	203
Järjestelyihin kuuluvat varat yhteensä	531	534

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen kattaa 99,5% kokonaisvaroista. 31.12.2020 76% järjestelyihin kuuluvista varoista oli sijoitettu noteerattuihin instrumentteihin (31.12.2019: 95%). Muutos johtuu Ison-Britannian vakuutusratkaisusta. Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit sisältävät

pääosin valtion ja yritysten joukkovelkakirjalainoja (investment grade).

Varojen ja velkojen yhteensovittamisstrategiat

Merkittävä osa etuuspohjaisten järjestelyjen varoista on Ison-Britannian järjestelyssä. Ison-Britannian järjestelyn varojen tavoiteallokaatio jakautuu 20% tuottohakuisiin ja 80% velkoja yhteensovittaviin sijoituksiin. Tämä strategia kuvastaa järjestelyn velkojen profiilia sekä edunvalvojan että yhtiön riskinottohalukkuutta. Edunvalvontaelin valvoo sijoitustavoitteita sekä varojen allokaatiopolitiikkaa säännöllisin väliajoin.

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset

		Saksa	Iso-Britannia	Muut maat
Diskonttokorko, %	2020	0,72	1,25	2,41
	2019	0,90	2,00	2,72
Tuleva palkan- korotus, %	2020	-	-	1,30
	2019	-	-	1,57
Inflaatioaste, %	2020	-	2,80	-
	2019	-	3,00	-
Etuuksien korotus, %	2020	1,70	2,75	-
	2019	1,70	2,85	-
Terveystenhoitomeno- jen kasvuvauhti, %	2020	-	-	4,70
	2019	-	-	4,70-5,20
Kuolevuus	2020	RT 2018 G -kuolevuustaulukko	96 % SAPS All Pensioner Amounts -kuolevuustaulu- kot ja CMI Core Projection Model -2019 -malli	Standardoidut kuolevuus- taulukot
	2019	RT 2018 G -kuolevuustaulukko	96 % SAPS All Pensioner Amounts -kuolevuustaulu- kot ja CMI Core Projection Model -2016 -malli	Standardoidut kuolevuus- taulukot

Merkittävät vakuutusmatemaattiset oletukset on esitetty erikseen merkittävimmille maille, muista maista esitetään olettamien painotettu keskiarvo.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Merkittävien vakuutusmatemaattisten olettamien herkkyyshanalyysi

Jokseenkin mahdolliset muutokset tietyssä merkityksellisessä vakuutusmatemaattisessa oletuksessa muiden muuttujien pysyessä ennallaan olisivat vaikuttaneet etuus pohjaiseen velvoitteeseen seuraavasti:

Saksa	Muutos olettamassa	Lisäys olettamassa	Vähennys olettamassa
2020			
Diskonttokorko	0,5%	Laskee 6%	Nousee 7%
Etuuksien korotus	0,5%	Nousee 3%	Laskee 3%
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 3%	

2019			
Diskonttokorko	0,5%	Laskee 6%	Nousee 7%
Etuuksien korotus	0,5%	Nousee 3%	Laskee 3%
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 3%	

Iso-Britannia	Muutos olettamassa	Lisäys olettamassa	Vähennys olettamassa
2020			
Diskonttokorko	0,5%	Laskee 9%	Nousee 10%
Etuuksien korotus	0,5%	Nousee 6%	Laskee 6%
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 3%	

2019			
Diskonttokorko	0,5%	Laskee 9%	Nousee 11%
Etuuksien korotus	0,5%	Nousee 7%	Laskee 6%
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 3%	

Muut maat	Muutos olettamassa	Lisäys olettamassa	Vähennys olettamassa
2020			
Diskonttokorko	0,5%	Laskee 4%	Nousee 4%
Terveystoimien kasvuvauhti	0,5%	Nousee 1%	Laskee 1%
Tuleva palkankorotus	0,5%	Nousee 3%	Laskee 4%
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 7%	

2019			
Diskonttokorko	0,5%	Laskee 4%	Nousee 4%
Terveystoimien kasvuvauhti	0,5%	Nousee 1%	Laskee 1%
Tuleva palkankorotus	0,5%	Nousee 3%	Laskee 4%
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 7%	

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet koostuvat pääasiassa varhaiseläkkeeseen liittyvistä järjestelyistä Saksassa sekä pitkäaikaisiin työsuhteisiin liittyvistä järjestelyistä Suomessa. Saksassa varhaiseläkesopimusten mukaan työntekijälle ei makseta työajan mukaista täyttä palkkaa ennen varsinaista eläköitymistä, minkä seurauksena hänelle maksetaan lisäsuorituksia eläkkeen aikana. Suomessa työntekijällä on oikeus ylimääräiseen korvaukseen joka viides vuosi 20 palveluvuoden jälkeen.

Muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien taseeseen merkitty velka oli 16 milj. euroa 31. 12. 2020 (31. 12. 2019: 18 milj. euroa).

Usean työnantajan järjestelyt

Alectassa vakuutetut ITP-eläkejärjestelyt Ruotsissa ja Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de metaalindustrien kautta vakuutetut eläkejärjestelyt Alankomaissa ovat luonteeltaan etuus pohjaisia usean työnantajan järjestelyjä. Näistä ei ole ollut mahdollista saada riittäviä tietoja vastuiden ja varojen jakamiseksi työnantajittain, ja tämän johdosta järjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina.

26. Varaukset

Milj. €	Uudelleenjärjestelyvaraukset	Ympäristövaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1. 1. 2020	56	48	5	110
Varausten lisäykset	50	3	2	54
Käytetyt varaukset	-43	-2	-1	-45
Käyttämättömien varausten peruutukset	-1	-1	-1	-4
Varaukset 31. 12. 2020	62	48	5	115

Milj. €	2020	2019
Pitkäaikaiset varaukset	84	85
Lyhytaikaiset varaukset	31	25
	115	110

Uudelleenjärjestelyvaraukset

Uudelleenjärjestelyvaraukset liittyvät pääasiassa tietyissä toimintamaissa vuonna 2020 käytyihin yhteistoimintaneuvotteluihin, joiden tavoitteena oli kulujen alentaminen uudelleenjärjestelyillä ja vähentämällä henkilöstömäärää noin tuhannella henkilöllä (10%:lla koko henkilöstöstä) pääosin vuoden 2021 loppuun mennessä. Kiinteiden kulujen vähentäminen on tarpeen, sillä markkinatilanne Euroopassa on haastava, tuontipaine pysyy voimakkaana ja COVID-19-pandemia vaikuttaa maailmantalouteen. Näihin varauksiin liittyvien maksujen odotetaan pääosin tapahtuvan vuonna 2021.

Vuoden 2019 uudelleenjärjestelyvaraukset liittyivät pääasiassa Saksassa vuonna 2019 sovituihin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena oli pienentää kuluja ja siten parantaa kilpailukykyä. Näihin varauksiin liittyvät maksut toteutuivat pääosin vuonna 2020, mutta joitakin maksuja odotetaan vielä vuonna 2021.

Ympäristövaraukset

Ympäristökuluvaraukset liittyvät pääosin tuotantolaitosten ja kaatopaikkojen sulkemiskustannuksiin, ongelmajätteiden hävittämiskustannuksiin ja maisemointikustannuksiin tuotantolaitoksilla Suomessa, Isossa-Britanniassa ja Saksassa. Ympäristökuluista johtuvien velvoitteiden arvioidaan johtavan taloudellisen hyödyn menetyksiin pääosin yli 10 vuoden kuluessa. Luonteestaan johtuen näihin varauksiin liittyy epävarmuustekijöitä niin taloudellisen hyödyn menetyksiin kuin niiden toteutumisajankohtiin liittyen.

Muut varaukset

Muut varaukset koostuvat esimerkiksi takuuvarauksista sekä riita-asioihin liittyvistä varauksista ja ovat luonteeltaan enimmäkseen lyhytaikaisia.

Kirjatut varaukset perustuvat johdon parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä.

27. Korolliset velat

Milj. €	2020	2019
Pitkäaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	249	249
Vaihtovelkakirjalainat	108	-
Lainat rahoituslaitoksilta	414	445
Eläkelainat	199	183
Vuokrasopimusvelat	174	176
Muut velat	8	-
	1 153	1 053
Lyhytaikaiset		
Vaihtovelkakirjalainat	-	248
Lainat rahoituslaitoksilta	2	8
Eläkelainat	-	40
Vuokrasopimusvelat	18	30
Yritystodistukset	231	101
	251	427
Korollinen nettovelka		
Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat	1 404	1 480
Rahavarat	-376	-325
Korollinen nettovelka	1 028	1 155

Vuonna 2024 erääntyvä joukkovelkakirjalaina sekä valmiusluotot ja lainat rahoituslaitoksilta sisältävät rahoituskovenanteja, joista kerrotaan enemmän liitetiedossa 19.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Joukkovelkakirjalainat

Mijj. €	Korko, %	Ulkona oleva määrä	
		2020	2019
2018 kiinteäkorkoinen jvk-laina, erääntyy 18. 6. 2024	4,125	250	250

Vaihtovelkakirjalainat

Mijj. €	Korko, %	Ulkona oleva määrä	
		2020	2019
2015 kiinteäkorkoinen vvk-laina, erääntyy 26. 2. 2020	3,250	–	250
2020 kiinteäkorkoinen vvk-laina, erääntyy 9. 7. 2025	5,000	125	–

Heinäkuussa 2025 erääntyvä vaihtovelkakirjalaina on oikeus vaihtaa Outokummun osakkeisiin enimmäismäärältään 38 191 261 osaketta, joka edustaa 9,3% koko Outokummun liikkeeseen lasketuista osakkeista vuoden lopussa. Vaihtoperiodi on määritely 19.8.2020 ja 25.6.2025 väliseksi ajaksi. Vaihtohinta on asetettu 3,273 euroon osakkeelta. Vaihtohintaa tarkastetaan käteisosinkoa tai luontaisosinkoa maksettaessa sekä muilla tavanomaisilla omistuksen laimentumiselta suojaavilla tarkastuksilla vaihtovelkakirjalainan ehtojen mukaisesti.

Muutokset pitkä- ja lyhytaikaisessa korollisessa velassa

2020 Mijj. €	Pitkäaikainen korollinen velka	Pitkäaikaisen velan lyhytaikainen osuus	Pitkäaikaiset vuokra- sopimusvelat	Pitkäaikaisen vuokra- sopimusvelan lyhytaikainen osuus	Lyhytaikainen korollinen velka	Yhteensä
1. 1.	877	295	176	30	103	1 480
Rahoituksen rahavirta	117	-296	–	-33	130	-82
Siirto lyhytaikaiseksi velaksi	-0	0	-21	21	–	0
Muut ei-rahavirtavaikutteiset muutokset	-14	2	19	–	-0	6
31. 12.	979	0	174	18	232	1 404

2019 Mijj. €	Pitkäaikainen korollinen velka	Pitkäaikaisen velan lyhytaikainen osuus	Pitkäaikaiset vuokra- sopimusvelat	Pitkäaikaisen vuokra- sopimusvelan lyhytaikainen osuus	Lyhytaikainen korollinen velka	Yhteensä
1. 1. ennen IFRS 16 -siirtymää	715	10	82	3	499	1 309
IFRS 16 -siirtymän vaikutus	–	–	101	29	–	131
Rahoituksen rahavirta	452	-13	–	-34	-396	9
Siirto lyhytaikaiseksi velaksi	-290	290	-32	32	–	0
Muut ei-rahavirtavaikutteiset muutokset	-1	9	24	–	–	32
31. 12.	877	295	176	30	103	1 480

Rahavarojen osalta rahavirtavaikutteisten muutosten ja muiden muutosten täsmäytys on esitetty konsernin rahavirtalaskelmassa.

28. Ostovelat ja muut velat

Milj. €	2020	2019
Pitkäaikaiset		
Arvonlisäverovelka	18	–
Siirtyvät erät	27	29
	45	29
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	1 225	1 265
Palkka- ja henkilösivukulujaksotukset	73	65
Korkovelka	11	9
Arvonlisäverovelka	86	23
Ennakonpidätys- ja sosiaalikulovelka	21	20
Factoring-ohjelmiin liittyvät velat	8	11
Saadut ennakkomaksut	7	11
Muut siirtyvät erät	55	47
Muut velat	14	24
	1 500	1 475

Pitkä- ja lyhytaikaisiin arvonlisäverovelkoihin sisältyi 31. 12. 2020 61 milj. euroa Suomessa siirrettyjä arvonlisäveromaksuja.

31. 12. 2020 asiakassopimuksiin liittyvät jaksotetut volyymialennukset olivat 34 milj. euroa (31. 12. 2019: 37 milj. euroa).

31. 12. 2020 suorittamattomaan kuljetuspalveluun liittyvät asiakassopimusvelvoitteet olivat 1 milj. euroa (31. 12. 2019: 1 milj. euroa). Näihin velvoitteisiin ja saatuihin ennakkomaksuihin liittyvien myyntituottojen odotetaan tuloutuvan vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä.

29. Vastuusitoumukset

Milj. €	2020	2019
Annetut pantit 31. 12.		
Kiinnitykset	3 203	3 192
Muut pantit	13	13
Takaukset 31. 12.		
Tytäryhtiöiden puolesta kaupallisten ja muiden sitoumusten vakuudeksi	29	27
Osakkuusyhtiöiden puolesta rahoituksen vakuudeksi	2	4
Muut vastuut 31. 12.	10	14

Kiinnitykset liittyvät pääosin konsernin rahoituksen vakuusjärjestelyihin. Merkittävä osa Outokummun lainoista on vakuudellisia. Vakuutena on konsernin merkittävimpien tuotantolaitosten kiinteää omaisuutta. Kiinnitykset sisältävät myös yritys kiinnityksen DeepMine-projektiin liittyvän lainan vakuudeksi.

Outokumpu on antanut Ison-Britannian AvestaPolarit-eläkejärjestelyyn liittyen vakuuden, joka sisältää yhden tytäryhtiön osakkeiden panttauksen.

Muut pantit sisältävät Outokummun omistamia Manga LNG Oy:n osakkeita, jotka on pantattu Manga LNG Oy:n tiettyjen vastuiden vakuudeksi. Outokummun kokonaisvastuu vuoden 2020 lopussa oli 24 milj. euroa (31. 12. 2019: 29 milj. euroa), joka pantin ja takauksen ylittävältä osalta esitetään muissa vastuissa.

Outokumpu Oyj vastaa osakesarjaomistuksensa suhteessa Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:ssä niistä kustannuksista, vastuista ja veloista, jotka edelleen kohdistuvat Tornion Voima Oy:n välittämään sähköön. Outokumpu Oyj:n vastuu Tornion Voima Oy:n nettovelosta vuoden 2020 lopussa oli 0 milj. euroa (31. 12. 2019: 1 milj. euroa). Nämä vastuut on esitetty muissa vastuissa.

Outokummulla on pitkäaikainen energian hankintasopimus, jossa on sitouduttu tiettyyn vähimmäishankintamäärään. On epävarmaa, pystyykö yhtiö hyödyntämään vähimmäishankintamäärän kokonaisuudessaan vuoden 2028 loppuun mennessä vai aiheutuuko sopimuksesta lisäkuluja yhtiölle.

Investointisitoumukset

Outokummun osuus Fennovoima-investoinnista on noin 250 milj. euroa, josta 92 milj. euroa oli maksettu 31. 12. 2020 mennessä. Projektiin liittyvät tulevien vuosien käyttöomaisuusinvestoinnit ovat keskimäärin 15–20 milj. euroa

vuodessa, ja noin puolet Outokummun kokonaisinvestoinnista toteutuu vasta rakentamisen loppuvaiheessa.

Konsernin muut taseen ulkopuoliset investointisitoumukset 31. 12. 2020 olivat 51 milj. euroa (31. 12. 2019: 68 milj. euroa).

30. Riita-asiat

Myytyihin kupariliiketoimintoihin liittyvä kanne Espanjassa

Outokumpu myi koko kupariliiketoimintansa vuosina 2003–2008. Eräs myydyistä yhtiöistä ajautui sittemmin konkurssiin. Kyseisen espanjalaisen yhtiön konkurssin pesähoitaja on nostanut Outokumpu Oyj:tä sekä kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan takaisinsaantikanteen, joka koskee konkurssiin ajautuneen espanjalaisen yhtiön yritys kaupan yhteydessä tekemiä maksuja. Espanjalainen ensimmäisen asteen tuomioistuin hyväksyi Outokumpua ja kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan nostetun 20 milj. euron korvausvaatimuksen. Outokumpu ja kaksi muuta yhtiötä valittivat oikeuden päätöksestä, ja maaliskuussa 2018 valitustuomioistuin antoi asiassa päätöksen Outokummun eduksi. Toukokuussa 2018 konkurssipesä valitti päätöksestä Espanjan korkeimpaan oikeuteen, jossa asian käsittely on kesken eikä se edennyt vuoden 2019 tai 2020 aikana.

31. Lähipiiritapahtumat

Outokummun lähipiirin muodostavat yhtiön ylin johto läheisine perheenjäsenineen, Outokummun osakkuusyhtiöt ja tytäryhtiöt sekä Solidium Oy. Tapahtumat lähipiirin kanssa on esitetty alla olevissa taulukoissa. Ylimpään johtoon kuuluvat johtoryhmän ja hallituksen jäsenet. Merkittävimmät osakkuusyhtiöt on lueteltu liitetiedossa 15 ja tytäryhtykset liitetiedossa 32.

Solidium Oy, joka on Suomen valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, omisti 31.12.2020 Outokummusta 21,7%. Sen tehtävänä on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä yrityksissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistustensa taloudellista arvoa.

Tapahtumat lähipiirin kanssa toteutetaan vastaavilla ehdoilla kuin kolmansien osapuolien kanssa.

Liiketoimet ja avoimet saldot lähipiiriyhteisöjen kanssa

Milj. €	2020	2019
Myyntit ja liiketoiminnan muut tuotot	69	89
Ostot	-37	-7
Osinkotuotot	-	10
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	29
Ostovelat ja muut velat	3	3

Ylimmän johdon työsuhte-etuudet

Tuhatta €	2020	2019
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	3 889	5 320
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	1 489	-
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ⁴⁾	367	1 574
Osakeperusteiset etuudet	205	235
Palkkiot hallituksen jäsenille	658	706
	6 608	7 834

⁴⁾ Sisältää vain lisäeläkkeet.

Ylimmän johdon työsuhte-etuuksiin sisältyy etuudet kullekin johtoryhmän tai hallituksen jäsenelle ajalta, jolloin he ovat toimineet näissä tehtävissä. Etuudet aiemmissa tai myöhemmissä Outokummun tehtävissä eivät sisälly esitettyihin lukuihin.

Toimitusjohtajan työsuhte-etuudet

Tuhatta €	2020	2019
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen	989	1 074
Tulos- ja hankepalkkiot	-	276
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	281	444
Osakeperusteiset etuudet	4	372
	1 274	2 167

Vuoden 2020 toimitusjohtajan työsuhte-etuuksiin sisältyvät etuudet Heikki Maliselle 16.5.2020 alkaen ja Roeland Baanille 15.5.2020 asti.

Toimitusjohtaja Malisella on oikeus jäädä eläkkeelle 65 vuoden ikäisenä. Hänellä ei ole lisäeläkejärjestelyä vaan TyEL-lainsäädännön mukainen eläke-etuus. Edellisellä toimitusjohtaja Baanilla oli maksupohjainen eläkejärjestely, joka oli maksimissaan 25% vuosiansioista ilman osakepalkkioita.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Tuhatta €	2020	2019
Puheenjohtaja Kari Jordan	181	173
Varapuheenjohtaja Eeva Sipilä, 28.5.2020 alkaen, jäsen 27.5.2020 asti	108	99
Varapuheenjohtaja Heikki Malinen, 30.4.2020 asti	7	103
Varapuheenjohtaja Olli Vaartimo, 27.3.2019 asti	-	3
Jäsen Kati ter Horst	88	80
Jäsen Vesa-Pekka Takala, 27.3.2019 alkaen	88	77
Jäsen Pierre Vareille	94	90
Jäsen Julia Woodhouse, 27.3.2019 alkaen	93	81
	658	706

Outokummulla ei ole ollut erikseen nimettyä toimitusjohtajan sijaista 1.3.2019 alkaen. Tammi-helmikuussa 2019 toimitusjohtajan sijaisen työsuhte-etuudet olivat 117 tuhatta euroa.

Lisätietoja ylimmän johdon työsuhte-etuuksista kerrotaan Palkitsemisraportissa.

32. Tytäryhtiöt 31.12.2020

	Maa	Konsernin omistus, %
Europe		
Outokumpu AS	Norja	100
Outokumpu B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu Distribution France S.A.S.	Ranska	100
Outokumpu Distribution Hungary Kft.	Unkari	100
Outokumpu Distribution Polska Sp. z o.o.	Puola	100
Outokumpu Europe Oy	*) Suomi	100
Outokumpu Ges.m.b.H.	Itävalta	100
Outokumpu India Private Limited	Intia	100
Outokumpu K.K.	Japani	100
Outokumpu Management (Shanghai) Co., Ltd	*) Kiina	100
Outokumpu Middle East FZCO	Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	100
Outokumpu Nirosta GmbH	Saksa	100
Outokumpu N.V.	Belgia	100
Outokumpu Prefab AB	Ruotsi	100
Outokumpu Press Plate AB	Ruotsi	100
Outokumpu PSC Benelux B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu PSC Finland Oy	Suomi	100
Outokumpu PSC Germany GmbH	Saksa	100
Outokumpu (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100
Outokumpu S.A.	Espanja	100
Outokumpu (S.E.A.) Pte. Ltd	Singapore	100
Outokumpu Shipping Oy	Suomi	100
Outokumpu S.p.A.	Italia	100
Outokumpu Stainless AB	Ruotsi	100
Outokumpu Stainless B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu Stainless Oy	Suomi	100
Outokumpu Stainless Pty. Ltd	Australia	100
Outokumpu Stainless Steel (China) Co. Ltd	Kiina	100
Outokumpu Tornio Infrastructure Oy	Suomi	100

	Maa	Konsernin omistus, %
Americas		
Outokumpu Brasil Comercio de Metais Ltda	Brasilia	100
Outokumpu Fortinox S.A.	Argentiina	100
Outokumpu Mexinox Distribution S.A. de C.V.	Meksiko	100
Outokumpu Mexinox S.A. de C.V.	Meksiko	100
Outokumpu Stainless USA, LLC	Yhdysvallat	100
ThyssenKrupp Mexinox CreateIT, S.A. de C.V.	Meksiko	100
Long Products		
Fagersta Stainless AB	Ruotsi	100
Outokumpu Stainless Bar, LLC	Yhdysvallat	100
Outokumpu Stainless Ltd	Iso-Britannia	100
Ferrochrome		
Outokumpu Chrome Oy	*) Suomi	100
Muu toiminta		
Outokumpu Americas, Inc.	Yhdysvallat	100
Outokumpu Distribution Benelux B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu Holding Germany GmbH	*) Saksa	100
Outokumpu Holding Italia S.p.A.	Italia	100
Outokumpu Holding Nederland B.V.	*) Alankomaat	100
Outokumpu Mining Oy	Suomi	100
Outokumpu Stainless Holding GmbH	Saksa	100
Outokumpu Stainless Holdings Ltd	Iso-Britannia	100
Outokumpu Stainless UAB	Liettua	100
Québec Inc.	Kanada	100
Viscaria AB	*) Ruotsi	100
Visenta Försäkrings AB	Ruotsi	100

Outokummulla on lisäksi sivuliikkeitä Etelä-Koreassa, Sveitsissä, Taiwanissa, Thaimaassa, Isossa-Britanniassa ja Vietnamissa.

Tytäryhtiöluettelo ei sisällä kaikkia holding-yhtiöitä eikä ns. lepäviä yhtiöitä.

Konsernin omistusosuus vastaa myös konsernin osuutta äänivallasta.

*) Emoyhtiö Outokumpu Oyj:n omistamat osakkeet

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	2020	2019
Liikevaihto		664	652
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-565	-555
Bruttokate		99	97
Liiketoiminnan muut tuotot	4	0	17
Myynnin ja markkinoinnin kulut		-10	-17
Hallinnon kulut		-110	-115
Liiketoiminnan muut kulut	5	-8	-0
Liiketulos		-29	-19
Rahoitustuotot ja -kulut	7	-58	16
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-87	-3
Tilinpäätössiirrot	8		
Konserniavustus		111	53
Poistoeron muutos		-0	-0
Tuloverot	9	-	-0
Tilikauden tulos		24	51

Suomalaisten säännösten mukaan konsernitilinpäätöksen lisäksi emoyhtiön tilinpäätös tulee esittää erikseen. Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaisesti. Emoyhtiö Outokumpu Oyj:n tuloslaskelman ja taseen erät ovat suurelta osin konsernin sisäisiä ja eliminoituvat konsernitilinpäätöksessä.

Emoyhtiön tase

Milj. €	Liitetieto	2020	2019
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	10	130	120
Aineelliset hyödykkeet	11	2	9
Sijoitukset	12		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		3 713	3 821
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		771	254
Osuudet osakkuusyrityksissä		15	17
Muut osakkeet ja osuudet		60	80
Muut sijoitukset		6	5
Sijoitukset yhteensä		4 565	4 176
Pysyvät vastaavat yhteensä		4 698	4 305
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	15		
Lainasaamiset		221	843
Myyntisaamiset		67	53
Siirtosaamiset		23	39
Muut saamiset		160	91
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		470	1 026
Rahat ja pankkisaamiset		332	272
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		801	1 298
VASTAAVAA YHTEENSÄ		5 500	5 603

Milj. €	Liitetieto	2020	2019
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	16		
Osakepääoma		311	311
Ylikurssirahasto		720	720
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		2 123	2 123
Edellisten tilikausien tulos		164	113
Tilikauden tulos		24	51
Oma pääoma yhteensä		3 343	3 319
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Kertynyt poistoero		1	1
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen	17		
Joukkovelkakirjalainat		250	250
Vaihtovelkakirjalainat		125	-
Lainat rahoituslaitoksilta		330	405
Eläkelainat		143	103
Muut pitkäaikaiset lainat		1	0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		849	758
Lyhytaikainen	17		
Vaihtovelkakirjalainat		-	250
Lainat rahoituslaitoksilta		-	6
Eläkelainat		-	40
Konsernipankkitilivelat		787	722
Muut lyhytaikaiset lainat		263	244
Ostovelat		177	208
Siirtovelat		15	13
Muut lyhytaikaiset velat		65	42
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		1 307	1 525
Vieras pääoma yhteensä		2 156	2 283
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		5 500	5 603

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

Milj. €	2020	2019
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	24	51
Oikaisut		
Poistot	12	5
Arvonalentumiset	33	0
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	-0	-5
Korkotuotot	-38	-68
Korkokulut	46	36
Varausten muutos	1	0
Kurssierot	2	3
Konserniavustukset	-111	-53
Muut oikaisut	8	-1
	-47	-83
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	0	-6
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-27	47
	-27	41
Saadut korot	39	75
Maksetut korot	-45	-34
Maksetut verot	-	-0
	-6	41
Liiketoiminnan nettorahavirta	-55	51

Milj. €	2020	2019
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryrityksiin sekä muihin osakkeisiin ja osuuksiin	-13	-274
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-19	-30
Tytäryritysten ja muiden osakkeiden ja osuuksien myynnit ja muut vähennykset	108	239
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit ja vähennykset	-	1
Aineettomien hyödykkeiden myynnit ja vähennykset	2	11
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos	21	361
Investointien nettorahavirta	99	308
Rahavirta ennen rahoitusta	44	358
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot	-	-62
Pitkäaikaisten lainojen nostot	444	473
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-664	-76
Lyhytaikaisten lainojen muutos	85	-806
Konserniavustukset	53	185
Muu rahoituksen rahavirta	97	176
Rahoituksen nettorahavirta	16	-109
Rahavarojen muutos	60	249
Taseen mukainen rahavarojen muutos	60	249

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Outokumpu Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomessa 31. 12. 2020 tilinpäätöksen laatimista koskevien voimassa olevien lakien ja säännösten mukaan.

Ulkomaanrahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä muut kuin euromääräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin kurssiin. Maksetut ja saadut ennakot ovat taseessa maksupäivän kurssiin.

Valuutta-, korko- ja metallijohdannaiset kirjataan taseeseen käypään arvoon kaupan tekopäivänä, ja ne arvostetaan taseessa markkinakursseilla ja -hinnoilla, kassavirtoja diskonttaamalla ja tarvittaessa optioarvostusmalleja käyttämällä käypään arvoon.

Johdannaisten realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin ellei johdannaissinstrumentti liity rahoitustoimintaan, jolloin edellä mainitut voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Liikevaihto

Liikevaihto koostuu nikkeliwarranttien myynnistä, sähkönmyynnistä pohjoismaisille tuotantolaitoksille, tytäryhtiöille myydyistä konsultti- ja muista palveluista ja myyntikomissioista. Suoritteiden myynti tuloutetaan luovutushetkellä ja tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa

laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja myönnytyillä alennuksilla.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät varsinaiseen suoritustuotantoon kuulumattomat liiketapahtumat kuten maa-alueiden vuokratuotot, myyjien liiketoimintojen myyntivoitot ja -tappiot, aineettoman ja aineellisen omaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, romutukset sekä johdannaissinstrumenttien voitot ja tappiot ellei johdannaissinstrumentti liity rahoitustoimintaan.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirrot sisältävät poistoerot ja konserniavustukset.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisu.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet esitetään taseessa arvostettuina alkuperäiseen hankintamenoan vähennettyinä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Leasing-sopimuksilla vuokrattujen hyödykkeiden vuokramaksut kirjataan vuokratuloksi eikä hyödykkeitä esitetä taseessa. Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot perustuvat omaisuuden alkuperäiseen hankintamenoan ja arvioituu taloudelliseen pitoaikaan. Poistot lasketaan tasapoistoina tai jäännösarvopoistoina.

Arvioidut taloudelliset pitoajat eri hyödyke-ryhmille ovat:

- aineettomat oikeudet 5–10 vuotta
- muut pitkävaikutteiset menot 5–10 vuotta
- rakennukset ja rakennelmat 20–40 vuotta
- koneet ja kalusto 5–20 vuotta
- muut aineelliset hyödykkeet 4–40 vuotta.

Aineellisten ja tiettyjen aineettomien hyödykkeiden mahdollista arvonalentumista tarkastellaan aina, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, että tulevaisuuden kassavirrat eivät riittäisi kattamaan aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden tasearvoa. Tällöin aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden tasearvoa alennetaan vastaamaan diskontattujen rahavirtojen nykyarvoa.

Sijoituksissa esitetään sijoitukset ja saamiset, joiden aiottu hallussapitoaika on yli vuoden mittainen. Sijoitukset on arvostettu joko alkuperäiseen hankintahintaan tai sitä alhaisempaan todennäköiseen arvoon.

Tytäryhtiöosakkeiden tasearvoja tarkastellaan osana konsernin arvonalentumistestausta, jossa konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille on laadittu käyttöarvolaskelmiin perustuvat rahavirtaennusteet. Tytäryhtiöosakkeiden arvonalentumistestauksessa rahavirrat allokoidaan edelleen erillisten alakonsernien ja tytäryhtiöiden kerrytettäväksi oleviksi rahamääräksi. Arvonalentuminen kirjataan, jos tytäryhtiöosakkeiden, tytäryhtiöltä tai alakonsernilta olevien nettolainasaamisten ja tytäryhtiön tai alakonsernin konsernin ulkopuolisen nettovelan summa ylittää vastaavan omaisuuden kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet ovat aineettomia oikeuksia, jotka arvostetaan hankintamenoan. Päästöoikeuksien myynnistä saadut voitot ja tappiot esitetään tuloslaskelmassa muissa liiketoiminnan tuotoissa ja kuluissa.

Rahoituslainat

Rahoituslainat ml. vaihtovelka- ja joukkovelkakirjalainat kirjataan taseeseen nimellisarvoon. Järjestelykulut kirjataan siirtosaamisiin, josta ne jaksotetaan tulokseen lainajärjestelyn keston aikana.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteiset varat, pankkitilit, alle kolmen kuukauden talletukset sekä muut käteiseen rahaan rinnastettavat varat.

Vastaiset menot ja menetykset

Tuotoista vähennetään kuluvarauksina ne vastaiset menot, joista ei todennäköisesti kerry niitä vastaavaa tuloa, samoin kuin menetykset, joiden toteutumista pidetään todennäköisenä ja joiden määrä on arvioitavissa riittävällä tarkkuudella. Taseessa kuluvaraukset esitetään niiden luonteen mukaisesti joko pitkä- tai lyhytaikaisena vieraana pääomana.

2. Henkilöstökulut

Milj. €	2020	2019
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	-2	-3
Muut palkat ja palkkiot	-14	-12
Eläkemaksut	-2	-3
Muut henkilösivukulut	-1	-0
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	-18	-18

Henkilöstörahasolakiin perustuvia voittopalkkioita ei ole kirjattu vuonna 2020 eikä 2019.

	2020	2019
Henkilöstö keskimäärin	137	136

3. Poistot

Milj. €	2020	2019
Poistot tase-erittäin		
Aineettomista hyödykkeistä	-2	-2
Muista pitkävaikutteisista menoista	-10	-3
	-12	-5
Poistot toimintokohtaisesti		
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-11	-
Hallinnon kulut	-1	-5

4. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2020	2019
Liiketoiminnan muut tuotot		
Johdannaissinstrumenttien markkinahintaerot	-	9
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja osakkeiden myyntivoitot	0	5
Muut tuottoerät	0	3
	0	17

5. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2020	2019
Liiketoiminnan muut kulut		
Johdannaissinstrumenttien markkinahintaerot	-8	-
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	-0	-0
	-8	-0

6. Tilintarkastuspalkkiot

PricewaterhouseCoopers

Milj. €	2020	2019
Tilintarkastus	-0,5	-0,9
Veroneuvonta	-	-0,1
Muut palvelut	-0,1	-0,4

7. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. €	2020	2019
Korkotuotot pitkäaikaisista saamisista	34	60
Muut korkotuotot	4	8
Muut rahoitustuotot	1	1
Korkokulut	-46	-36
Arvonalentumiset	-33	-
Muut rahoituskulut	-15	-16
Kurssivoitot ja -tappiot	-3	-1
	-58	16

Rahoitustuotot ja -kulut tytäryhtiöiltä/tytäryhtiöille

Korkotuotot pitkäaikaisista saamisista	34	60
Muut korkotuotot	2	7
Muut rahoitustuotot	1	1
Korkokulut	-0	-3
	37	65

8. Tilinpäätössiirrot

Milj. €	2020	2019
Saadut konserniavustukset	111	53
Poistoeron muutos	-0	-0

9. Tuloverot

Milj. €	2020	2019
Verot tilikauden tuloksesta	-	-0

10. Aineettomat hyödykkeet

Milj. €	Patentit, lisenssit ja muut oikeudet	Atk-ohjelmat ja muut pitkäv. menot	Keskeneräiset hankinnat	Päästöoikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	40	75	89	21	225
Lisäykset	1	0	16	-	17
Vähennykset	-0	-3	-	-0	-4
Uudelleenryhmittelyt	2	88	-85	-	6
Hankintameno 31.12.2020	43	161	20	20	245
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	-33	-72	-	-	-105
Vähennykset	0	3	-	-	3
Tilikauden poistot	-2	-10	-	-	-12
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-35	-80	-	-	-114
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	8	82	20	20	130
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	7	3	89	21	120
Hankintameno 1.1.2019	38	75	60	27	201
Lisäykset	1	-	30	-	32
Vähennykset	-	-	-	-7	-7
Uudelleenryhmittelyt	1	-	-1	-	-
Hankintameno 31.12.2019	40	75	89	21	225
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-32	-69	-	-	-101
Tilikauden poistot	-2	-3	-	-	-5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-33	-72	-	-	-105
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	7	3	89	21	120
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	7	6	60	27	100

11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. €	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	0	3	2	0	6	12
Vähennykset	-	-0	-1	-	-	-1
Uudelleenryhmittelyt	-	-	-	-	-6	-6
Hankintameno 31.12.2020	0	3	2	0	-	6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	-	-2	-1	-0	-	-4
Vähennykset	-	0	1	-	-	1
Tilikauden poistot	-	-0	-0	-	-	-0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-	-2	-1	-0	-	-3
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	0	1	1	0	-	2
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	0	1	1	0	6	9
Hankintameno 1.1.2019	0	4	3	3	6	16
Vähennykset	-0	-1	-1	-2	-	-4
Hankintameno 31.12.2019	0	3	2	0	6	12
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-	-3	-2	-3	-	-7
Vähennykset	-	1	1	2	-	4
Tilikauden poistot	-	-0	-0	-	-	-0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-	-2	-1	-0	-	-4
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0	1	1	0	6	9
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	0	1	1	0	6	9

12. Sijoitukset

Milj. €	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	3 821	254	17	80	5	4 176
Lisäykset	–	517	–	13	1	532
Vähennykset	–108	–	–2	–	–	–110
Arvon alentumiset	–	–	–	–33	–	–33
Hankintameno 31.12.2020	3 713	771	15	60	6	4 565
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	3 713	771	15	60	6	4 565
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	3 821	254	17	80	5	4 176
Hankintameno 1.1.2019	3 776	1 022	27	80	2	4 906
Lisäykset	274	–	–	–	4	278
Vähennykset	–229	–769	–10	–0	–	–1 008
Hankintameno 31.12.2019	3 821	254	17	80	5	4 176
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 821	254	17	80	5	4 176
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	3 776	1 022	27	80	2	4 906

Vuonna 2020 muissa osakkeissa ja osuuksissa esitetty 33 milj. euron arvonalentuminen liittyy sijoitukseen Voimaosakeyhtiö SF:ssä, jonka kautta Outokummulla on omistus Fennovoima Oy:stä. Tuloslaskelmassa tämä esitetään rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Arvon alentumisella ei ole vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.

Vuonna 2020 tytäryhtiöosakkeiden vähennyksissä esitetty 108 milj. euroa liittyy pääomanpalautuksiin Outokumpu Stainless Holding GmbH:sta ja Outokumpu Nirosta GmbH:sta (2019: 229 milj. euron pääomanpalautus Outokumpu Stainless Holding GmbH:sta). Vuonna 2019 tytäryhtiöosakkeiden lisäyksenä esitetty 274 milj. euroa liittyy pääomanlisäyksiin Outokumpu Holding Nederland B.V:hen ja Outokumpu Chrome Oy:hyn.

Osuudet saman konsernin yrityksissä 31.12.2020

Merkittävimmät emoyhtiön tytäryhtiöt on lueteltu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32. Tytäryhtiöt 31.12.2020.

13. Rahoitusriskienhallinta

Outokumpu-konsernin rahoitusriskienhallinta on keskitetty Outokumpu Oyj:n Rahoitustoimintoon ("Treasury"). Konsernin rahoitusriskienhallintaa on kuvattu konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 19. Rahoitusriskienhallinta, pääomahallinta ja vakuutukset.

Outokumpu Oyj hankkii pääosan konsernin velasta ja vastaa suurelta osin konsernin sisäisen rahoituksen järjestämisestä. Myös korkorisikin hallinta on keskitetty Outokumpu

Oyj:lle. Treasury vastaa konsernin pankkiliirakenteen suunnittelusta ja ylläpidosta. Tilijärjestelyillä pyritään mahdollistamaan tehokkaat maksuliikenneprosessit ja konsernin likviditeetin hallinta.

Tytäryhtiöt suojaavat valuutta- ja metallihintariskinsä vastapuolenaan Treasury, joka tekee johdannaisopimukset pankkien ja muiden rahoituslaitosten kanssa konsernin rahoitusriskipolitiikan mukaisesti. Outokumpu Oyj

seuraa konsernin päästöoikeuksien hintariskiä ja tekee tarvittaessa päästöoikeuskauppoja tytäryhtiöiden kanssa ja päästöoikeusjohdannaisopimuksia ulkopuolisten rahoituslaitosten kanssa. Energian hintariskiä seurataan keskitetysti Outokumpu Oyj:ssä siitä vastaavan hankintaosaston toimesta ja konsernin energian hintariskiä voidaan suojata johdannaisopimuksilla rahoitusriskipolitiikan mukaisesti.

Rahoitusinstrumenttien herkyys markkinahintariskeille

Milj. €

+/-10%:n muutos EUR/USD-valuuttakurssissa
+/-10%:n muutos EUR/SEK-valuuttakurssissa
+/-10%:n muutos nikkelin USD-hinnassa
+/-1%-yksikön yhtenäinen muutos koroissa

	2020	2019
	Tuloslaskelma	Tuloslaskelma
	+0/-0	-0/+0
	+0/-0	-0/+0
	-	+1/-0
	-9/+10	-6/+7

Käyvän arvon valuuttapositio

Milj. €

	2020				2019			
	SEK	USD	GBP	Muut	SEK	USD	GBP	Muut
Myyntisaamiset ja ostovelat	-4	-104	-0	-0	-9	-105	0	-1
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	438	18	-1	5	524	29	-9	15
Johdannaiset	-435	86	1	-4	-512	76	9	-14
Nettopositio	-0	-0	-0	0	2	0	0	1

Herkkyysanalyysit koskevat ainoastaan rahoitusinstrumentteja. Muut varat, velat ja taseen ulkopuoliset erät, kuten nettoeläkevastuut ja myynnin ja oston tilauskanta, eivät sisälly näihin analyysihin. Laskelmissa on huomioitu verot.

14. Johdannaisopimusten käyvät arvot ja nimellismäärät

Mlj. €	2020			2019	2020	2019
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät nettoarvot	Käyvät nettoarvot	Nimellismäärät	Nimellismäärät
Valuutta- ja korkojohdannaiset						
Valuuttatermiinit rahalaitosten kanssa	4	-16	-12	-3	1 273	1 815
Valuuttatermiinit tytäryhtiöiden kanssa	11	-8	4	-1	981	1 209
Valuuttaoptiot rahalaitosten kanssa, ostetut	-	-	-	0	-	6
Koronvaihtosopimukset rahalaitosten kanssa	6	-	6	5	325	200
Metallijohdannaiset						
Nikkelitermiinit rahalaitosten kanssa	13	-16	-3	0	45 549	17 820
Nikkelitermiinit tytäryhtiöiden kanssa	18	-15	3	0	50 379	44 321
Molybdeenitermiinit rahalaitosten kanssa	-	-	-	-0	-	17 500
Molybdeenitermiinit tytäryhtiöiden kanssa	-	-	-	0	-	17 500
Nikkeliopiot rahalaitosten kanssa, ostetut	-	-	-	0	-	5 500
Johdannaiset yhteensä	52	-54	-2	3		
Vähennetään pitkäaikaiset johdannaiset						
Koronvaihtosopimukset rahalaitosten kanssa	6	-	6	5		
Lyhytaikainen osuus	46	-54	-8	-3		

Kaikki johdannaiset on luokiteltu hierarkiatasolle 2.

15. Saamiset

Milj. €	2020	2019
Lyhytaikaiset saamiset tytäryhtiöiltä		
Lainasaamiset	116	213
Myyntisaamiset	67	53
Siirtosaamiset	3	20
Muut saamiset	140	75
	326	360
Siirtosaamiset		
Järjestelykulut ja takauspalkkiot	6	6
Jaksotetut korkotuotot	3	4
Muut erät	14	28
	23	39

16. Oma pääoma

Milj. €	2020	2019
Osakepääoma 1. 1.	311	311
Osakepääoma 31. 12.	311	311
Ylikurssirahasto 1. 1.	720	720
Ylikurssirahasto 31. 12.	720	720
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1. 1.	2 123	2 123
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31. 12.	2 123	2 123
Edellisten tilikausien tulos 1. 1.	113	169
Edellisen tilikauden tulos	51	6
Osingonjako	-	-62
Edellisten tilikausien tulos 31. 12.	164	113
Tilikauden tulos	24	51
Oma pääoma yhteensä 31. 12.	3 343	3 319
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta		
Edellisten tilikausien tulos	164	113
Tilikauden tulos	24	51
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2 123	2 123
Jakokelpoinen oma pääoma 31. 12.	2 312	2 287

17. Vieras pääoma

Milj. €		2020	2019
Joukkovelkakirjalainat	korko, %	ulkona oleva määrä	
2018 kiinteäkorkoinen jvk-laina, erääntyy 18.6.2024	4,125	250	250
Vaihtovelkakirjalainat	korko, %	ulkona oleva määrä	
2015 kiinteäkorkoinen vvk-laina, erääntyi 26.2.2020	3,250	-	250
2020 kiinteäkorkoinen vvk-laina, erääntyy 9.7.2025	5,000	125	-
Milj. €		2020	2019
Lyhytaikaiset velat tytäryhtiöille			
Konsernipankkitilivelat		787	722
Muut lyhytaikaiset lainat		33	144
Ostovelat		6	13
Muut lyhytaikaiset velat		22	22
		848	900
Siirtovelat			
Jaksotetut korkokulut		9	7
Palkka- ja henkilösivukulujaksotukset		4	4
Muut erät		2	2
		15	13

18. Vastuositoumukset

Milj. €	2020	2019
Muut pantit 31.12.	13	13
Takaukset 31.12.		
Tytäryhtiöiden puolesta		
Rahoituksen vakuudeksi	327	350
Kaupallisten sitoumusten vakuudeksi	0	3
Muiden sitoumusten vakuudeksi	28	26
Osakkuusyhtiöiden puolesta		
Rahoituksen vakuudeksi	2	4
Muut vastuut 31.12.	10	14
	380	410

Merkittävä osa Outokummun lainoista on vakuudellisia. Vakuutena on tiettyjen tytäryhtiöiden kiinteää omaisuutta.

Muut pantit koskevat Outokummun omistamia Manga LNG Oy:n osakkeita, jotka on pantattu Manga LNG Oy:n tiettyjen vastuuden vakuudeksi. Outokummun kokonaisvastuu vuoden 2020 lopussa oli 24 milj. euroa (31.12.2019: 29 milj. euroa), joka pantin ja takauksen ylittävältä osalta esitetään muissa vastuissa. Muissa vastuissa esitetään myös Outokummun osuus Tornion Voima Oy:n nettoveloista.

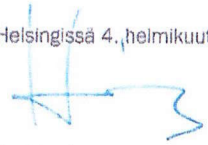
31.12. voimassa olevien vuokra- ja käyttöleasing-sopimusten mukaiset vuokramaksut

Milj. €	2020	2019
Enintään 1 vuosi	1	2
Yli 1 vuotta	5	8
	7	10

Outokummun osuus Fennovoima-investoinnista on noin 250 milj. euroa, josta 92 milj. euroa oli maksettu 31.12.2020 mennessä. Projektiin liittyvät tulevien vuosien käyttöomaisuusinvestoinnit ovat keskimäärin 15–20 milj. euroa vuodessa, ja noin puolet Outokummun kokonaisinvestoinnista toteutuu vasta rakentamisen loppuvaiheessa.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 4. helmikuuta 2021.

Kari Jordan
hallituksen puheenjohtaja

Eeva Sipilä
hallituksen varapuheenjohtaja

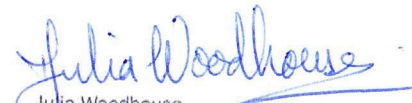
Kati ter Horst
hallituksen jäsen

Vesa-Pekka Takala
hallituksen jäsen

Pierre Vareille
hallituksen jäsen

Julia Woodhouse
hallituksen jäsen

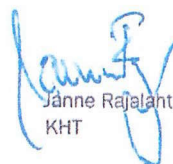
Heikki Malinen
toimitusjohtaja

Tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 4. heini kuuta 2021

PricewaterhouseCoopers Oy

Jänne Rajelänti
KHT

Lisätietoja

Muuta taloudellista informaatiota

Metallien markkinahintojen kehitys vuosikeskiarvoina

		Muutos % 2020/2019	2020	2019	2018	2017	2016
Nikkeli	USD/t	-0,8	13 789	13 904	13 133	10 411	9 600
Ferrokromi (Cr-sisältö)	USD/lb	0,9	1,11	1,10	1,31	1,42	0,96
Molybdeeni	USD/lb	-23,9	8,64	11,36	11,99	8,17	6,52
Kierrätysteräs	USD/t	0,4	262	261	316	275	216

Lähteet:

Nikkeli: Lontoon metallipörssin (LME) settlement-noteeraus.

Ferrokromi: Metal Bulletin – Quarterly contract price, Ferrochrome lumpy chrome charge, basis 52% chrome.

Molybdeeni: Metal Bulletin – molybdeenioksidi, Eurooppa.

Kierrätysteräs: Metal Bulletin – Ferrous Scrap Index HMS 1&2 (80:20 mix) fob Rotterdam.

Valuuttakurssit

	Kauden lopun kurssit					Keskikurssit	
	2020	2019	2018	2017	2016	2020	2019
USD	1,227	1,123	1,145	1,199	1,054	1,142	1,120
GBP	0,899	0,851	0,895	0,887	0,856	0,890	0,878
SEK	10,034	10,447	10,255	9,844	9,553	10,485	10,589

Valuuttakurssit ovat Euroopan keskuspankin noteerauksia.

Kemin kaivoksen mineraalivarat ja mineraalivarannot

31.12.2020	Milj. tonnia	Pitoisuus
Mineraalivarat		
Todetut	27,2	25,2% Cr ₂ O ₃
Todennäköiset	6,1	24,9% Cr ₂ O ₃
Yhteensä	33,3	24,9% Cr₂O₃
Mineraalivarannot		
Tunnetut	48,3	27,9% Cr ₂ O ₃
Todennetut	53,9	30,2% Cr ₂ O ₃
Mahdolliset	28,7	28,3% Cr ₂ O ₃
Yhteensä	130,9	28,9% Cr₂O₃

Cr₂O₃ = kromioksidi

Mineraalivaranto on maankuoressa tai maanpinnalla sijaitseva kiinteää ainesta sisältävä esiintymä, joka on muodoltaan, pitoisuudeltaan tai laadultaan sellainen, että sen tulevaan taloudelliseen hyödyntämiseen on järkevät perusteet. Mineraalivarot ovat taloudellisesti hyödynnettäviksi todetut ja todennäköiset osat tunnettuja ja/tai todennettuja mineraalivarantoja.

Taulukossa mineraalivarat eivät sisälly mineraalivarantoihin.

Mineraalivarat ja mineraalivarannot on luokiteltu noudattaen PERC-standardia (PERC = Pan-European Reserves & Resources Reporting Committee).